

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра обліку та оподаткування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«ОБЛІК ТА ОПОДАТКУВАННЯ ТОВАРНИХ ОПЕРАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ОПТОВОЇ ТОРГІВЛІ»

Студентки 2 курсу, 10м
групи,
спеціальності 071 «Облік і
оподаткування»,
спеціалізації «Облік і
податковий консалтинг»

Олійніченко Марини
Дмитрівни

Науковий керівник
доктор економічних наук,
доцент

Костюченко Валентина
Миколаївна

Гарант освітньої програми
доктор економічних наук,
доцент

Король Світлана Яківна

Київ 2020

Факультет фінансів та обліку
Кафедра обліку та оподаткування
Ступінь вищої освіти «магістр»
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Спеціалізація «Облік та податковий консалтинг»

Затверджую
Зав. кафедри О.В.Фоміна
« ___ » _____ 2020 р.

Завдання
на випускню кваліфікаційну роботу студентіві
Олійніченко Марині Дмитрівні

(Прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи «Облік та оподаткування товарних операцій на підприємствах оптової торгівлі»

Затверджена наказом ректора від «15 » листопада 2019 р. № 3897

2. Строк здачі студентом закінченого роботи «01» грудня 2020 р.

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи

Мета роботи полягає у поглибленні теоретичних основ та обґрунтуванні рекомендацій щодо удосконалення обліку і оподаткування товарних операцій на підприємствах оптової торгівлі.

Об'єкт дослідження – процеси обліку та оподаткування торгових операцій на підприємстві оптової торгівлі.

Предмет дослідження є теоретичні, методичні, організаційні та практичні аспекти обліку та оподаткування товарних операцій на підприємствах оптової торгівлі.

4. Консультанти по роботі (проекту) із зазначенням розділів, за якими здійснюється консультування:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		Завдання видано	Завдання виконано

5. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (проекту) (перелік питань за кожним розділом)

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ТОВАРНИХ ОПЕРАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ОПТОВОЇ ТОРГІВЛІ

1.1. Економічна сутність та класифікація товарних операцій на підприємствах оптової торгівлі

1.2. Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку та оподаткування товарних операцій на підприємствах оптової торгівлі

Висновки за розділом 1

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ТОВАРНИХ ОПЕРАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВІ ОПТОВОЇ ТОРГІВЛІ ТОВ «КЛІМАЕНЕРГОТРЕЙД»

2.1. Фінансовий облік руху товарів та узагальнення інформації про товарні операції у звітності на підприємстві оптової торгівлі ТОВ «Клімаенерготрейд»

2.2. Оподаткування товарних операцій та узагальнення інформації у податковій звітності

2.3. Управлінський облік як інструмент ефективного обліково-інформативного забезпечення товарних операцій

Висновки за розділом 2

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ТОВАРНИХ ОПЕРАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВІ ОПТОВОЇ ТОРГІВЛІ ТОВ «КЛІМАЕНЕРГОТРЕЙД»

3.1. Напрями і заходи удосконалення обліку оптових товарних операцій у на підприємстві ТОВ «Клімаенерготрейд»

3.2. Трансформаційні особливості запровадження міжнародних стандартів на підприємстві ТОВ «Клімаенерготрейд»

Висновки за розділом 3

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

6. Календарний план виконання роботи

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1.	Вибір теми ВКР	15.11.2019	15.11.2019
2.	Узгодження плану та оформлення завдання	18.11.2019	18.11.2019
3.	Подання статті на кафедру	25.06.2020	25.06.2020
4.	Вступ. Розділ 1	25.06.2020	25.06.2020
5.	Розділ 2	14.09.2020	14.09.2020
6.	Розділ 3. Висновки	19.10.2020	19.10.2020
7.	Попередній захист	25.11.2020	25.11.2020
8.	Подання завершеної (переплетеної) роботи	01.12.2020	01.12.2020

7. Дата видачі завдання «_____» _____ 20__ р.

8. Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи
Костюченко В.М.

_____ (підпис)

9. Гарант освітньої програми
Король С.Я.

_____ (підпис)

10. Завдання прийняв до виконання студент
Олійніченко М.Д.

_____ (підпис)

11. Відгук наукового керівника випускної кваліфікаційної роботи _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи _____
(Підпис, дата)

Відмітка про попередній захист _____
(ПІБ, підпис, дата)

12. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу

Випускна кваліфікаційна робота студента Олійніченко М.Д. може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії.

Гарант освітньої програми _____ С. Я. Король
(підпис)

Завідувач кафедри _____ О.В. Фоміна
(підпис)

« _____ » грудня 2020 р.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ.....	3
ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ТОВАРНИХ ОПЕРАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ОПТОВОЇ ТОРГІВЛІ.....	8
1.1. Економічна сутність та класифікація товарних операцій на підприємствах оптової торгівлі.....	8
1.2. Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку та оподаткування товарних операцій на підприємствах оптової торгівлі.....	12
Висновки за розділом 1.....	17
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ТОВАРНИХ ОПЕРАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВІ ОПТОВОЇ ТОРГІВЛІ ТОВ «КЛІМАЕНЕРГОТРЕЙД».....	Error! Bookmark not defined.
2.1. Фінансовий облік руху товарів та узагальнення інформації про товарні операції у звітності на підприємстві оптової торгівлі ТОВ «Клімаенерготрейд».....	Error! Bookmark not defined.
2.2. Оподаткування товарних операцій та узагальнення інформації у податковій звітності.....	26
2.3. Управлінський облік як інструмент ефективного обліково- інформативного забезпечення товарних операцій.....	31
Висновки за розділом 2.....	34
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ТОВАРНИХ ОПЕРАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВІ ОПТОВОЇ ТОРГІВЛІ ТОВ «КЛІМАЕНЕРГОТРЕЙД».....	37
3.1. Напрями і заходи удосконалення обліку оптових товарних операцій у на підприємстві ТОВ «Клімаенерготрейд».....	Error! Bookmark not defined.
3.2. Трансформаційні особливості запровадження міжнародних стандартів на підприємстві ТОВ «Клімаенерготрейд».....	43
Висновки за розділом 3.....	47
ВИСНОВКИ.....	50
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	53
ДОДАТКИ.....	59

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

грн	–	гривня
ДСТУ	–	Державні стандарти України
Д-т	–	дебет
ЄРПН	–	Єдиний реєстр податкових накладних накладних
ЄС	–	Європейський Союз
К-т	–	кредит
МСФЗ	–	Міжнародні стандарти фінансової звітності
МСФЗ для МСП	–	Міжнародні стандарти фінансової звітності для малих та середніх підприємств
п.	–	пункт
п.п	–	підпункт
П(С)БО	–	Положення (стандарти) бухгалтерського обліку
ПДВ	–	Податок на додану вартість
ПКУ	–	Податковий кодекс України
ТЗВ	–	Транспортно-заготівельні витрати
ТОВ	–	Товариство з обмеженою відповідальністю
ФІФО	–	акронім (англ. <i>First In, First Out</i> – Першим Прийшло – Першим Пішло)

ВСТУП

Актуальність теми. Торгівля є провідним елементом економічної системи, який забезпечує робочі місця, безпосередньо збалансовує споживання та виробництво, сприяє зростанню ефективності економічних зв'язків між галузями господарської діяльності. Відповідно до глобалізаційних процесів та посилення конкуренції, спостерігається тенденція зростання зовнішньої торгівлі та урізноманітнення сфер діяльності. Малий та великий бізнес тепер мають можливість продавати свою продукцію за кордоном, охоплювати глобальну аудиторію та безперервно удосконалювати свої бізнес-процеси. За таких умов найбільш вигідною галуззю, у якій період обороту капіталу мінімальний, є комерція. Одним з основних напрямків комерційно-посередницької діяльності є оптова торгівля. На сучасному етапі розвитку даного виду господарської діяльності спостерігаються значні зміни у структурі логістичних та інформаційних систем. Саме оптова ланка виводить на ринок велику кількість як зарубіжної, так і вітчизняної продукції.

Останні роки характеризуються тенденцією зростання та диверсифікації негативних чинників, зменшення прибутку та зниження темпів розвитку ринків. У зв'язку з цим, керівники підприємств оптової торгівлі перебувають у пошуку шляхів зростанню рентабельності діяльності. Одним із таких шляхів є ефективне управління товарними запасами, що ґрунтується на формуванні облікової інформації про товарні операції та організації процесу оподаткування. У зв'язку з цим питання удосконалення ефективності функціонування різних форм і методів бухгалтерського обліку та оподаткування діяльності підприємств оптової торгівлі в сучасних умовах господарювання набувають важливого значення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанню обліку та оподаткування товарних операцій на підприємствах оптової торгівлі присвячено праці таких науковців як З. Л. Бандури, М. Д. Корінько, О. Д. Гудзинського, В. Г. Горелкіна, Г. Г. Кірейцева, О. М. Петрука, А. А. Звоника, Н. А. Рудецької, О. В. Сапоговської, Н.Н. Грабової та ін.

Проаналізувавши дослідження з цього питання можна відзначити, що удосконалення фінансового обліку, економічного аналізу та формування ефективного контролю при розрахунках за товарними операціями саме на підприємствах оптової торгівлі недостатньо розкрито. Тому не зважаючи на велику кількість наукових праць, механізм облікового відображення торговельних операцій і їх оподаткування на підприємствах оптової торгівлі потребує подальшого розвитку.

Метою і завданням дослідження є поглиблення теоретичних основ та обґрунтування рекомендацій щодо удосконалення обліку і оподаткування товарних операцій на підприємствах оптової торгівлі.

Об'єктом дослідження є процеси обліку та оподаткування торговельних операцій на підприємстві оптової торгівлі.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні, організаційні та практичні аспекти обліку та оподаткування товарних операцій на підприємствах оптової торгівлі.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі **завдання**:

- описати економічну сутність та класифікацію товарних операцій на підприємствах оптової торгівлі;
- узагальнити нормативно-правові засади обліку і оподаткування руху товарів в оптовій торгівлі;
- проаналізувати фінансовий облік руху товарів та узагальнення інформації про товарні операції у звітності на підприємстві оптової торгівлі ТОВ «Клімаенерготрейд»;
- розглянути основні засади оподаткування та узагальнення товарних операцій у податковій звітності;
- дослідити управлінський облік на підприємстві оптової торгівлі ТОВ «Клімаенерготрейд»;
- обґрунтувати удосконалення організації обліку товарних операцій на підприємстві оптової торгівлі ТОВ «Клімаенерготрейд»;

– охарактеризувати трансформаційні особливості запровадження міжнародних стандартів на підприємстві ТОВ «Клімаенерготрейд».

Методи та інструменти дослідження. Для досягнення поставленої мети та виконання завдань дослідження застосовувались загальнонаукові та спеціальні методи такі як: вертикальний, горизонтальний, коефіцієнтний аналіз, економіко-математичні розрахунки, порівняння та узагальнення – для дослідження обліку торгівельних операцій та аналізу фінансової звітності. Методи аналізу та синтезу, порівняння та узагальнення – для дослідження суті оптової торгівлі та при розробці рекомендацій щодо удосконалення організаційно-методичних засад обліку та оподаткування.

Джерелами інформації є публікації зарубіжних та вітчизняних вчених і практиків, матеріали спеціальних періодичних видань, офіційні дані державної служби статистики України, фінансові звіти та інші статистичні дані підприємства оптової торгівлі за 2015-2019 рр. В якості нормативно - правової бази використовувались закони України, постанови, національні та міжнародні стандарти, інструктивно-методичні матеріали з питань обліку, та оподаткування в оптовій торгівлі.

Наукова гіпотеза дослідження виходить із припущення, що дослідження системи бухгалтерського та управлінського обліку товарних операцій на підприємстві оптової торгівлі ТОВ «Клімаенерготрейд» дозволить розробити рекомендації для прийняття ефективних управлінських рішень, що сприятиме своєчасному та достовірному відображенню і розкриттю інформації про товарні операції та фінансовий стан підприємства.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у наступному:

– удосконаленні організації бухгалтерського обліку руху товарів на підприємстві із застосуванням додаткових облікових реєстрів за номенклатурними групами реалізованих товарів, що надасть змогу оперативно аналізувати інформацію про стан торгівельних операцій та підвищувати дієвість системи фінансового та управлінського обліку;

– обґрунтуванні трансформаційні особливості запровадження міжнародних стандартів на підприємстві ТОВ «Клімаенерготрейд», що сприятиме збільшенню взаємодії з компаніями, які застосовують міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та зростанню прибутковості даного підприємства;

– розгляді подальшого розвитку порядку ведення бухгалтерського обліку операцій з реалізації товарів із використанням транзитної форми товарообігу, що позитивно впливатиме на тривалість облікового процесу на підприємстві.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що реалізація розроблених в роботі пропозицій з обліку товарних операцій на підприємствах оптової торгівлі сприятиме підвищенню ефективності їх управління.

Апробація результатів випускної кваліфікаційної роботи. Розроблені методичні підходи щодо трансформаційних особливостей запровадження Міжнародних стандартів фінансової звітності для малих торговельних підприємств були апробовані на студентській науковій конференції «Наукові дослідження студентської молоді» (м. Київ, 07-08 квітня 2020 р.) з доповіддю на тему: «Трансформаційні особливості запровадження міжнародних стандартів для малих торговельних підприємств».

Публікації. Окремі положення випускної кваліфікаційної роботи викладено у науковій статті «Трансформаційні особливості запровадження міжнародних стандартів для малих торговельних підприємств», що опублікована у збірнику «Облік і оподаткування в підприємництві» студентів денної форми навчання Частина 1. К.: Київ.нац.-торг.економ.ун-т. 2020. С. 103-111.

Загальна характеристика структури та обсягу роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ТОВАРНИХ ОПЕРАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ОПТОВОЇ ТОРГІВЛІ

1.1. Економічна сутність та класифікація товарних операцій на підприємствах оптової торгівлі

Торговельна діяльність є невід'ємною частиною розвитку споживчого ринку, забезпечуючи збалансованість споживання та виробництва. Реалізація певних матеріальних цінностей із метою задоволення потреб споживачів та власних потреб є сутністю торгової діяльності [2].

У Національному Стандарті України ДСТУ 4303:2004 «Роздрібна та оптова торгівля. Терміни та визначення понять» торгова діяльність визначається як систематична та ініціативна робота, яка здійснюється для отримання прибутку, на власний ризик та пов'язана із процесом купівлі та продажу товарів кінцевим споживачам або посередницькі операції, або робота, яка пов'язані із наданням агентських, комісійних, представницьких та інших послуг для подальшого просування товарів від виробника до споживача [26].

Однією з форм торговельної діяльності є оптова торгівля. Відповідно до Національного Стандарту України ДСТУ 4303:2004 «Роздрібна та оптова торгівля. Терміни та визначення понять», оптова торгівля визначається як різновид діяльності економічного характеру, яка безпосередньо стосується сфери товарообігу та охоплює купівлю-продаж товарів за затвердженими договорами поставки, партії яких призначені для подальшого їх продажу кінцевому споживачеві через різні форми роздрібної торгівлі, а також для виробничого споживання та надання пов'язаних із цим послуг [26].

Найважливішим елементом здійснення оптової торговельної діяльності підприємств є товарні операції, за рахунок яких у процесі діяльності підприємство забезпечує функціонування господарської діяльності та отримує прибуток, який залежить від асортименту товарів, при продажу яких формується дохід. Товари формують запаси торговельних підприємств. Лише

за допомогою створення та функціонування форм і методів бухгалтерського обліку руху товарів може бути досягнуте ефективне управління товарними операціями. В табл. 1.1 наведемо основні визначення, які наводяться в законодавчих актах та працях вчених.

Таблиця 1.1

**Визначення поняття «товарні операції» в законодавчих актах
України та спеціальній літературі**

Законодавчі акти та наукові праці	Визначення
Господарський кодекс України [11]	Товарні операції – діяльність, яка реалізується суб'єктами господарювання у сфері товарного обігу та спрямована на подальший продаж продукції, що має виробничо-технічне призначення, а також реалізацію виробів народного споживання. Крім цього вона включає допоміжну роботу, реалізація якої забезпечує наданням відповідних послуг.
Національний Стандарт України ДСТУ 4303:2004 «Роздрібна та оптова торгівля» [26]	Товарні операції – операції, що здійснюються відповідно до затверджених договорів купівлі-продажу, обміну, поставки та іншими цивільно-правовими договорами, що включають в себе процес передачі прав власності на товари за плату або компенсацію, незалежно від термінів її надання.
Дзюба О. М. [13]	Товарні операції – це операції, пов'язані зі збереженням товарів і їхнім рухом, до яких належить процес їх придбання, зберігання, рух та подальша реалізація.
Скрипник М. Є. [46]	Товарні операції являють собою факти господарської діяльності, безпосередньо пов'язані з рухом товарів. До них відносяться операції по придбанню й продажу товарів, їх зберігання та переоцінки та ін.
Григор'єв М.Н. [12]	Товарні операції – торгівля товарами з наступним їх перепродажем або професійним використанням.
Апопій В.В. [1]	Товарна операція – це вид економічної діяльності в сфері товарообігу, який представляє собою купівлю-продаж товарів за договорами поставки для подальшого їх продажу.

Джерело: розроблено автором на основі [1, 11, 12, 13, 26, 46].

У багатьох джерелах сутність торгових операцій ототожнюють із поняттям торгівлі наголошуючи, що це механізм щодо здійснення купівлі та продажу товарів з метою отримання прибутку. Проте в цьому визначенні не висвітлюється багатогранність процесів торговельних операцій, необґрунтовано зводячи їх до діяльності «купівлі та продажу товарів».

Процеси купівлі-продажу, безумовно, є важливою складовою торгових операцій, але їх зміст значно ширший, адже процедура руху товарів та забезпечення процесу їх реалізації передбачає виконання значного обсягу робіт щодо надходження продукції або матеріалів від постачальника, їх розміщення, зберігання та створення оптимального режиму для їх збереження, внутрішнє переміщення, страхування товарів та ризиків під час транспортування, переоцінка та реалізація товарів кінцевому споживачеві. Виходячи з цього, можна виокремити сутність товарних операцій, яка охоплює більш розширений процес їх функціонування.

Залежно від територіальних меж ринку товарні операції підприємств оптової торгівлі можна класифікувати на два види: товарні операції підприємства оптової торгівлі на внутрішньому ринку – це операції (обсяги) продажу або придбання товарів вітчизняного виробництва та імпортованих товарів підприємством оптової торгівлі в межах країни; товарні операції підприємства оптової торгівлі на зовнішньому ринку – це операції (обсяги) продажу товарів підприємством оптової торгівлі за межі країни (експорт).

Залежно від концентрації і місця розташування підприємства оптової торгівлі доцільно виокремлювати: товарні операції ізольованого розміщеного підприємства оптової торгівлі; товарні операції підприємства оптової торгівлі з груповим розміщенням торговельних об'єктів (мережева торгівля). Залежно від організаційно-правової форми господарювання підприємства виокремлюють такі види: товарні операції підприємства оптової торгівлі, господарське товариство (акціонерного товариства, товариства з обмеженою, додатковою, повною відповідальністю, командитного товариства); приватне підприємство; державне підприємство; комунальне підприємство; іноземне підприємство або підприємство з іноземними інвестиціями; інше [7].

Різновиди товарних операцій підприємств оптової торгівлі згідно з означеною класифікаційною ознакою визначено відповідно до Державного класифікатора України «Класифікація організаційно-правових форм господарювання» [25]. Залежно від розміру підприємства оптової торгівлі

його товарні операції класифікують на: товарні операції малого підприємства оптової торгівлі; товарні операції середнього підприємства оптової торгівлі; товарні операції великого підприємства оптової торгівлі. Поділ підприємств оптової торгівлі за розмірами має відповідати статті 63 Господарського кодексу України [11]. Залежно від виду економічної діяльності, ґрунтуючись на Класифікаторі видів економічної діяльності [25], виокремлюють наступні операції (рис. 1.1).

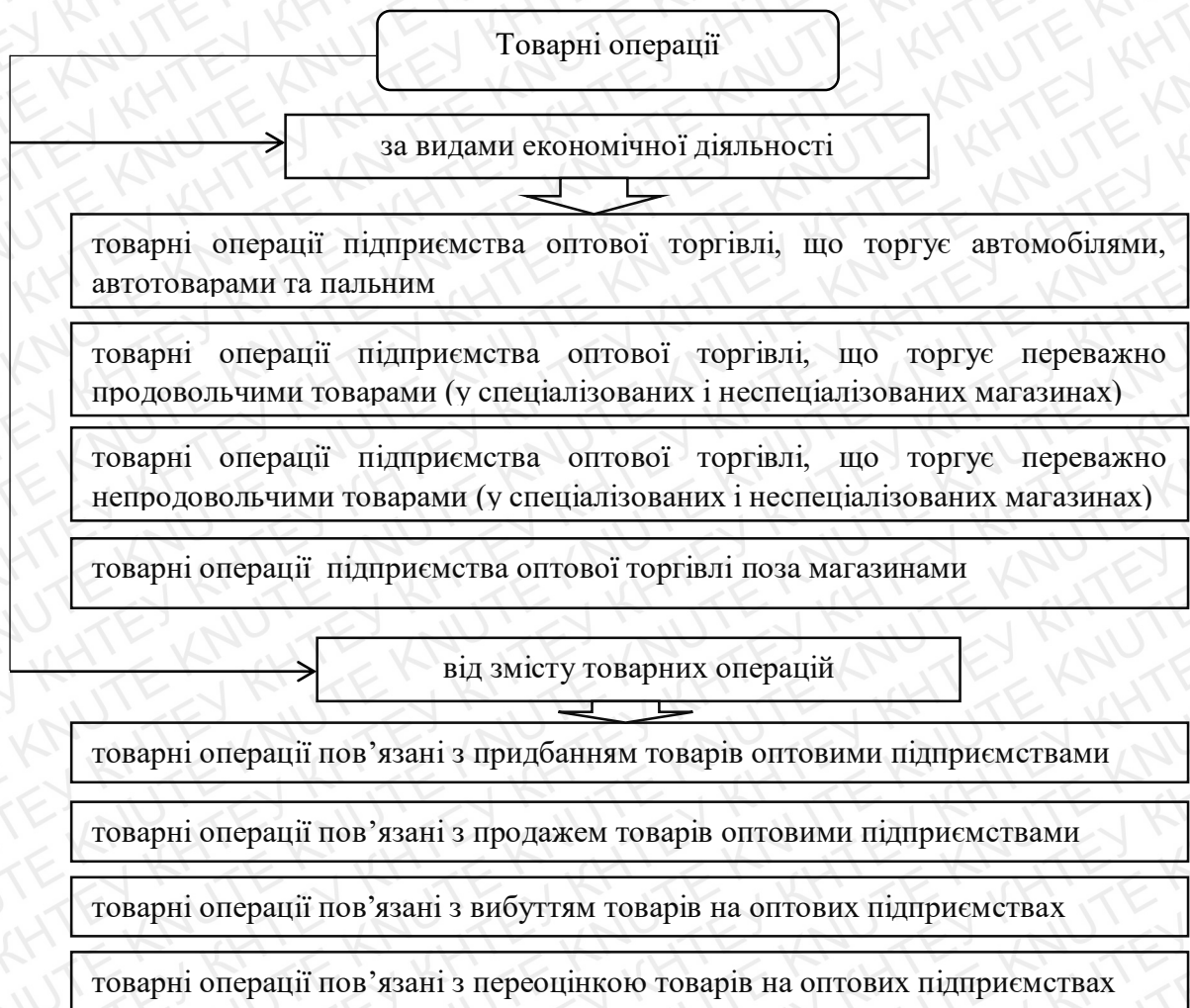

Рис. 1.1. Класифікація торгових операцій на підприємствах оптової торгівлі за видами економічної діяльності та змістом

Джерело: складено автором на основі [13].

Отже, розглянувши сутність та класифікацію торгових операцій та особливості їх проведення на підприємствах оптової торгівлі варто перейти до оцінки нормативно-правової бази їх проведення.

1.2. Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку та оподаткування товарних операцій на підприємствах оптової торгівлі

Регулювання обігу торговельних операцій в оптовій торгівлі здійснюється державою шляхом встановлення правових норм, окресленням меж поведінки суб'єктів господарювання. Принцип обов'язковості дотримання правових норм є основою правового регулювання. Основними законодавчими актами, що визначають правові засади діяльності оптових підприємств є Господарський кодекс України [11], Митний кодекс України [23], Цивільний кодекс України [52], Податковий кодекс України [28]. Господарський кодекс розглядає правові основи здійснення роботи суб'єктами господарювання різних форм власності [11]. Податковий кодекс закріплює основні правила оподаткування всіх операцій, які безпосередньо пов'язані із здійсненням господарської діяльності [28]. Цивільний кодекс зосереджує увагу саме на порядок формування договірних відносин та впливає на специфіку руху товарів [52]. Така особливість пояснюється процесом надходженням та вибуттям товарів, що залежить від обраного типу договору, а також від умов, які в ньому окреслені. Митний кодекс впливає на рух операцій з товарами, в ньому наводиться перелік товарів, що експортуються або та імпортуються, що мають визначальний вплив на здійснення господарської діяльності в сфері зовнішньої торгівлі [23].

Крім цього в Податковому кодексі детально описується порядок нарахування та справляння податку на додану вартість, який регламентований розділом V статтею 180-211. Податок на додану вартість підприємство сплачує відповідно до Податкового кодексу України за встановленою ставкою до договірної (контрактної) вартості товарів або продукції [28]. До державного бюджету сплачується не вся нарахована, виходячи з оборотів з реалізації, сума ПДВ, а лише різниця між нарахованою сумою і сумою ПДВ, яка оплачена або підлягає оплаті конкретним платником при купівлі сировини, матеріалів, товарів тощо.

До основних первинних документів на основі яких ведеться податковий облік на підприємстві є податкова накладна, реєстр виданих та отриманих податкових накладних, розрахунок коригування кількісних і вартісних показників. Порядок формування та здачі фінансової звітності, а також форму декларації з податку на додану вартість закріплено в наказі Міністерства фінансів України від 28.01.2016 №21 [39]. Формування податкової декларації з ПДВ відбувається на основі податкового обліку окремо за звітний (податковий) період без наростаючого підсумку.

Бухгалтерський облік і звітність в торгівлі здійснюються з дотриманням єдиних методологічних принципів, визначених Законом України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» [2], прийнятих Положень (стандартів) бухгалтерського обліку, національного Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [30], законодавчих і нормативних актів з урахуванням специфіки діяльності торговельних підприємств. У Законі України «Про зовнішньоекономічну діяльність» [42] визначаються засади, принципи та порядок проведення експортних торговельних операцій та встановлюються спеціальні податкові навантаження на операції з експорту продукції.

У Законі України «Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій в галузі зовнішньоекономічної діяльності» [43] розкриваються норми відносно здійснення товарообмінних (бартерних) операцій, що стосується зовнішньоекономічної діяльності, крім цього закріплюється відповідальність за порушення норм законодавства та визначаються повноваження та функції державних органів під час контролю за проведенням таких операцій. У Законі України «Про ціни та ціноутворення» [44] окреслюється порядок ціноутворення та наводиться перелік цін, що застосовуються при здійсненні торговельної діяльності.

Нормативні джерела обліку товарних операцій в оптовій торгівлі

Законодавчо-нормативні документи	Сфера регулювання
Закон України «Про захист прав споживачів» [40]	Здійснює регулювання відносин між споживачами товарів, робіт і послуг, а також між виробниками та продавцями товарів, окреслює права споживачів, а також формує дієвий механізм їх захисту та забезпечує реалізацію державної політики, що стосується сфери захисту прав споживачів.
Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» [30]	Надає визначення основних положення бухгалтерського обліку, затверджує порядок ведення первинних документів, основну мету фінансового обліку та надання фінансової звітності, затверджує порядок їх ведення.
Постанова Кабінету Міністрів «Про затвердження Порядку провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів» [38]	Визначено основні умови здійснення торговельної діяльності суб'єктами господарювання у сфері оптової торгівлі, при якій здійснюється купівля товарів у підприємств, установ та організацій незалежно від організаційно-правової форми та форми власності.
Національний стандарт України ДСТУ 4303:2004 «Роздрібна та оптова торгівля. Терміни та визначення понять» [26]	Затверджує основні терміни та надає визначення понять, що безпосередньо стосуються сфери торгівлі.
Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» [36]	Здійснює регулювання порядку оцінки та фінансового обліку запасів на підприємстві, а також розкриває інформацію у фінансовій звітності, проводить інформування відносно нормативно-правового регулювання при розгляді операцій, які пов'язані із рухом запасів.
Типовий порядок визначення норм запасів товарно-матеріальних цінностей [49]	Розробляє норми і нормативи оборотних коштів по окремих видах сировини, матеріалів та інших запасів і витрат по кожному елементу оборотних коштів, а також в цілому по підприємству.
Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань» [37]	Визначає порядок здійснення інвентаризації, її прийоми і методи, порядок проведення й оформлення результатів інвентаризації залишків запасів.
Наказ Міністерства фінансів України «Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів» [22]	Встановлює порядок визначення та оцінки запасів, документальне оформлення руху запасів, облік та контроль наявності та руху запасів, бухгалтерський облік запасів.

Джерело: розроблено автором на основі [22, 26, 30, 36, 37, 38, 40, 49].

Важливим документом, який регулює порядок бухгалтерського обліку рух товарів є положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»,

затвердженого наказом Міністерства фінансів від 20.10.99 р. № 246 [36]. Ведення торговельної діяльності регламентується Порядком провадження торговельної діяльності та правилами торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів від 15.06.2006 р. № 833, відповідно до якого торговельна діяльність провадиться суб'єктами господарювання у сфері оптової та оптової торгівлі, а також ресторанного господарства [38].

В табл. 1.2 розглянемо окремі положення нормативно-правових документів, які стосуються регламентації порядку організацію та облік торгової діяльності.

Однак, не дивлячись на те, що затверджена велика кількість законодавчих актів, які в тій чи іншій мірі регулюють торговельну діяльність, у тому числі й оптову, слід відзначити, що нормативне регулювання фінансового обліку операцій, які стосуються руху товарів не здійснюється. Причиною цього є те, що такий облік ведеться на торговельних та виробничих підприємствах в рамках запасів, що певним чином узагальнює методику, за якою відображаються операції з рухом товарів.

Для того, щоб удосконалити фінансовий облік та процес оподаткування товарних операцій саме на підприємствах оптової торгівлі доцільно здійснити аналіз та навести шляхи удосконалення основних положень бухгалтерського обліку, методичних рекомендацій та інструкцій, що безпосередньо стосуються операцій, які пов'язані із рухом товарів.

Крім нормативно-правової бази, яка здійснює регулювання товарних операцій на підприємствах оптової торгівлі варто зупинитися на огляді спеціальної літератури, яка розглядає такі операції з різних точок зору. Такий аналіз наведено в табл. 1.3.

Огляд спеціальної літератури, яка стосується питань обліку та оподаткування товарних операцій на підприємствах оптової торгівлі

№	Назва праці та автор	Особливості
1.	Панченко І. М. Організаційно-методичне забезпечення обліку та аудиту торговельних операцій на підприємствах оптової торгівлі [27]	Автор акцентує увагу на розробці рекомендацій щодо удосконалення обліку і аудиту торговельних операцій на підприємствах оптової торгівлі.
2.	Маринченко В. М. Особливості процесу організації обліку товарів на підприємствах України [21]	Проводить дослідження особливостей процесу організації обліку товарів на підприємствах України.
3.	Квач Я. П. Облік руху товарів: нормативно-правові аспекти [17]	Розглядав проблеми нормативно-правового регулювання, які пов'язані з проведенням, організацією торговельної діяльності, відображенням операцій з руху товарів в бухгалтерському обліку.
4.	Ганін В.І., Шуляк В.С. Ефективність організації обліку та аналізу товарних операцій на підприємствах торгівлі [7]	Досліджували поняття «обліково-аналітичної системи» та вимоги до інформації, що формується на окремих її етапах.
5.	Кудирко О. М. Управління товарними операціями підприємств оптової торгівлі [18]	Детально проаналізована література, в якій розглядаються питання управління товарними операціями, а також досліджується процес контролю за товарними операціями.
6.	Скрипник М. Є., Шум'як Г. В. Особливості обліку в оптовій торгівлі [46]	Авторами досліджені рахунки на яких ведеться облік оптової торгівлі на підприємстві, запропоновано шляхи покращення, а також розкриті особливості обліку в оптовій торгівлі.
7.	Подмешальська Ю. В. Удосконалення методики аудиту товарів на підприємствах оптової торгівлі	Розглянуті актуальні питання організації та методики проведення аудиторської перевірки товарів на підприємствах оптової торгівлі.
8.	Сучасні тенденції розвитку обліку, оподаткування та міжнародних економічних відносин	В статтях розглядається необхідність податкового планування, оподаткування собівартості за повними витратами, які опосередковано стосуються підприємств оптової торгівлі.

Джерело: розроблено автором на основі [7, 17, 18, 21, 27, 46].

Підсумувавши можна зробити висновок, що нормативно-правова основа регулювання товарних операцій на оптових підприємствах характеризується тенденцією змін – постійним оновленням. Ця її особливість спричиняє і безперервний характер досліджень цієї теми, що робить її постійно актуальною.

Висновки за розділом 1

На основі розгляду економічної сутності та класифікації товарних операцій на підприємствах оптової торгівлі, а також їх нормативного регулювання можна зробити наступні висновки:

1. Сутність товарних операцій на оптовому підприємстві полягає у безпосередньому русі товарів на підприємстві від етапу придбання до етапу їх продажу. Класифікація товарних операцій залежить безпосередньо від їх змісту, виду економічної діяльності оптового підприємства, його розміру, організаційно-правової форми та територіальних меж ринку даного економічного агента.

2. Законодавчо-нормативна система, що забезпечує здійснення товарної діяльності, характеризується декількома напрямками регулювання. Перший напрямок зосереджений на регулюванні торгових операцій на основі визначення засад, принципів та порядку проведення торгових операцій, які закріплені в Конституції України, Господарському та Митному кодексах, Законах України «Про зовнішньоекономічну діяльність» і «Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій в галузі зовнішньоекономічної діяльності». Другий напрямок акцентує увагу на контролі та обліку товарних операцій, тобто формуванні єдиних методологічних аспектів та принципів обліку та контроль їх дотримання. Ці положення регулюються Законом України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, Національним стандартом України ДСТУ 4303:2004 «Роздрібна та оптова торгівля. Терміни та визначення понять». Загальні засади оподаткування торгових операцій, тобто встановлення спеціальних податкових навантажень на операції з продажу товарів регулюється Податковим кодексом України.

РОЗДІЛ 2

СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ТОВАРНИХ ОПЕРАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВІ ОПТОВОЇ ТОРГІВЛІ ТОВ «КЛІМАЕНЕРГОТРЕЙД»

2.1. Фінансовий облік руху товарів та узагальнення інформації про товарні операції у звітності на підприємстві оптової торгівлі ТОВ «Клімаенерготрейд»

Товариство з обмеженою відповідальністю (далі за текстом – ТОВ) «Клімаенерготрейд» за формою власності є товариством з обмеженою відповідальністю, заснованим фізичною особою Балкареєм Сергієм Ігоровичем 4 квітня 2008 року як оптовий продавець сантехнічної продукції. Фірма діє згідно з положеннями Статуту, який наведений в дод. А. ТОВ «Клімаенерготрейд» належить до суб'єктів малого підприємництва та знаходиться на спрощеній системі оподаткування – Єдиний податок, III група, складає щоквартально всі форми звітності, попередньо запропоновані Законодавством України.

До основних видів діяльності ТОВ «Клімаенерготрейд» відносяться: неспеціалізована оптова торгівля (основний вид діяльності); монтаж водопровідних мереж, систем опалення та кондиціонування; діяльність посередників у торгівлі товарами широкого асортименту; оптова торгівля залізними виробами, водопровідним і опалювальним устаткуванням і приладдям до нього; діяльність у сфері інжинірингу, геології та геодезії, надання послуг технічного консультування в цих сферах.

Аналіз господарської діяльності ТОВ «Клімаенерготрейд» наведений в дод. Б. Можна зазначити, що підприємство забезпечене основними та оборотними засобами, має стабільні фінансові показники за період свого існування. Оцінка фінансового стану ТОВ «Клімаенерготрейд» наведений у дод. В. Облікова політика підприємства має типові положення та оцінки

основних господарських операцій, оборотних та необоротних активів, зобов'язань, які відображені в дод. Г.

Товари у ТОВ «Клімаенерготрейд» мають великий перелік – це запаси, придбані або отримані від інших юридичних осіб і передбачені для продажу. Підприємство самостійно обирає одиниці бухгалтерського обліку для зберігання товарних запасів так, щоб формувати достовірну та повну інформацію про дані товари, а також більш високий контроль над їх наявністю та переміщенням – це штуки та погонні метри. У бухгалтерській звітності товари відображаються відповідно до своєї класифікації. У ТОВ «Клімаенерготрейд» не передбачено створення резервів на випадок зниження вартості товарів.

Асортимент товарів, якими торгує ТОВ «Клімаенерготрейд», представлений на рис. 2.1.

Рис. 2.1. Різновиди товарів у ТОВ «Клімаенерготрейд»

Джерело: розроблено на основі даних ТОВ «Клімаенерготрейд» (Додаток Є)

Форма бухгалтерського обліку на підприємстві – журнальна, із застосуванням спеціалізованої програми 1-С: Підприємство. Версія 8.3. Чітке встановлення складових центрів відповідальності дозволяє підприємству більш ефективно аналізувати рух товарів (дод. Д).

Рух товарів ТОВ «Клімаенерготрейд» починається з їх надходженням на оптовий склад з наступним переміщенням по мірі необхідності до покупців. Для складського обліку товарів у ТОВ «Клімаенерготрейд» використовуються

реєстри документів розроблені підприємством самостійно. На кожний рух товарів по складу розроблено окремий реєстр на основі накладної-вимоги про переміщення матеріалів (дод. Е). Вони мають такі види як списання товарів та їх оприбуткування. Товари, які реалізовані ТОВ «Клімаенерготрейд» у 2019 році за контрагентами розглянемо в дод. Є.

В реєстрах відображається дата, склад, вид реєстру, час руху товарів, відповідальний за рух товарів, контрагент на якого реалізуються або від кого оприбутковуються товари, кількість товарів та їх сума, підписи комірника та бухгалтерії, які означають, що звіт перевірено. В кінці відображається кінцевий результат руху товарів за день. Дані реєстри ведуться для обліку товарів, які комірник отримував за звітний період. Вони складаються в двох примірниках: один екземпляр реєстрів з прикріпленими документами передається до бухгалтерії, інший залишається у комірника. Якщо рух товарів по складу відображається несвоєчасно, то відбувається викривлення залишків товарів, що в свою чергу надає можливість певний час приховувати недостачі і надлишки. Якщо під час перевірки реєстрів виявляються помилки, то вони коригуються і завіряються підписами матеріально відповідальної особи та бухгалтера. Кінцеве сальдо залишків товарів, зазначене у реєстрі звіряється з даними бухгалтерського обліку.

Загалом весь документообіг у ТОВ «Клімаенерготрейд» можна зобразити у вигляді схеми (рис. 2.2).

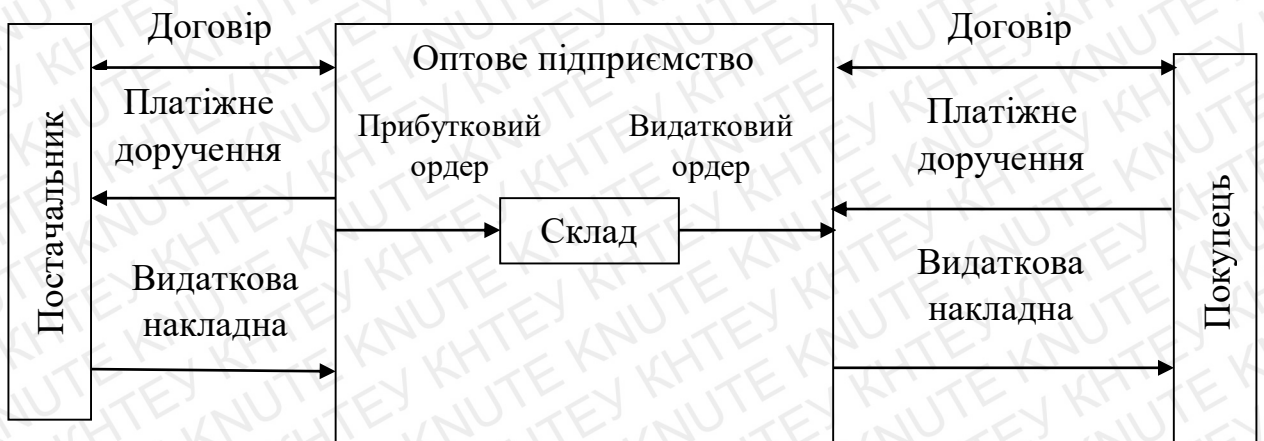

Рис. 2.2. Схема документообігу ТОВ «Клімаенерготрейд»

Джерело: авторська розробка

Для перевірки наявності товарів, які відображається на балансі ТОВ «Клімаенерготрейд» проводиться інвентаризація. Вона здійснюється для того, щоб встановити на певну дату фактичні засоби в натуральному вираженні шляхом їх перерахунку та порівняння фактичних залишків з даними бухгалтерського обліку. Інвентаризація у ТОВ «Клімаенерготрейд» проводиться обов'язково 2 рази на рік, а саме, на кожне перше число півріччя. Під час проведення інвентаризації, товари які зберігаються на складах, не використовуються для торгівлі. Якщо під час інвентаризації надходять товари, то вони приймаються комірником та оприбутковуються після інвентаризації.

Порівняльні відомості у ТОВ «Клімаенерготрейд» складаються вручну. Якщо товар виявився в надлишку, то він підлягає оприбуткуванню. Взаємно заліковувати недостачі та надлишки в результаті переобліку можна тільки у випадку, що вони відбулись в один і той самий період, в однієї особи, та щодо товарів одного найменування і в тотожних кількостях.

У ТОВ «Клімаенерготрейд» директором дозволені такі заліки. Результати інвентаризації відображаються в обліку і звітності того місяця, в якому була закінчена інвентаризація. Списання втрат на витрати обігу можливе лише в тому випадку, якщо діють норми природного збитку. У підприємстві таких норм не існує. В ході інвентаризації на підприємстві розбіжностей між показниками за даними бухгалтерського обліку і даними інвентаризаційних описів за досліджений період не встановлені. Протоколи засідань та інші матеріали інвентаризацій зберігаються у ТОВ «Клімаенерготрейд» протягом 10 років.

Облік товарів на підприємстві ведеться на субрахунку 281 «Товари на складі». На даному рахунку узагальнюється інформація про наявність та рух запасів, придбаних в якості товарів для подальшого продажу. Оприбуткування товарів, які прибули на склад безпосередньо від постачальників відображається за дебетом рахунка 281 «Товари на складі» в кореспонденції з рахунком 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками» за вартістю їх придбання. Транспортні витрати при доставці товарів відносяться на

постачальника або покупця в залежності від умов передбачених в договорі поставки. Найчастіше, товари доставляються через перевізника, за рахунок ТОВ «Клімаенерготрейд».

Далі розглянемо облік реалізації товарів у ТОВ «Клімаенерготрейд». У підприємстві виручка від реалізації товарів, а також її визнання для оподаткування співпадає з моментом відвантаження товарів. При визнанні в бухгалтерському обліку ТОВ «Клімаенерготрейд» виручки від реалізації товарів їх вартість списується з рахунку 281 «Товари на складі» в дебет рахунку 902 «Собівартість реалізованих товарів». Процес реалізації товарів при першій події відвантаження товарів відображається наступними проведеними записами наведеними в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Бухгалтерські проводки з реалізації товарів ТОВ «Клімаенерготрейд»

№	Зміст операції	Д-т	К-т	Сума, грн.
1	Реалізовано товари покупцю	361	702	23 505,02
2	Відображено податкове зобов'язання з ПДВ	702	641	3 917,50
3	Списано собівартість відвантажених товарів	902	281	18 404,00
4	Покупці сплатили за відвантажений товар	311	361	23 505,02

Джерело: розроблено автором на основі даних ТОВ «Клімаенерготрейд»

Процес реалізації товарів при першій події передоплаті від покупця відображається бухгалтерськими проводками, наведеним в табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Бухгалтерські проводки з реалізації товарів ТОВ «Клімаенерготрейд» з передоплатою від покупців

№	Зміст операції	Д-т	К-т	Сума, грн.
1	Покупці здійснили передоплату за товар	311	681	32 560,00
2	Відображено податкове зобов'язання з ПДВ	643	641	5 426,66
3	Списано ПДВ	702	643	5 426,66
4	Списано собівартість відвантажених товарів	902	281	29 670,02
5	Реалізовано товари покупцю	361	702	32 560,00

Джерело: розроблено автором на основі даних ТОВ «Клімаенерготрейд»

Націнки на товари ТОВ «Клімаенерготрейд» встановлює у відсотках від покупної вартості товарів, в залежності від виду товару та від типу покупця. Відображено у табл. 2.3 види націнок, які існують у ТОВ «Клімаенерготрейд» в залежності від покупців товару.

Таблиця 2.3

Види націнок ТОВ «Клімаенерготрейд» за 2019 рік

Назва націнки	% націнки (бойлери)	% націнки (труби)	Тип покупця
Безготівковий	30	89	Покупець вперше купує товари Товариства
Обсяг оптового товарообороту 2	20	61	Покупець купує товари на суму 100-200 тис.грн
Обсяг оптового товарообороту 1	14	16	Покупець купує товари на суму 200-300 тис.грн
Дилер	7,5	9	Покупець купує товари на суму 300 тис.грн і більше

Джерело: розроблено автором на основі даних ТОВ «Клімаенерготрейд»

Відповідно до даних у табл. 2.3 можна помітити, що чим дорожчим є товар, тим менша націнка на ньому.

Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку ТОВ «Клімаенерготрейд» інформації про доходи підприємства та її розкриття в фінансовій звітності визначаються П(С)БО 15 «Доходи» [34]. За кредитом субрахунків 702-704 відображається збільшення (одержання) доходу, за дебетом – належна до сплати сума непрямих податків (податку на додану вартість, акцизного збору).

Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства та її розкриття в фінансовій звітності визначаються П(С)БО 16 «Витрати» [35]. Згідно Плану рахунків Товариство використовує наступні рахунки та субрахунки 9-го класу. Рахунок 90 «Собівартість реалізації» призначено для узагальнення інформації про собівартість реалізованої готової продукції, товарів, виконаних робіт, наданих послуг. Для цього використовується рахунок 902 «Собівартість реалізованих товарів» та 903 «Собівартість реалізованих робіт та послуг» на яких відображаються собівартість реалізованих товарів, робіт, послуг. За дебетом рахунку

відображається сума визнаних витрат, за кредитом – списання на рахунок 79 «Фінансові результати».

Для обліку й узагальнення інформації про фінансові результати від звичайної діяльності у ТОВ «Клімаенерготрейд» використовується рахунок 79 «Фінансові результати», оскільки підприємство не займається фінансовою та інвестиційною діяльністю. За кредитом рахунку 791 «Фінансові результати» відображаються суми в порядку закриття рахунків обліку доходів, за дебетом – суми в порядку закриття рахунків обліку витрат, також належна сума нарахованого податку на прибуток. Сальдо рахунку при його закритті списується на рахунок 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)». В бухгалтерському обліку товариства використовується тільки один субрахунок рахунку 79 «Фінансові результати», а саме 791 «Результат операційної діяльності». Кореспонденції рахунків представлені в табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Кореспонденція бухгалтерських рахунків з обліку фінансових результатів у ТОВ «Клімаенерготрейд» за 2019 рік

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки		Сума, грн.
		Дебет	Кредит	
1.	Віднесено на рахунок «Фінансові результати»:			
	- собівартість реалізації товарів, робіт, послуг	791	90	637 100, 00
	- адміністративні витрати	791	92	162 700, 00
	- витрати на збут	791	93	87 100, 00
	- доходи від реалізації товарів, робіт, послуг	702	791	1 142 600, 00
2.	Визначено та списано фінансовий результат:			
	- нерозподілений прибуток	791	441	255 700, 00
	- непокритий збиток	442	791	-

Джерело: розроблено автором на основі даних фінансової звітності ТОВ «Клімаенерготрейд» (Додаток І)

Отже, ТОВ «Клімаенерготрейд» має великий асортимент товарів, які придбані або отримані від інших юридичних осіб з метою подальшого оптового продажу. Всі товари відображаються у фінансовій звітності відповідно до своєї класифікації, на відповідних бухгалтерських рахунках.

Контроль за наявністю та правильністю відображення таких товарів здійснюється в процесі інвентаризації.

Узагальнення фінансової інформації зі сторони її облікового відображення по товарних операціях у ТОВ «Клімаенерготрейд» здійснюється в автоматизованому режимі шляхом відображення всіх торгових операцій на відповідних бухгалтерських рахунках. Первинні документи перевіряються при їх надходженні на підприємство, обліковуються та підшиваються у папку з метою їх збереження у визначених законодавствах терміни. Це дозволяє оперативного та швидко оцінити всі операції, які відбуваються на підприємстві, здійснювати ефективний контроль за ними та вчасно виправляти помилки у разі їх виявлення.

Після цього система автоматично формує оборотно-сальдові відомості, на основі яких формується звіт про фінансові результати та баланс. Розділ оборотних активів балансу представлений в табл. 2.5.

Таблиця 2.5

Витяг з Балансу ТОВ «Клімаенерготрейд» за 2019 рік

Актив	Код рядка	На кінець звітного періоду, грн
1	2	3
II. Оборотні активи		
Запаси	1100	2 836 300, 00
Поточна дебіторська заборгованість	1155	307 000, 00
Гроші та їх еквіваленти	1165	116 000, 00

Джерело: розроблено автором на основі даних фінансової звітності ТОВ «Клімаенерготрейд» (Додаток I)

Для відображення в Балансі товарно-матеріальних цінностей у грошовій оцінці підприємство використовує метод ФІФО та відображає залишки на дату складання звітності у другому розділі в рядку 1100. Запаси відображають загальну вартість продукції для перепродажу, що обліковується згідно з П(С)БО 9.

При узагальненні даних руху товарних операцій у Звіті про фінансові результати ТОВ «Клімаенерготрейд» відображає виробничу собівартість реалізованих товарів за нормативний метод обліку витрат в рядку 2050. Відображення узагальнення інформації товарних операцій у Звіті про фінансові результати представлено в табл. 2.6.

Таблиця 2.6

Витяг з Звіту про фінансові результати ТОВ «Клімаенерготрейд» за 2019 рік

Актив	Код рядка	За звітний період, грн
1	2	3
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(6 371 000,00)
Інші витрати	2165	(2 498 000,00)
Разом витрати (2050+2165)	2285	8 869 000,00

Джерело: розроблено автором на основі даних фінансової звітності ТОВ «Клімаенерготрейд» (Додаток І)

Нормативний метод обліку витрат та калькуляції собівартості характеризується тим, що на підприємстві за кожним видом продукції на основі чинних норм і кошторисів витрат складають попередню калькуляцію нормативної собівартості товару, тобто калькуляцію собівартості, обчисленої за нормами витрати матеріальних і трудових витрат, що діють на початок місяця [53].

2.2. Оподаткування товарних операцій та узагальнення інформації у податковій звітності

Одним із основних видів інформації про діяльність підприємства є податкова звітність, яка складається за даними бухгалтерського та податкового обліку. Відносно податкового обліку руху товарів, то у ТОВ «Клімаенерготрейд» він співпадає з бухгалтерським обліком. Підприємству дозволено визначати об'єкт обкладення податком на прибуток виключно на підставі бухгалтерського фінансового результату, оскільки

підприємство є малим суб'єктом господарювання та знаходиться на єдиному податку.

Під час здійсненні товарних операцій з наступним отриманням грошових коштів у фінансовому обліку ТОВ «Клімаенерготрейд» виникає дохід. Тому для того, щоб підприємство його визнало потрібно дотриматися всіх умов, які зазначені в п. 8 П(С)БО 15 «Дохід» [34], а саме:

- покупцю разом із правом власності на товар передаються всі вигоди та можливі ризики;
- після продажу підприємство не має права здійснювати управління та контроль за такими товарами;
- сума доходу повинна бути чітко та достовірно визначена на момент продажу;
- результатом таких товарних операцій повинно бути відповідне збільшення економічних вигод підприємства, при цьому витрати повинні бути достовірно визначені.

Якщо одну із зазначених умов не буде дотримано ТОВ «Клімаенерготрейд» не визнає такий дохід та не відображає його у фінансовій звітності. Дохід від торгових операцій відображається у фінансовому обліку на дату відвантаження товарів.

Як зазначено в п. п. 6.1 П(С)БО 15 «Доходи» із загальної суми доходу вираховуються суми непрямих податків, які можуть бути нараховані при здійсненні товарних операцій, а саме ПДВ, акцизного податку та інших податків та обов'язкових платежів, які обов'язково мають бути перерахованими до державного бюджету та позабюджетних фондів [34].

Для того, щоб відобразити нараховану суму доходу від здійснення товарних операцій з дотриманням вимог Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [39] передбачено субрахунок 702. За кредитом відображається загальна сума нарахованого

доходу, а за дебетом – суми обов'язкової сплати непрямих податків, списання сум доходу відображається на 791 субрахунку.

Поряд із визнанням доходу від здійснення товарних операцій у ТОВ «Клімаенерготрейд» відображають витрати, які дорівнюють собівартості товарів, які реалізуються підприємством з дотриманням вимог п. 7 П(С)БО 16 «Витрати» [38]. При цьому варто врахувати вимоги П(С)БО 9 «Запаси» [36]. Таким чином собівартість товарів при їх реалізації включає в себе всі витрати, які включаються до первісної вартості. Крім того, на загальну первісну вартість товарів впливають суми їх уцінки таких товарів.

Об'єкт обкладення податком на прибуток у ТОВ «Клімаенерготрейд» є фінансовий результат підприємства, який визначений при проведенні фінансового обліку. Цей прибуток можна коригувати на різниці, які визначені в 3 розділі ПКУ [28]. Однак, оскільки підприємство більшу частину торгових операцій здійснює на території України, обчислення таких різниць не передбачено обліковою політикою підприємства. У зв'язку із цим незалежно від загальної суми річного доходу, товариство орієнтуються виключно на дані фінансового обліку.

Дату виникнення податкових зобов'язань із ПДВ визначають за правилом «першої події»: або отримання оплати, або відвантаження товарів. Оскільки за основними умовами договорів першою подією типово є відвантаження продавцем (отримання покупцем) товару, саме на цю дату виникають податкові зобов'язання з ПДВ у продавця (п. 187.1 ПКУ) і податковий кредит – у покупця (п. 198.2 ПКУ) [37]. Купляючи товари у платника ПДВ, підприємство (є платником ПДВ) згідно з підпунктом «а» п. 198.1 ПКУ має право на податковий кредит з цього податку. Визначають його виходячи з договірної (контрактної) вартості товарів (п. 198.3 ПКУ) [37]. При цьому мають виконуватися такі умови: факт передоплати або оприбуткування товарів підтверджений належним чином оформленою податковою накладною (іншим документом, передбаченим п. 201.11 ПКУ); така податкова накладна зареєстрована в Єдиному реєстрі податкових накладних (далі – ЄРПН).

**Типова кореспонденція рахунків з обліку ПДВ у ТОВ
«Клімаенерготрейд»**

Зміст господарських операцій	Кореспондуючі рахунки		Сума, грн.
	дебет	кредит	
Відображено податкове зобов'язання з ПДВ при реалізації товару	702	641 «Розрахунки за ПДВ»	5 426,66
Відображено податковий кредит з ПДВ (без податкової накладної при наявності фіскального чеку, в межах норм)	641 «Розрахунки за ПДВ»	372	5 426,66
Відображено суму податкового зобов'язання з ПДВ у разі отримання передоплати (податкова накладна сформована своєчасно)	643 «Податкове зобов'язання із ПДВ»	641 «Розрахунки за ПДВ»	5 426,66
Перераховано постачальнику передоплату	371	311	6 456,73
Нараховано податковий кредит, не підтверджений ПН	644 «Податковий кредит непідтверджений»	644/1	6 456,73
Списано на витрати не підтверджений податковий кредит	949	644 «Податковий кредит непідтверджений»	6 456,73

Джерело: складено автором на основі [31, 39] та даних ТОВ «Клімаенерготрейд»

(Додаток Є)

Датою збільшення податкового кредиту буде дата першої з подій – або дата оплати вартості товарів, або дата їх оприбуткування. Облік типових операцій за розрахункам з ПДВ у ТОВ «Клімаенерготрейд» представлено в табл. 2.7.

На рахунках обліку ТОВ «Клімаенерготрейд» інформація відображається лише після документального підтвердження факту виникнення податкового кредиту чи податкового зобов'язання. Документальною підставою відображення господарських операцій у фінансовому обліку є «товарні» документи – накладні, рахунки, рахунки-фактури, товарно-транспортні накладні, акти виконаних робіт, тощо. Податкова накладна є первинним документом і підставою для нарахування

податкових зобов'язань із ПДВ у зв'язку з постачанням (продажем) товарів (робіт, послуг) у продавця-платника ПДВ, і одночасно – документальним доказом права на віднесення до податкового кредиту витрат зі сплати ПДВ при придбанні товарів у покупця – платника податку.

При здійсненні товарних операцій досить часто з підприємство розраховуються банківською приватною карткою, фінансовий облік надходження таких коштів має свої особливості. Так, для здійснення такої торгової операції має бути оформлена квитанція платіжного терміналу або сліп відповідно до пп. 5 і 6 розділу VII Положення Національного банку України «Про здійснення операцій з використанням електронних платіжних засобів» [41]. Крім цього у ТОВ «Клімаенерготрейд» договором з покупцями передбачено, що для того, щоб виконати взаємні розрахунки за здійснені операції банку-есквайру необхідно передати реєстр платіжних квитанцій, які є безпосередньо підтвердженням оплати через банківські карти. Витрати на обслуговування розрахунків, що пов'язані із перерахування коштів з використанням банківської карти сплачуються окремо та відносяться до складу адміністративних витрат підприємства.

Узагальнення інформації по товарних операціях відбувається шляхом складання податкової декларації з податку на додану вартість по кожній операції та складання декларації на прибуток. Декларація з податку на додану вартість складається у встановленій формі на дату її подання, в неї вносяться всі дані податкового обліку по всіх товарних операціях, які здійснені за звітний період без наростаючого підсумку, у рядку 1.1 вказуючи дані операції на митній території України, що оподатковуються за основною ставкою, крім ввезення товарів на митну територію України. Підтвердженням кожної торгової операції є податкова накладна, яка реєструється у Єдиному реєстрі податкових накладних у встановлених термінах, на основі яких формується декларація з податку на додану вартість, Декларацію на прибуток підприємства ТОВ «Клімаенерготрейд» подає кожний квартал, в якій відображається загальним підсумком всі торгові операції, які здійснені у

підприємстві, розмір прибутку, який він отримує та розмір податку на прибуток, який необхідно сплатити до державного бюджету заповнюючи рядок 01 сумою рядків 2000, 2120, 2220, 2240 із форми № 2.

Отже, дослідивши систему оподаткування ТОВ «Клімаенерготрейд» зазначимо, що підприємство сплачує податок на прибуток, а також непрямі податки ПДВ, вчасно сплачує нараховані суми до державного бюджету та відображає у фінансовій звітності. Крім цього підприємством визнаються доходи та собівартість з дотриманням вимог П(С)БО 15 та П(С)БО 16.

2.3. Управлінський облік як інструмент ефективного обліково-інформативного забезпечення товарних операцій

Управлінський облік – це встановлена підприємством система збору, реєстрації, узагальнення і представлення інформації про господарську діяльність підприємства та її структурних підрозділів для здійснення обліку, планування, контролю і управління цією діяльністю. Мета управлінського обліку полягає у формуванні й поданні управлінському персоналу підприємства інформації, необхідної для планування, контролю та управління його діяльністю в цілому чи окремих структурних підрозділів.

Реалізація бізнесу ТОВ «Клімаенерготрейд» потребує залучення певного капіталу для фінансування своєї операційної діяльності, в тому числі забезпечення товарних операцій.

Успішна операційна діяльність залежить від ефективного використання в процесі господарських операцій наявних ресурсів. Для досягнення цілей, на підприємстві наявна чітка взаємодія між системами бухгалтерського обліку та управління процесами продажів (рис. 2.3).

Сучасний стан управлінського обліку як виду інструмента ефективного обліково-інформативного забезпечення характеризується появою нових обліково-управлінських процедур та методів, які виступають одним із видів

конкурентних переваг і ключових факторів підвищення ефективності оперативної, тактичної і стратегічної діяльності [5].

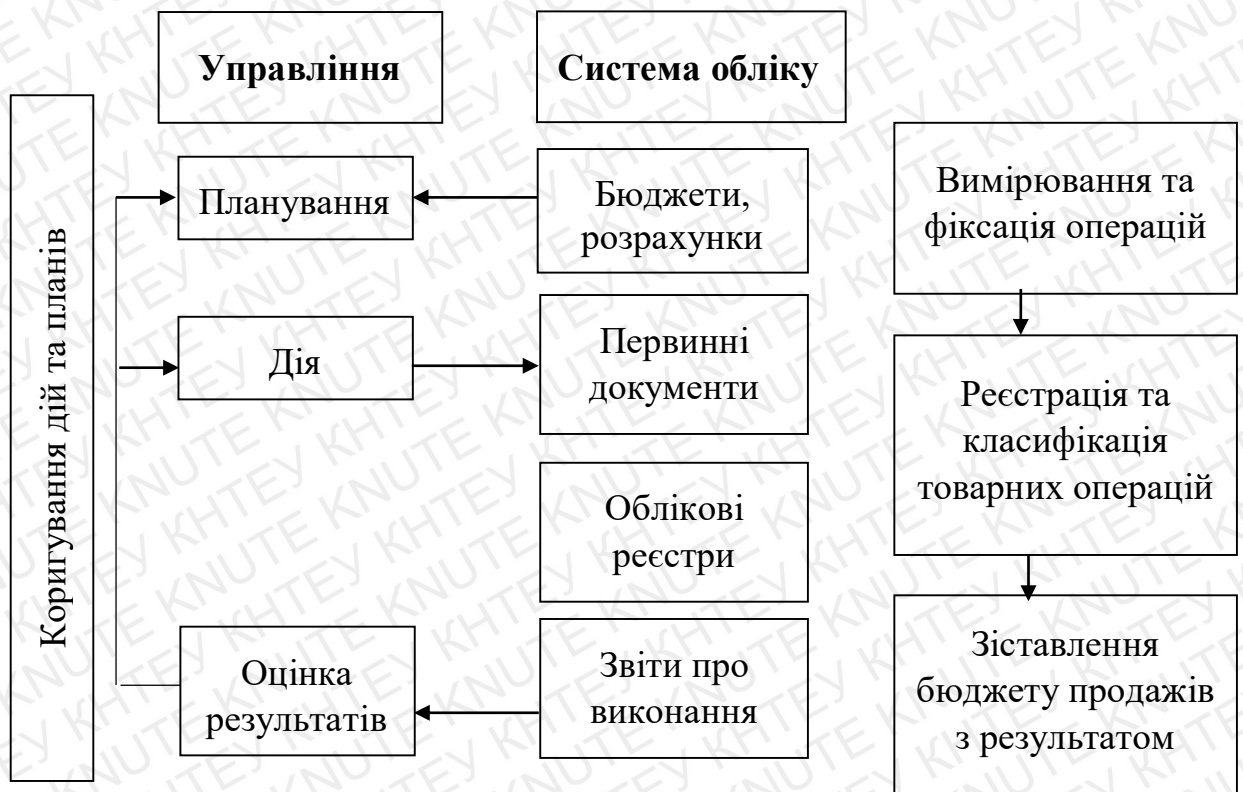

Рис. 2.3. Схема документообігу ТОВ «Клімаенерготрейд»

Джерело: складено автором на основі [27].

Важливими об'єктами управлінського обліку для підприємства оптової торгівлі є запаси, як важливий фактор його господарської діяльності. До запасів «Клімаенерготрейд» відносять: основні й допоміжні матеріали, комплектуючі вироби та інші матеріальні цінності; незавершене виробництво; готову продукцію; товари; малоцінні та швидкозношувані предмети. З метою ефективного планування та аналізу товарного руху на підприємстві, кожні товарні запаси поділяються на окрему класифікацію (табл. 2.8). Даний розподіл дає змогу ефективного та своєчасного управління операційною діяльністю підприємства та у разі виявлення значних розбіжностей, надає можливість здійснювати регулювання та внесення відповідних коректив.

Розглянута класифікація товарних запасів на оптових торговельних підприємствах має важливе значення як для налагодження системи обліку (складського (оперативного), фінансового, управлінського), так і для

планування, аналізу, контролю, логістики та в цілому управління товарними запасами [7].

Таблиця 2.8

Класифікація товарних запасів торговельних підприємств

Ознака класифікації	Види товарних запасів
За призначенням	Поточного зберігання; сезонного зберігання; цільові товарні запаси.
За місцем знаходженням	Складські; збутові; у дорозі
За термінами звітного періоду	На початок звітного періоду; на кінець звітного періоду; на певну дату; середні за період.
За розмірами (обсягами)	Максимальні; середні; мінімальні; відповідно до іншого (планового чи фактичного) показника.
За ступенем лімітування (нормування)	Нормовані; ненормовані.
За результатами ABC-аналізу	Розрізі виділених груп товарів.

Джерело: складено автором на основі [10].

Розглянута вище класифікація товарних запасів на оптових торговельних підприємствах має важливе значення як для налагодження системи обліку (складського (оперативного), фінансового, управлінського), так і для планування, аналізу, контролю, логістики та в цілому управління товарними запасами [7].

Для розробки оптимального розподілу усієї номенклатури, підприємство використовує методіку ABC-аналізу. У даному випадку, при оптимізації складських процесів основним критерієм поділу товарних позицій на групи виступатиме кількість (обсяги) переміщень працівників складу (і відповідно товарів) при виконанні руху товарних запасів та операцій пов'язаних з ними. Сутність ABC-калькулювання у ТОВ «Клімаенерготрейд» полягає у твердженні того, що причиною виникнення витрат є не продукція, а діяльність, тобто продукція, яку реалізує підприємство, споживає діяльність, а вже діяльність споживає конкретні ресурси. Розглянемо розрахунок ABC-калькулювання на прикладі роботи підприємства протягом одного місяця (дод. Ж).

Також ТОВ «Клімаенерготрейд» для збільшення прибутку, утримання лідерства на ринку здійснює стратегічне планування, що являє собою процес

визначення дій, необхідних для досягнення цілей. Результатом даного стратегічного планування є довгостроковий план фірми. Крім цього ТОВ «Клімаенерготрейд» розробляє основний бюджет підприємства на основі виробничих планів, які необхідні для досягнення поставлених цілей. У ТОВ «Клімаенерготрейд» найбільша увага приділяється бюджетам, таким як: бюджет реалізації, бюджет закупівель, бюджет прямих витрат на закупку. Бюджет продажу складається маркетинговою службою на підставі аналізу різних мікро- та макроекономічних факторів. Цей бюджет є відправною точкою для подальших бюджетів (дод. 3).

Отже, у ТОВ «Клімаенерготрейд» управлінський облік здійснюється на основі контролю в першу чергу запасів. Для розробки оптимального розподілу усієї номенклатури товарів підприємство використовує методику ABC-аналізу. Також підприємство здійснює стратегічне планування та бюджетування, а саме складає бюджет реалізації, бюджет закупівель, бюджет прямих витрат на закупку.

Висновки за розділом 2

Дослідивши сучасний стан обліку та оподаткування товарних операцій на підприємстві оптової торгівлі ТОВ «Клімаенерготрейд» можна зробити наступні висновки:

1. Основним видом діяльності ТОВ «Клімаенерготрейд» є неспеціалізована оптова торгівля, діяльність посередників у торгівлі товарами широкого асортименту, оптова торгівля залізними виробами, водопровідним і опалювальним устаткуванням і приладдям до нього та інші види діяльності. Підприємство має широкий асортимент товарів, при цьому самостійно обирає одиниці бухгалтерського обліку для зберігання товарних запасів так, щоб формувати достовірну та повну інформацію про дані товари, а також більш високий контроль над їх наявністю та переміщенням.

2. При здійсненні фінансового обліку торгових операцій у ТОВ «Клімаенерготрейд» використовується журнальна форма обліку із

застосуванням спеціалізованої програми 1-С: Підприємство. Версія 8.3. При цьому відслідковується чітке закріплення центрів відповідальності за різними об'єктами обліку, що дозволяє підприємству більш ефективно аналізувати рух товарів. Рух товарів ТОВ «Клімаенерготрейд» починається з їх надходженням на оптовий склад з наступним переміщенням по мірі необхідності до покупців. Для складського обліку товарів у ТОВ «Клімаенерготрейд» використовуються реєстри документів розроблені підприємством самостійно.

3. Фінансовий облік товарів у ТОВ «Клімаенерготрейд» ведеться на субрахунку 281 «Товари на складі». На даному рахунку узагальнюється інформація про наявність та рух запасів, придбаних в якості товарів для подальшого продажу. Оприбуткування товарів, які прибули на склад безпосередньо від постачальників відображається за дебетом рахунка 281 «Товари на складі» в кореспонденції з рахунком 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками» за вартістю їх придбання. Методологічними засадами формування в бухгалтерському обліку ТОВ «Клімаенерготрейд» інформації про доходи та витрати підприємства та її розкриття в фінансовій звітності визначаються П(С)БО 15 «Доходи» та П(С)БО 16 «Витрати» відповідно.

4. Розглянувши систему оподаткування ТОВ «Клімаенерготрейд» зазначимо, що підприємство сплачує податок на прибуток, а також непрямі податки ПДВ, вчасно сплачує нараховані суми до державного бюджету та відображає у фінансовій звітності. Об'єктом обкладення податком на прибуток у ТОВ «Клімаенерготрейд» є фінансовий результат підприємства, який визначений при проведенні фінансового обліку. Дату виникнення податкових зобов'язань із ПДВ визначають за правилом «першої події»: або отримання оплати, або відвантаження товарів. Оскільки за основними умовами договорів першою подією типово є відвантаження продавцем товару, саме на цю дату виникають податкові зобов'язання з ПДВ у продавця і податковий кредит – у покупця.

5. У ТОВ «Клімаенерготрейд» управлінський облік здійснюється на основі контролю в першу чергу запасів. З метою ефективного планування та аналізу товарного руху на підприємстві, кожен товарні запаси поділяються на окрему класифікацію. Такий розподіл дає змогу ефективного та своєчасного управління операційною діяльністю підприємства та у разі виявлення значних розбіжностей, надає можливість здійснювати регулювання та внесення відповідних коректив. Для розробки оптимального розподілу усієї номенклатури товарів підприємство використовує методику АВС-аналізу. Також підприємство здійснює стратегічне планування та бюджетування, а саме складає бюджет реалізації, бюджет закупівель, бюджет прямих витрат на закупку.

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ТОВАРНИХ ОПЕРАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВІ ОПТОВОЇ ТОРГІВЛІ ТОВ «КЛІМАЕНЕРГОТРЕЙД»

3.1. Напрями і заходи удосконалення обліку оптових товарних операцій у на підприємстві ТОВ «Клімаенерготрейд»

Для того щоб сформувати якісну облікову політику підприємства необхідно обов'язково враховувати особливості організації його діяльності та обліку. Якісна облікова політика дозволяє достовірно та своєчасно відображати всю інформацію про фінансовий стан підприємства для покращення його діяльності в майбутньому.

Одним з важливих елементів облікової політики підприємства є графік документообігу. Склад розділів облікової політики в оптовій торгівлі відобразимо на рис. 3.1.

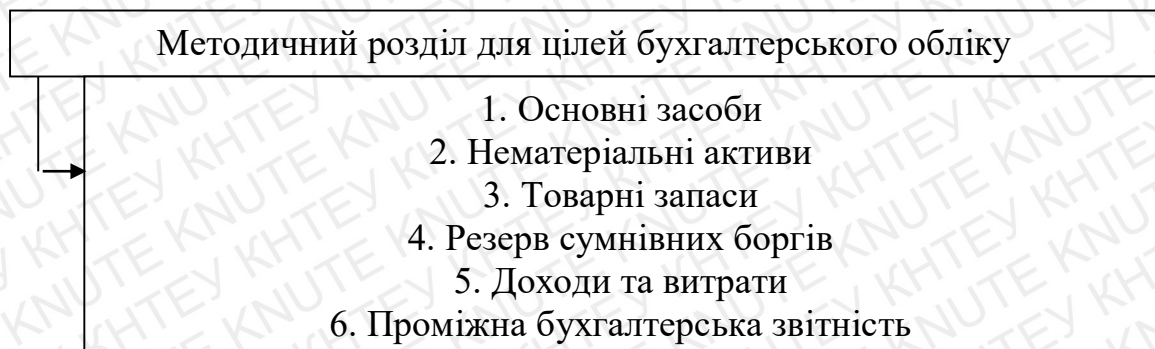

Рис. 3.1. Склад основних розділів облікової політики в оптовій торгівлі

Джерело: розроблено автором на даних облікової політики ТОВ «Клімаенерготрейд» (Додаток Г)

Саме тому, на підприємстві повинна бути автоматизована процедура обороту документів між підрозділами. Дане питання можна вирішити за допомогою графіка документообороту, який дозволяє підтримувати внутрішньо-організаційний порядок та управління переміщенням документів.

Під час проведення дослідження було встановлено, що у ТОВ «Клімаенерготрейд» графік документообігу не складається.

Враховуючи положення П(С)БО 9 «Запаси» підприємству рекомендується витрати на товарні операції або додавати до собівартості

товарних запасів, або відобразити на окремому рахунку. Важливим моментом в обліку ТЗВ є момент їх списання при реалізації товарів. Порядок відображення зазначених операцій в обліку наведено в табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Облік транспортно-заготівельних витрат у ТОВ «Клімаенерготрейд»

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		Дебет	Кредит	
1	Залишок товарів на початок місяця:			46 500,00
	– вартість товарів на складі	281	–	25 400,00
	– ТЗВ	289	–	20 100,00
Придбання товарів				
2	Оприбутковано товари комплектації, отримані від постачальника	281	631	32 730,00
3	Відображено суму податкового кредиту з ПДВ від вартості товарів (за наявності зареєстрованої в ЄРПН податкової накладної)	641/ПДВ	631	6 546,00
4	Здійснено оплату за отримані товари	631	311	32 730,00
5	Відображено ТЗВ	289	631	1 750,00
6	Відображено податковий кредит з ПДВ із суми ТЗВ (за наявності зареєстрованої в ЄРПН податкової накладної)	641/ПДВ	631	350,00
7	Перераховано оплату транспортній організації	631	311	1 750,00
Реалізація товарів				
8	Відображено дохід від реалізації товарів	361	702	26 700,00
9	Нараховано зобов'язання з ПДВ	702	641/ПДВ	4 450,00
10	Відображено собівартість реалізованих товарів	902	281	20 500,00
11	Списано суму ТЗВ, що припадає на реалізовані товари	902	289	1 050,00
Віднесено на фінансовий результат:				
12	– дохід від реалізації товарів	702	791	22 250,00
	– собівартість реалізованих товарів	791	902	20 500,00
13	Оплачено товар	311	361	26 700,00
Залишок товарів на кінець місяця:				
14	– вартість товарів на складі	281	–	37 630,00
	– ТЗВ	289	–	22 900,00

Джерело: розроблено автором на основі [5] даних ТОВ «Клімаенерготрейд»

Ведення окремого обліку ТЗВ дозволяє ТОВ «Клімаенерготрейд» в подальшому правильно визначити собівартість реалізованих товарів, фінансові результати діяльності та скласти достовірну, об'єктивну звітність. Також варто вести аналітичні регістри, які представлені за видами товарів та в

розрізі окремих покупців і формуючи їх на підставі первинних документів, підтверджуючих відвантаження товарів. Запропоновані облікові реєстри можуть формуватися автоматично за будь-який період в режимі реального часу, що дозволить своєчасно проводити аналіз процесів руху товарів на підприємстві та приймати адекватні управлінські рішення відносно прогнозування розвитку ринку збуту товарів.

Використання додаткових аналітичних реєстрів дозволяє також здійснювати моніторинг реалізації товарів за окремими групами покупців з якими у досліджуваному підприємстві існують різні взаємовідносини щодо асортименту реалізованих товарів, умов взаєморозрахунків, ціни і тощо. Інформація, отримана в процесі моніторингу, є підставою для формування ефективної збутової політики підприємства оптової торгівлі.

Отримані результати аналізу фінансового стану ТОВ «Клімаенерготрейд» свідчать про необхідність збільшення величини високоліквідних активів та зростання товарообігу для забезпечення платоспроможності підприємства. Збільшення наявності високоліквідних активів на підприємстві (в даному випадку суму грошових коштів на поточному рахунку) потребує розробки відповідних дій щодо зростання грошових потоків, зокрема:

- оптимізувати (зменшити) витрати;
- перевіряти доцільність закупівлі запасів, щоб не витратити грошові кошти без певної необхідності;
- переглянути договори з постачальниками товарів, на можливість зменшення ціни;
- проаналізувати цінову політику різних вантажо-перевізників та обрати найоптимальнішого по ціні серед них;
- використовувати при можливості поворотну та безповоротну фінансову допомогу для збільшення суми грошових коштів.

У ТОВ «Клімаенерготрейд» варто використати транзитну форму реалізацію товарів, яка представлена на рис. 3.2. та рис. 3.3.

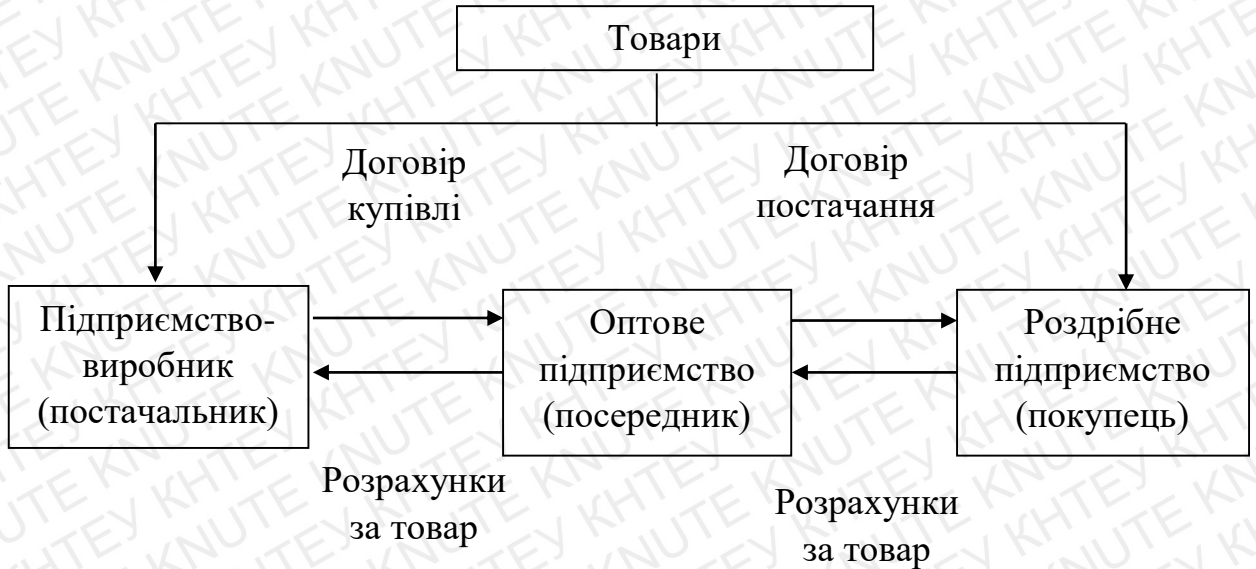

Рис. 3.2. Схема реалізації товарів транзитом за участю в розрахунках
ТОВ «Клімаенерготрейд»

Джерело: складено автором на основі [54].

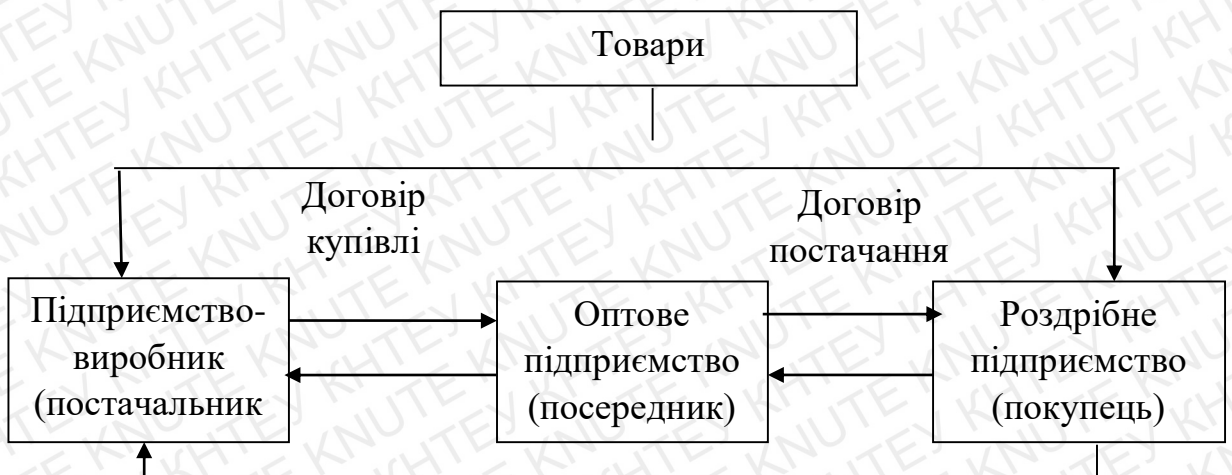

Рис. 3.3. Схема реалізації товарів транзитів без участі в розрахунках
ТОВ «Клімаенерготрейд»

Джерело: складено автором на основі [54].

У випадку участі в розрахунках спочатку оптовик сплачує постачальнику за товар, а потім покупець сплачує оптовику вже з націнкою. При формі торгівлі без участі в розрахунках постачальник виставляє рахунок одразу покупцю, оминаючи оптовика, яка в даному випадку виконує просто

роль посередника. При цьому оптове підприємство все одно контролює виконання договорів між постачальником і покупцем [15].

Трудоємність при транзитному товарообігу значно нижче, ніж при складському обігу, тому при високих розмірах націнки він дуже вигідний для оптового підприємства. Основою для здійснення товарної операції транзитом є наряд, який складається на оптовому підприємстві та пересилається постачальнику товарів і в копії покупцю.

При складському оптовому товарообігу можна використовувати наступні методи реалізації товарів:

- покупець особисто відбирає товари;
- письмово, по телефону;
- пересувні товарні зразки;
- поштою.

Продаж товарів, коли покупець особисто їх обирає, як правило, використовується на практиці, у випадку коли товари із складного асортименту (насоси, бойлери, тощо), які необхідно обирати за якістю, виробником, потужністю та ін. параметрами та існує потреба у особистому ознайомленні із ними [15].

Для зручності покупців у виборі товарів оптове підприємство організовує продаж через залу товарних зразків. В ньому проводиться основна робота по продажу товарів: оформлення документів, оперативний облік. В залах розміщуються робочі місця менеджерів, які разом з покупцями, на основі ознайомлення зі зразками товарів, оформлюють заказ, який підписують та віддають. Продаж товарних запасів по телефонним або письмовим заявкам без особистого вибору товарів здійснюється або по простим товарам, або по дуже відомому та перевіреному асортименту.

Відповідно до схеми товарообігу та використання відповідних рахунків торгівельні операції відображаються бухгалтерськими проведеннями, які представлені в табл. 3.2.

**Відображення транзитних операцій в оптовій торгівлі (з участю
оптового підприємства в розрахунках)**

Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
	Дебет	Кредит	
Надані послуги з маркетингового дослідження кон'юнктури ринку	931 «Витрати на дослідження кон'юнктури ринку»	631 «Розрахунки з покупцями і замовниками»	10 200,00
Відображені трансакційні витрати пов'язані з укладенням договору поставки	932 «Трансакційні витрати при реалізації товарів транзитом»	372 «Розрахунки з підзвітними особами»	18 500,00
Відображена заборгованість за відвантажений товар перед постачальником	287 «Транзитні товари в дорозі»	631 «Розрахунки з покупцями і замовниками»	67 430,00
Нарахована сума ПДВ	641 «Розрахунки за податками»	631 «Розрахунки з покупцями і замовниками»	13 486,00
Сплачена вартість товару постачальнику	631 «Розрахунки з покупцями і замовниками»	311 «Рахунки в банках»	67 430,00
Відображений дохід від реалізації товарів покупцеві	361 «Розрахунки з покупцями і замовниками»	702 «Дохід від реалізації товарів»	78 000,00
Нарахована сума ПДВ	702 «Дохід від реалізації товарів»	641 «Розрахунки за податками»	13 000,00
Списана собівартість реалізованих товарів	902 «Собівартість реалізованих товарів»	287 «Транзитні товари в дорозі»	67 430,00
Відображено вартість послуг з транспортування товарів	933 «Транспортно-експедиційні витрати»	631 «Розрахунки з покупцями і замовниками»	2 400,00
Нарахована сума ПДВ	641 «Розрахунки за податками»	631 «Розрахунки з покупцями і замовниками»	480,00
Нарахована заробітна плата працівникам відділу збуту транзитних товарів	934 «Соціальні та інші витрати на реалізацію товарів транзитом»	66 «Розрахунки за виплатами працівникам»	5 090,00
Отримано оплату за товар від покупця	311 «Рахунки в банках»	361 «Розрахунки з покупцями і замовниками»	78 000,00

Джерело: складено на основі даних ТОВ «Клімаенерготрейд»

Отже, основними напрямками удосконалення обліку товарних операцій у ТОВ «Клімаенерготрейд» є формування належного графіку документообігу, запровадження ведення аналітичних регістрів за товарними операціями, збільшення величини високоліквідних активів та зростання товарообігу,

використання транзитної форми реалізації товарів та альтернативних методів реалізації товарів у вигляді особистого обрання покупцем товарів, у письмовій формі, в телефонному режимі, поштою або за допомогою пересувних товарних зразків.

3.2. Трансформаційні особливості запровадження міжнародних стандартів на підприємстві ТОВ «Клімаенерготрейд»

Малі торговельні підприємства займають особливий сектор економіки будь-якої країни, оскільки вони є важливим фактором соціальної стабільності та економічного зростання на основі інвестицій та інновацій. Відповідно до термінології стандарту для малого та середнього бізнесу, малі та середні підприємства означають компанії, власні пайові та боргові цінні папери яких не торгуються на відкритому ринку [7].

Оскільки, ряд трансформаційних заходів, стосовно переходу складання звітності згідно Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі за текстом – МСФЗ), було сконцентровано на суб'єктах великого підприємництва, малий бізнес, на сьогоднішній день, продовжує вести свою діяльність і складати фінансову звітність за Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність» [33].

Встановлюючи стандарти форми та змісту фінансової звітності загального призначення, потреби користувачів фінансових звітів набувають пріоритетного значення. До основних груп зовнішніх користувачів фінансової звітності малого оптового торговельного бізнесу належать: фінансові установи, що надають кредити малому та середньому бізнесу; клієнти, що здійснюють торгівлю з малим бізнесом, які використовують фінансову звітність для прийняття рішень про позики та ціноутворення; замовники, які використовують фінансову звітність малого бізнесу, щоб вирішити, підтримувати з ними ділові відносини чи ні. Незважаючи на низку переваг та враховуючи усі невідповідності національних та міжнародних стандартів, в

Україні у наш час наявна низька мотивація поширення застосування Міжнародного стандарту фінансової звітності для малих та середніх підприємств (далі за текстом – МСФЗ для МСП) [6].

Наразі, коли Україна взяла курс на євроінтеграцію, в умовах якої переплітаються економіки різних країн світу, особливо важливим стає порозуміння в інформаційно-економічній сфері. У 2019 році відповідно до даних підприємства експорт підприємства в країни ЄС складає 18% від всього продажу та 44% від експорту на міжнародному ринку (рис. 3.4).

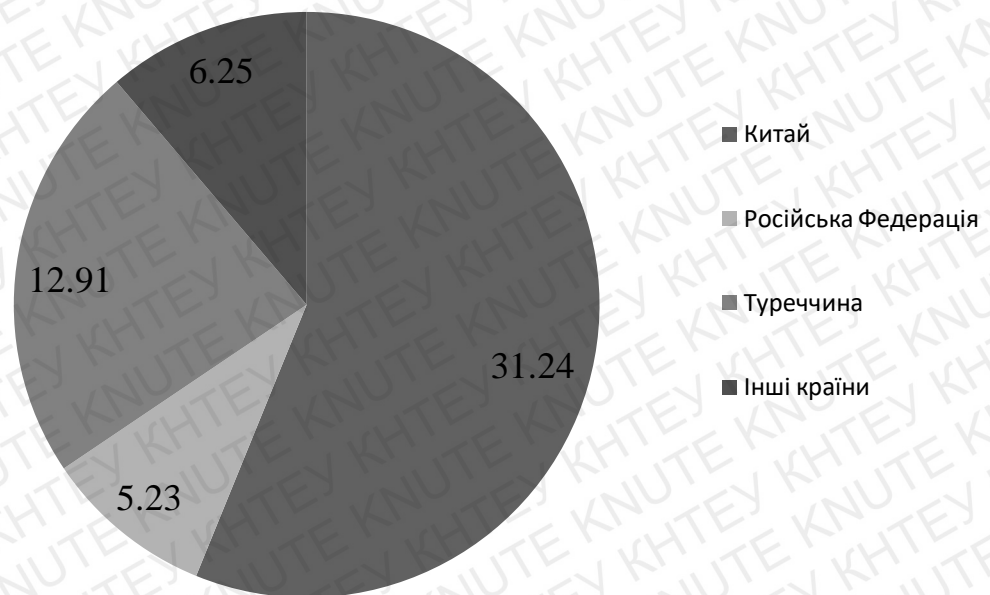

Рис. 3.4. Питома вага експортних операцій на міжнародному ринку у ТОВ «Клімаенерготрейд» у 2019 році

Джерело: складено на основі даних ТОВ «Клімаенерготрейд» (Додаток Ж)

МСФЗ для МСП містить ряд спрощень, що дозволить заощадити гроші на підготовку звітів. Наступні переваги стандарту також можуть бути відмічені для малих оптового торговельного підприємства ТОВ «Клімаенерготрейд»: збільшення взаємодії з компаніями, які застосовують міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та можливість спрощення доступу до кредитних ресурсів. Зокрема, буде простіше отримати фінансування на основі фінансової звітності компанії та доступ до іноземних кредитних ресурсів, за допомогою спрощеної процедури надання кредитів на

придбання основних фондів та оборотних коштів. Використання міжнародних стандартів фінансової звітності для Товариства допоможе підвищити рівень освіти співробітників, у тому числі підвищення рівня фінансової грамотності.

Однак МСФЗ для МСП має ряд недоліків: неузгоджені норми податкового законодавства з МСФЗ; недостатність пояснень у МСФЗ при формуванні звітності; відсутні структури, які б взаємодіяли з Комітетом МСФЗ; необхідність вибору структур, що будуть здійснювати реформування, а саме: хто повинен здійснювати реформування обліку шляхом розробки та ухвалення відповідних нормативних документів, упровадження в повсякденну практику бухгалтера [6]. Впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності для малого бізнесу є дуже дорогим і може бути порівняно з витратами на впровадження повного набору МСФЗ.

На відміну від національної звітності, форми якої затверджені на законодавчому рівні, МСФЗ не містить готових форм звітів, тобто Товариство має самостійно розробити форми звітності, які будуть відповідати вимогам МСФЗ для МСП. На даний момент, єдиної методики трансформації звітності для малих оптових торгових підприємств не існує. Залежно від специфіки діяльності та кількості господарських операцій на підприємстві етапи трансформації та набір коригувань можуть значно відрізнятись [12].

Процес трансформації для малих оптових торговельних підприємств передбачає наявність декількох етапів, відповідно до цього ТОВ «Клімаенерготрейд» доцільно використовувати наступні етапи (табл. 3.3).

Таким чином, міжнародні стандарти фінансової звітності для підприємства є ефективними з точки зору витрат та ефективного підходу до приватних компаній, які формують фінансову звітність для своїх акціонерів, банків та інших зацікавлених сторін. Впровадження у практику ведення фінансової звітності за МСФЗ є дуже актуальним для ТОВ «Клімаенерготрейд», оскільки глобалізація економіки прискорює

процеси уніфікації фінансової звітності для більш широкого кола користувачів.

Таблиця 3.3

Особливості етапів трансформації фінансової звітності у ТОВ «Клімаенерготрейд»

Назва етапу	Сутність
Підготовчий	<ul style="list-style-type: none"> - детальне вивчення і аналіз операцій підприємства на предмет різних підходів до їх відображення за П(С)БО та МСФЗ або відповідно до обраної облікової політики; - збір додаткової інформації, потрібної для проведення трансформації; - розробка моделі трансформації (системи трансформаційних таблиць);
Розрахунковий	<ul style="list-style-type: none"> - збір додаткової аналітичної бухгалтерської та управлінської інформації; - формування паралельних реєстрів обліку (за необхідності); - здійснення трансформації шляхом перерахунку статей звітності в функціональну валюту та здійснення необхідних коригувань для задоволення вимог МСФЗ;
Трансформаційний	<ul style="list-style-type: none"> - аналіз раціональності отриманих у результаті трансформації даних як в цілому, так і за окремими позиціями звітності - зведення трансформаційних коригувань та трансформація Балансу і Звіту про фінансові результати.

Джерело: розроблено автором на основі [12].

Таким чином, міжнародні стандарти фінансової звітності для підприємства є ефективними з точки зору витрат та ефективного підходу до приватних компаній, які формують фінансову звітність для своїх акціонерів, банків та інших зацікавлених сторін. Впровадження у практику ведення фінансової звітності за МСФЗ є дуже актуальним для ТОВ «Клімаенерготрейд», оскільки глобалізація економіки прискорює процеси уніфікації фінансової звітності для більш широкого кола користувачів.

Отже, підсумувавши можна зазначити, що трансформаційні особливості полягають в наступних в напрямках: необхідність розроблення методичних рекомендацій щодо застосування МСФЗ для МСП з роз'ясненням основних проблемних питань; об'єктивно необхідний час на приведення у відповідність П(С)БО 25 до МСФЗ для малих підприємств; наявність розширення міжнародного співробітництва та поглиблення використання зарубіжного

досвіду впровадження МСФЗ; пристосування практикуючих бухгалтерів до змін нормативно-правового забезпечення шляхом створення належних умов для навчання й надання консультацій щодо особливостей ведення обліку за міжнародними стандартами; необхідність вдосконалення системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності на самих підприємствах шляхом систематичного підвищення освітньо-кваліфікаційного рівня головних бухгалтерів та працівників бухгалтерських служб.

Висновки за розділом 3

Проаналізувавши напрямки удосконалення обліку товарних операцій на підприємстві оптової торгівлі у ТОВ «Клімаенерготрейд» можна зробити наступні висновки:

1. Одним із напрямком вдосконалення фінансового обліку оптових товарних операцій у досліджуваному підприємстві є формування якісної облікової політики. Одним з важливих елементів облікової політики підприємства є графік документообігу. У ТОВ «Клімаенерготрейд» графік документообігу не складається. Враховуючи положення П(С)БО 9 «Запаси», підприємству рекомендується витрати на товарні операції або додавати до собівартості товарних запасів, або відображати на окремому рахунку. Важливим моментом в обліку ТЗВ є момент їх списання при реалізації товарів.

2. У ТОВ «Клімаенерготрейд» варто вести аналітичні регістри, які представлені за видами товарів та в розрізі окремих покупців і формуються на підставі первинних документів, підтверджуючих відвантаження товарів. Використання додаткових аналітичних регістрів дозволяє також здійснювати моніторинг реалізації товарів за окремими групами покупців з якими у досліджуваному підприємства існують різні взаємовідносини щодо асортименту реалізованих товарів, умов взаєморозрахунків, ціни, тощо.

3. Згідно аналізу фінансового стану ТОВ «Клімаенерготрейд», підприємству необхідно збільшити величину високоліквідних активів та

зростання товарообігу для забезпечення платоспроможності. Збільшення наявності високоліквідних активів (в даному випадку суму грошових коштів на поточному рахунку) потребує розробки відповідних дій щодо зростання грошових потоків, зокрема: оптимізувати (зменшити) витрати, регулярно перевіряти доцільність закупівлі запасів, щоб не витратити грошові кошти без певної необхідності, переглянути договори з постачальниками товарів, на можливість зменшення ціни, проаналізувати цінову політику різних вантажо-перевізників та обирати найоптимальнішого по ціні серед них та використовувати при можливості поворотну та безповоротну фінансову допомогу для збільшення суми грошових коштів. Крім цього у ТОВ «Клімаенерготрейд» варто використати транзитну форму реалізацію товарів. При складському оптовому товарообігу можна використовувати наступні методи реалізації товарів: покупець особисто відбирає товари, письмово, по телефону, пересувні товарні зразки та поштою.

4. Впровадження у практику ведення фінансової звітності за МСФЗ є дуже актуальним для ТОВ «Клімаенерготрейд», оскільки глобалізація економіки прискорює процеси уніфікації фінансової звітності для більш широкого кола користувачів. Основними переваги запровадження міжнародних стандартів для ТОВ «Клімаенерготрейд» є збільшення взаємодії з компаніями, які застосовують міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та можливість спрощення доступу до кредитних ресурсів.

5. Процес трансформації для малих оптових торговельних підприємств передбачає наявність декількох етапів: підготовчого, розрахункового та трансформаційного. Трансформаційний етап передбачає аналіз раціональності отриманих у результаті трансформації даних як в цілому, так і за окремими позиціями звітності, зведення трансформаційних коригувань та трансформація Балансу і Звіту про фінансові результати. Для здійснення цього етапу потрібно розширювати міжнародне співробітництво та поглиблювати використання зарубіжного досвіду впровадження МСФЗ; пристосовувати практикуючих бухгалтерів до змін нормативно-правового

забезпечення вдосконалення системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності на самих підприємствах шляхом систематичного підвищення освітньо-кваліфікаційного рівня головних бухгалтерів.

ВИСНОВКИ

В роботі детально досліджено питання обліку та оподаткування товарних операцій на підприємствах оптової торгівлі, зокрема на основі діяльності ТОВ «Клімаенерготрейд».

Сутність товарних операцій на оптовому підприємстві полягає у безпосередньому русі товарів на підприємстві від етапу придбання до етапу їх продажу. Класифікація товарних операцій залежить безпосередньо від їх змісту, виду економічної діяльності оптового підприємства, його розміру, організаційно-правової форми та територіальних меж ринку даного економічного агента.

Законодавчо-нормативна система, що забезпечує здійснення товарної діяльності, характеризується декількома напрямками регулювання. Перший напрямок зосереджений на регулюванні торгових операцій на основі визначення засад, принципів та порядку проведення торгових операцій, які закріплені в Конституції України, Господарському та Митному кодексах, Законах України «Про зовнішньоекономічну діяльність» і «Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій в галузі зовнішньоекономічної діяльності». Другий напрямок акцентує увагу на контролі та обліку товарних операцій, тобто формуванні єдиних методологічних аспектів та принципів обліку та контроль їх дотримання. Ці положення регулюються Законом України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, Національним стандартом України ДСТУ 4303:2004 «Роздрібна та оптова торгівля. Терміни та визначення понять». Загальні засади оподаткування торгових операцій, тобто встановлення спеціальних податкових навантажень на операції з продажу товарів регулюється Податковим кодексом України.

Основним видом діяльності ТОВ «Клімаенерготрейд» є неспеціалізована оптова торгівля, діяльність посередників у торгівлі товарами широкого асортименту, оптова торгівля залізними виробами, водопровідним і опалювальним устаткуванням і приладдям до нього та інші види діяльності.

Підприємство має широкий асортимент товарів, при цьому самостійно обирає одиниці бухгалтерського обліку для зберігання товарних запасів так, щоб формувати достовірну та повну інформацію про дані товари, а також більш високий контроль над їх наявністю та переміщенням.

При здійсненні фінансового обліку торгових операцій у ТОВ «Клімаенерготрейд» використовується журнальна форма обліку із застосуванням спеціалізованої програми 1-С: Підприємство. Версія 8.3. При цьому відслідковується чітке закріплення центрів відповідальності за різними об'єктами обліку, що дозволяє підприємству більш ефективно аналізувати рух товарів.

Фінансовий облік товарів у ТОВ «Клімаенерготрейд» ведеться на субрахунку 281 «Товари на складі». На даному рахунку узагальнюється інформація про наявність та рух запасів, придбаних в якості товарів для подальшого продажу. Оприбуткування товарів, які прибули на склад безпосередньо від постачальників відображається за дебетом рахунка 281 «Товари на складі» в кореспонденції з рахунком 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками» за вартістю їх придбання.

Розглянувши систему оподаткування ТОВ «Клімаенерготрейд» зазначимо, що підприємство сплачує податок на прибуток, а також непрямі податки ПДВ, вчасно сплачує нараховані суми до державного бюджету та відображає у фінансовій звітності. Об'єктом обкладення податком на прибуток у ТОВ «Клімаенерготрейд» є фінансовий результат підприємства, який визначений при проведенні фінансового обліку. Дату виникнення податкових зобов'язань із ПДВ визначають за правилом «першої події»: або отримання оплати, або відвантаження товарів. Оскільки за основними умовами договорів першою подією типово є відвантаження продавцем товару, саме на цю дату виникають податкові зобов'язання з ПДВ у продавця і податковий кредит – у покупця.

У ТОВ «Клімаенерготрейд» управлінський облік здійснюється на основі контролю в першу чергу запасів. З метою ефективного планування та аналізу

товарного руху на підприємстві, кожен товарні запаси поділяються на окрему класифікацію. Такий розподіл дає змогу ефективного та своєчасного управління операційною діяльністю підприємства та у разі виявлення значних розбіжностей, надає можливість здійснювати регулювання та внесення відповідних коректив. Для розробки оптимального розподілу усієї номенклатури товарів підприємство використовує методику АВС-аналізу. Також підприємство здійснює стратегічне планування та бюджетування, а саме складає бюджет реалізації, бюджет закупівель, бюджет прямих витрат на закупку.

Основними напрямками удосконалення обліку товарних операцій у ТОВ «Клімаенерготрейд» є формування належного графіку документообігу, запровадити ведення аналітичних реєстрів за товарними операціями, збільшення величини високоліквідних активів та зростання товарообігу, використання транзитної форми реалізацію товарів та альтернативних методів реалізації товарів у вигляді особистого обрання покупцем товарів, у письмовій формі, в телефонному режимі, поштою або за допомогою пересувних товарних зразків.

Трансформаційні особливості запровадження міжнародних стандартів у ТОВ «Клімаенерготрейд» полягають в наступних в напрямках: необхідність розроблення методичних рекомендацій щодо застосування МСФЗ для МСП з роз'ясненням основних проблемних питань; розширення міжнародного співробітництва та поглиблення використання зарубіжного досвіду впровадження МСФЗ; пристосування практикуючих бухгалтерів до змін нормативно-правового забезпечення; необхідність вдосконалення системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності на самих підприємствах шляхом систематичного підвищення освітньо-кваліфікаційного рівня головних бухгалтерів та працівників бухгалтерських служб.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Апопій В. В. Організація торгівлі: Підручник; 2-ге вид., перероб. та доп. за ред. проф. В.В. Апопія. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 616 с.
2. Бондарчук О. Г., Бондарчук О. І. Визначення поняття й змісту оптової та оптової торгівлі як однієї з форм господарсько-торгівельної діяльності. Юридичний науковий електронний журнал. 2018. №1. – URL: http://lsej.org.ua/1_2018/16.pdf.
3. Бурлан С. А., Панченко І. М. Облікове забезпечення управління товарними запасами на підприємствах оптової торгівлі. Ефективна економіка. 2019. № 11.
4. Бутинець Ф. Ф. та ін. Бухгалтерський фінансовий облік, Житомир: ПП «Рута», 2014. 912 с.
5. Височин І. В. Систематизація видів товарні операції у підприємств роздрібною торгівлі. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія: Економічні науки. № 5 (2). 2010. С. 145-149.
6. Войналович Н. М., Безверхий К. В. Фінансова звітність суб'єктів господарювання, що використовують МСФЗ для малих та середніх підприємств. Наукові розробки молоді на сучасному етапі. КНУТД, 2016.
7. Ганін В.І., Шуляк В.С. Ефективність організації обліку та аналізу товарних операцій на підприємствах торгівлі. Молодий вчений. № 11 (75). 2019.
8. Гоголь Т. А. Світовий досвід розвитку малого бізнесу та його адаптація в Україні. Вісник Чернігівського державного технологічного університету. Чернігів: ЧДТУ. 2010. № 46. С.120-129.
9. Голов С. Ф. Управлінський облік : підручник. Київ: «Центр учбової літератури», 2018. 534 с.
10. Голошубова Н. О. Організація торгівлі: підруч. для студ. вищ. навч. закл. 2-ге вид., переробл. та допов. К.: Київ. нац. торг. екон. ун - т, 2012. – 680 с.

11. Господарський кодекс від 16.01.2003 № 436-IV. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
12. Григор'єв О. І. Сутність та особливості управління організації зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Менеджмент XXI століття: сучасні моделі, стратегії, технології. Вінниця: Центр підготовки наукових та навчально-методичних видань ВТЕІ КНТЕУ. 2019. Ч. 3. С. 443-449.
13. Дзюба О. М. Товарні операції підприємства: особливості обліку з урахуванням вітчизняного та міжнародного досвіду. науковий вісник херсонського державного університету. сер.: економічні науки. 2016. вип. 17(1). С. 134-137.
14. Долбнєва Д. В. Фінансова звітність за МСФЗ: переваги та недоліки для вітчизняних малих та середніх підприємств. Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. 2017. №. 2. С. 219-227.
15. Єршова Н. Ю. Концептуальні основи стратегічного управлінського обліку. Проблеми економіки. 2017. № 1. С. 195-202. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/PeKon_2017_1_28.
16. Захожай В. Б. Бухгалтерський облік у галузях економіки: підручник. К.: МАУП, 2014. 968 с.
17. Квач Я. П. Облік руху товарів: нормативно-правові аспекти. Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. праць, за ред. М. І. Зверякова. Одеський національний економічний університет. 2015. Вип. 2. № 57. С. 135-143.
18. Кудирко О. М. Управління товарними операціями підприємств оптової торгівлі. Причорноморські економічні студії. 2019. Вип. 38(2). С. 127-130.
19. Лобода Н. О., Романчук Л. А. Оптова та роздрібна торгівля як один з перспективних напрямків розвитку обліку та оподаткування в Україні. Молодий вчений. № 11 (2). 2018. С. 1154-1157.

20. Мазаракі А. А. Оптова торгівля в Україні : монографія. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т. 2016. 208 с. – URL: <https://knute.edu.ua/file/MjExMzA=/6b7971db8f52ec0ad2a2f97583533a77.pdf>.
21. Маринченко В. М. Особливості процесу організації обліку товарів на підприємствах України. Міжнародний науковий журнал Інтернаука. №. 12 (2). 2016. С. 96-100.
22. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 10.01.2007. № 2. – URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/en/v0002201-07#Text>.
23. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>.
24. Міжнародний стандарт фінансової звітності для малих і середніх підприємств (МСФЗ для МСП) від 01.01.2013. – URL: <http://www.ifrs.org/IFRS-forSMEs/Documents/IFRS-for-SMEs-UKR.pdf>.
25. Національний класифікатор України. Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:20010 : затв. Наказом Держспоживстандарту України від 11.10.2010 № 457. – URL : [доступу: http://www.ubc.ua/Links/codes_ua2.html](http://www.ubc.ua/Links/codes_ua2.html).
26. Національний стандарт України. «Роздрібна та оптова торгівля. Терміни та визначення понять. ДСТУ 4303: 2004. – URL : <http://www.profiwins.com.ua/uk/directories1/dstu4303.html>.
27. Панченко І. М. Аудит товарних операцій на підприємствах оптової торгівлі. Студентські наукові студії : Молодіжний науковий журнал. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2020.
28. Податковий кодекс України від 02.12. 2010 р. № 2755. – URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>.
29. Подолянчук О.А. Податок на додану вартість: сутність та стан первинного обліку. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2017. № 1. С. 82-102.

30. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996. – URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14>.

31. Про затвердження Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291. – URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.

32. Про затвердження Методичних рекомендацій з планування, обліку і калькулювання фактичної собівартості продукції (робіт, послуг) : затв. Наказом Міністерства аграрної політики України від 18.05.2001р. № 132 (зі змінами і доповненнями від 31.10.2005р. № 589). – URL: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1021.122.4&nobreak=1>.

33. Про затвердження Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність» : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 25.02.2000. № 39. – URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00>.

34. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 «Доходи» : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 № 290. – URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text>.

35. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 № 318. – URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text>.

36. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 20.10.1999 № 246. – URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text>.

37. Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879. – URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text>.

38. Про затвердження Порядку провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів затв. Постановою Кабінету Міністрів від 15.06.2006 р. № 833. – URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/833-2006-п>.

39. Про затвердження форм та Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість : затв. Наказом Міністерства фінансів України затверджено наказом Міністерства фінансів України від 28.01.2016 №21. – URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0159-16#Text>.

40. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 № 1023-XII. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>.

41. Про здійснення операцій з використанням електронних платіжних засобів затв. Положенням Національного банку України від 05.11.2014 № 705. – URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0705500-14#Text>.

42. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 № 959-XII. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>.

43. Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій в галузі зовнішньоекономічної діяльності: Закон України від 23.12.1998 № 351-XIV. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/351-14#Text>.

44. Про ціни та ціноутворення: Закон України від 21.06.2012 № 5007-VI. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17#Text>.

45. Рудницька О. Управлінський облік товарних запасів у місцях зберігання на торговельних підприємствах. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2016. С. 45-57.

46. Скрипник М. Є., Шум'як Г. В. Особливості обліку в оптовій торгівлі. Міжнародний науковий журнал. Науковий огляд. №. 11.43. 2018. С. 58-67.

47. Стецюк П. А., Корнійчук Г. В. Бюджетування в системі управління фінансовим потенціалом підприємств. Економіка. Менеджмент. Бізнес, 2018. С. 23.

48. Тарасова Т. О. Обліково-аналітичне забезпечення управління сталим розвитком підприємств торгівлі: дис. д-ра екон. наук: 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит»; Харківський держ. ун-т. харч. та торгівлі. Харків, 2017. 492 с.

49. Типовий порядок визначення норм запасів товарно-матеріальних цінностей від 31.05.1993 № 17-60/29, 07-102. – URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0070-93#Text>.

50. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами : підручник. За ред. проф. М. Ф. Огійчука. 7-ме вид., перероб. і допов. К. : Алерта, 2016. 1040 с.

51. Харламова О. Перспективи впровадження Міжнародних стандартів фінансової звітності для малих і середніх підприємств. Агентство по Международным стандартам финансовой отчетности. 2011. – URL : <http://vylex.uaprom.net/a63318-perspektivi-vprovadzheniya-mzhnarodnih.html>.

52. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. – URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.

53. Tumali, L. E., and A. V. Lapaeva. "The Influence of the Accounting Method for Finished Products on Financial Accounting Assessment." International Scientific Conference "Far East Con"(ISCFEC 2018). Atlantis Press, 2019.

54. Himick, Darlene, and Kate Ruff. "Counter accounts of profit: outrage to action through “just” calculation." Accounting, Auditing & Accountability Journal, 2019.

**Динаміка основних показників балансу ТОВ «Клімаенерготрейд» за
2015-2019 роки**

Показники	2015		2016			2017			2018			2019		
	тис. грн	%	тис. грн	%	2016/ 2015 р. %	тис. грн	%	2017/ 2016 р. %	тис. грн	%	2018/ 2017 р. %	тис. грн	%	2019/ 2018 р. %
Основні засоби	10,6	0,9	19,9	95,3	188	18,4	100	92	12,1	100	66	34,7	100	287
Оборотні активи	1203,4	99,1	1580,2	98,7	131	1996,9	99,1	126	2574,0	99,5	129	2924,4	98,8	114
Запаси	1053,1	86,7	1518,5	96,10	144	1996,9	96,92	132	2449,0	95,14	123	2836,3	96,99	116
Дебіторська заборгованість за продукцію,	10,8	0,9	46,8	2,96	433	20,3	0,99	43	29,1	1,13	143	10,3	0,35	35
Власний капітал	591,0	48,7	1271,0	79,38	215	1651,7	79,46	130	1960,4	75,81	119	2216,1	74,89	113
Поточні зобов'язання і забезпечення	623,0	51,3	330,1	20,62	53	427,0	20,54	129	625,7	24,19	147	743,0	25,11	119
Баланс	1214,0	100	1601,1	100	132	2078,7	100	130	2586,1	100	124	2959,1	100	114
Коефіцієнт маневреності власних засобів	0,9821	-	0,9836	-	100	0,9889	-	101	0,9938	-	100	0,9843	-	99
Коефіцієнт автономії	0,4868	-	0,7938	-	163	0,7946	-	100	0,7581	-	95	0,7489	-	99
Коефіцієнт фінансової залежності	2,0541	-	1,2597	-	61	1,2585	-	100	1,3192	-	105	1,3353	-	101
Коефіцієнт поточної ліквідності	1,93	-	4,787	-	248031	4,8251	-	1008	4,1138	-	85	3,9359	-	96
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,0048	-	0,03	-	625	0,001	-	3	0,0482	-	4820	0,0156	-	32
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,0048	-	0,03	-	625	0,001	-	3	0,0482	-	4820	0,0156	-	32

Джерело: розроблено автором на основі даних фінансової звітності ТОВ

«Клімаенерготрейд» (Додаток І)

Статут ТОВ «Клімаенерготрейд»

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Рішенням учасника
Товариства з обмеженою відповідальністю

«КЛІМАЕНЕРГОТРЕЙД»

№8 від 29.05.2019 р.

СТАТУТ

ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

"КЛІМАЕНЕРГОТРЕЙД"
(НОВА РЕДАКЦІЯ)

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Товариство з обмеженою відповідальністю «КЛІМАЕНЕРГОТРЕЙД» (далі за текстом – Товариство) створено для здійснення підприємницької діяльності з метою отримання прибутку та подальшого його розподілу між засновниками.

Відомості про Засновників Товариства (далі за текстом – УЧАСНИК), внесені до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань.

1.2. Товариство створюється у формі товариства з обмеженою відповідальністю, з правом найму робочої сили згідно з чинним законодавством України. У своїй діяльності Товариство зобов'язане додержуватися вимог чинного законодавства України, що стосується його діяльності.

1.3. Товариство має відповідні рахунки у банках, круглі печатки зі своїм найменуванням, штампи, а також знак для товарів та послуг, інші атрибути юридичної особи.

1.4. Товариство має право володіти, користуватися та розпоряджатися своїм майном згідно з метою та задачами своєї статутної діяльності.

1.5. Товариство відповідає за своїми зобов'язаннями всім належним йому на праві власності майном, якщо інше не встановлено законом. Учасник Товариства не відповідає за його зобов'язаннями, а Товариство не відповідає за зобов'язаннями Учасника, крім випадків передбачених законом. Держава не несе відповідальності за зобов'язаннями Товариства, а Товариство не відповідає за зобов'язаннями держави.

Особи, які створюють юридичну особу, несуть солідарну відповідальність за зобов'язаннями, що виникли до її державної реєстрації.

1.6. Офіційне повне найменування Товариства: **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «КЛІМАЕНЕРГОТРЕЙД»**.

У своїй діяльності Товариство використовує скорочений варіант свого найменування: **ТОВ «КЛІМАЕНЕРГОТРЕЙД»**, а також його переклад на інші мови.

1.7. Товариство зобов'язане в п'ятиденний строк повідомити орган, який провів реєстрацію, про всі зміни в установчих документах Товариства для внесення відповідних змін у державний реєстр.

1.8. Юридична адреса Товариства внесена до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань.

2. СТАТУТНИЙ КАПІТАЛ

2.1. Для забезпечення діяльності Товариства створюється Статутний капітал за рахунок внесків Учасника. Розмір Статутного капіталу та частки учасників у статутному капіталі Товариства внесені до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань.

Розмір статутного капіталу товариства складається з номінальної вартості часток його учасників, виражених у національній валюті України. Розмір частки учасника товариства у відсотках повинен відповідати співвідношенню номінальної вартості його частки та статутного капіталу товариства.

2.2. Внесками Учасника Товариства можуть бути також будинки, споруди, обладнання та інші матеріальні цінності, цінні папери, земля, права користування водою та іншими природними ресурсами, будинками, спорудами, а також інші майнові права (включаючи майнові права на об'єкти інтелектуальної власності), кошти, в тому числі в іноземній валюті.

Товариство не може надавати позику для оплати вкладу учасника або поруку за позиками, кредитами, наданими третьою особою для оплати його вкладу.

Вклад у негрошовій формі повинен мати грошову оцінку, що затверджується одноставним рішенням загальних зборів учасників, у яких взяли участь всі учасники товариства. При створенні товариства така оцінка визначається рішенням засновників про створення товариства.

2.3. Кожен учасник товариства повинен повністю внести свій вклад протягом шести місяців з дати державної реєстрації товариства. Положення про внесок вкладу учасником можуть бути внесені до статуту, змінені або виключені з нього одноставним рішенням загальних зборів учасників, у яких взяли участь всі учасники товариства.

Вартість вкладу кожного учасника товариства повинна бути не менше номінальної вартості його частки.

2.4. Якщо учасник прострочив внесення вкладу чи його частини, виконавчий орган товариства має надіслати йому письмове попередження про прострочення. Попередження має містити інформацію про невнесення своєчасно вкладу чи його частини та додатковий строк, наданий для

погашення заборгованості. Додатковий строк, наданий для погашення заборгованості, встановлюється виконавчим органом товариства чи статутом товариства, але не може перевищувати 30 днів.

Якщо учасник товариства не вніс вклад для погашення заборгованості протягом наданого додаткового строку, виконавчий орган товариства має скликати загальні збори учасників, які можуть прийняти одне з таких рішень:

- 1) про виключення учасника товариства, який має заборгованість із внесення вкладу;
- 2) про зменшення статутного капіталу товариства на розмір неоплаченої частини частки учасника товариства;
- 3) про перерозподіл неоплаченої частки (частини частки) між іншими учасниками товариства без зміни розміру статутного капіталу товариства та сплату такої заборгованості відповідними учасниками;
- 4) про ліквідацію товариства.

Голоси, що припадають на частку учасника, який має заборгованість перед товариством, не враховуються при визначенні результатів голосування для прийняття рішення відповідно до частини другої цієї статті.

2.5. Збільшення статутного капіталу товариства допускається лише після внесення всіма учасниками товариства своїх вкладів у повному обсязі.

Збільшення статутного капіталу товариства, яке володіє часткою у власному статутному капіталі, не допускається.

При збільшенні статутного капіталу за рахунок додаткових вкладів номінальна вартість частки учасника товариства може бути збільшена на суму, що дорівнює або менша за вартість додаткового вкладу такого учасника.

2.6. Збільшення статутного капіталу без додаткових вкладів

Учасники товариства можуть збільшити статутний капітал товариства без додаткових вкладів за рахунок нерозподіленого прибутку товариства.

У разі збільшення статутного капіталу за рахунок нерозподіленого прибутку товариства без залучення додаткових вкладів склад учасників товариства та співвідношення розмірів їхніх часток у статутному капіталі не змінюються.

2.7. Збільшення статутного капіталу за рахунок додаткових вкладів

Учасники товариства можуть збільшити статутний капітал товариства за рахунок додаткових вкладів учасників та/або третіх осіб за рішенням загальних зборів учасників.

Кожний учасник має переважне право зробити додатковий вклад у межах суми збільшення статутного капіталу пропорційно до його частки у статутному капіталі. Треті особи та учасники товариства можуть зробити додаткові вклади після реалізації кожним учасником свого переважного права або відмови від реалізації такого права в межах різниці між сумою збільшення статутного капіталу та сумою внесених учасниками додаткових вкладів, лише якщо це передбачено рішенням загальних зборів учасників про залучення додаткових вкладів.

Рішення загальних зборів учасників товариства про залучення додаткових вкладів визначаються загальна сума збільшення статутного капіталу товариства, коефіцієнт відношення суми збільшення до розміру частки кожного учасника у статутному капіталі та запланований розмір статутного капіталу.

Додаткові вклади можуть вноситися у грошовій формі. У такому разі рішенням загальних зборів учасників визначаються учасники товариства та/або треті особи, які вносять майно, та його грошова оцінка.

Учасники товариства можуть вносити додаткові вклади протягом строку, встановленого рішенням загальних зборів учасників, але не більше ніж протягом одного року з дня прийняття рішення про залучення додаткових вкладів.

Треті особи та учасники товариства можуть вносити додаткові вклади протягом шести місяців після спливу строку для внесення додаткових вкладів учасниками, які мають намір реалізувати своє переважне право, якщо рішенням загальних зборів учасників про залучення додаткових вкладів не встановлено менший строк.

Одноставним рішенням загальних зборів учасників, в яких взяли участь всі учасники товариства, можуть встановлюватися інші строки для внесення додаткових вкладів, може встановлюватися можливість учасників вносити додаткові вклади без дотримання пропорцій їхніх часток у статутному капіталі або право лише певних учасників вносити додаткові вклади, а також може бути виключений етап внесення додаткових вкладів лише тими учасниками товариства, які мають переважне право.

З учасником товариства та/або третьою особою може бути укладено договір про внесення додаткового вкладу, за яким такий учасник та/або третя особа зобов'язується зробити додатковий вклад у грошовій чи негрошовій формі, а товариство - збільшити розмір його частки у статутному капіталі чи прийняти до товариства з відповідною часткою у статутному капіталі.

Протягом одного місяця з дати спливу строку для внесення додаткових вкладів, встановленого відповідно до цієї статті, загальні збори учасників товариства приймають рішення про:

- 1) затвердження результатів внесення додаткових вкладів учасниками товариства та/або третіми особами;
- 2) затвердження розмірів часток учасників товариства та їх номінальної вартості з урахуванням фактично внесених ними додаткових вкладів;
- 3) затвердження збільшеного розміру статутного капіталу товариства.

Якщо додаткові вклади не внесені учасником товариства та/або третьою особою, з яким (якою) укладено договір про внесення додаткового вкладу, в повному обсязі та своєчасно, такий договір вважається розірваним, якщо рішенням загальних зборів учасників не затверджено розмір частки такого учасника та/або третьої особи виходячи з фактично внесеного ним додаткового вкладу.

2.8. Зменшення статутного капіталу товариства

2.8.1. Товариство має право зменшити свій статутний капітал.

2.8.2. У разі зменшення номінальної вартості часток усіх учасників товариства співвідношення номінальної вартості їхніх часток повинно зберігатися незмінним.

2.8.3. Після прийняття рішення про зменшення статутного капіталу товариства його виконавчий орган протягом 10 днів має письмово повідомити кожного кредитора, вимоги якого до товариства не забезпечені заставою, гарантією чи порукою, про таке рішення.

2.8.4. Кредитори протягом 30 днів після отримання повідомлення, зазначеного в частині третій цієї статті, можуть звернутися до товариства з письмовою вимогою про здійснення протягом 30 днів одного з таких заходів за вибором товариства:

- 1) забезпечення виконання зобов'язань шляхом укладення договору забезпечення;
- 2) дострокове припинення або виконання зобов'язань перед кредитором;
- 3) укладення іншого договору з кредитором.

У разі невиконання товариством зазначеної вимоги у встановлений строк кредитори мають право вимагати в судовому порядку дострокового припинення або виконання зобов'язань товариством.

2.8.5. Якщо кредитор не звернувся до товариства з письмовою вимогою у строк, передбачений частиною четвертою цієї статті, вважається, що він не вимагає від товариства вчинення додаткових дій щодо виконання зобов'язань перед ним.

2.9. Усі внески, внесені у Статутний капітал у відповідності з цим Статутом, є винятковою власністю Товариства.

3. ПРЕДМЕТ ТА МЕТА ДІЯЛЬНОСТІ ТОВАРИСТВА

3.1. Основною метою діяльності Товариства є одержання прибутку від здійснення фінансово-інвестиційної діяльності, розширення ринку товарів та послуг у регіоні та задоволення інших потреб.

3.2. Для досягнення своїх цілей Товариство може займатися будь-якою підприємницькою діяльністю, яка не суперечить законодавству. Види діяльності, які потребують спеціального дозволу (ліцензії), будуть здійснюватися після отримання дозволу (ліцензії) в установленому законодавством України порядку.

3.3. Товариство здійснює зовнішньоекономічну діяльність згідно з Законом України "Про зовнішньоекономічну діяльність" та іншими актами законодавства України.

3.4. Розрахунки з використанням іноземної валюти проводяться в порядку, передбаченому чинним валютним законодавством України.

3.5. Для досягнення мети, визначеної у пункті 3.1. Товариство має право:

3.5.1. Самостійно здійснювати будь-яку господарську діяльність, що не суперечить чинному законодавству, в тому числі експортну – імпорتنу діяльність;

3.5.2. Брати пайову участь в реалізації інноваційних і комерційних програм за договорами про спільну діяльність;

3.5.3. Підготувати та розповсюджувати інформацію відносно діяльності Товариства; займатися рекламою; організувати та приймати участь у виставках, семінарах, симпозіумах та торгових ярмарках;

3.5.4. Фінансувати будівництво, створювати, набувати, відчужувати, купувати, продавати, дарувати, здавати або брати в оренду рухоме та нерухоме майно будь-яких ознак або типу у юридичних та фізичних осіб, як за готівковий, так і за безготівковий розрахунок;

3.5.5. Самостійно або через українські зовнішньоторгові організації здійснювати експортну - імпорتنу діяльність;

3.5.6. Представляти на підставі довіреності інтереси юридичних і фізичних осіб та провадити діяльність в якості довіреної особи (включаючи але не обмежуючись, придбанням та здійсненням функцій щодо витребування коштів, управління інвестиціями, цінними паперами та іншим майном на користь клієнтів);

3.5.7. Купувати, набувати та продавати акції, частки, боргові зобов'язання з фіксованим доходом, облігації, інші зобов'язання та цінні папери, емітовані (випущені) будь-якою українською або іноземною юридичною особою (в тому числі юридичними особами державної форми власності);

3.5.8. Купувати, набувати, продавати, управляти, проводити операції, пов'язані зі зберіганням облігацій внутрішніх і місцевих позик, облігацій підприємств та інших цінних паперів із встановленим доходом за свої власні кошти та в якості довіреної особи на користь третіх осіб;

3.5.9. Проводити діяльність з випуску цінних паперів; провадити комісійну діяльність по цінних паперах; провадити комерційну діяльність з цінними паперами;

3.5.10. Надавати консультативні послуги своїм клієнтам у зв'язку із відритим продажем цінних паперів та торговою діяльністю із цінними паперами; провадити інші види діяльності, пов'язані із випуском та обігом цінних паперів, які не суперечать чинному законодавству України;

3.5.11. Управляти портфелем інвестицій на користь клієнтів, управляти портфелем цінних паперів для інвесторів, включаючи українських та іноземних юридичних та фізичних осіб;

3.5.12. Обстежувати потенційні об'єкти інвестиційної діяльності, створювати відповідний банк даних, здійснювати інформаційне забезпечення учасників інвестиційного процесу;

3.5.13. Отримувати позики на таких умовах та у такій валюті, які Товариство визнає благонадійними.

3.5.14. Надавати у забезпечення будь-яких позик все або частину майна, яке є власністю Товариства в порядку, визначеному цим Статутом;

3.5.15. Укладати будь-які угоди з державними органами, які можуть виявити підтримку в здійсненні Статутної діяльності Товариства та отримати від цих органів права, привілеї або концесії, які Товариство визнає переважними;

3.5.16. Складати та виконувати усі передбачені законом види договорів, угод, контрактів та інших юридичних актів, у тому числі договорів купівлі-продажу, поруки, позички, застави, дарування, гарантії, посередництва, найму, перевезення, зберігання та страхування з юридичними та фізичними особами, а також з іншими суб'єктами господарської діяльності;

3.5.17. Створювати, набувати, відчужувати, купувати, продавати, дарувати, здавати або брати в оренду, у позику усе рухоме та нерухоме майно у юридичних та фізичних осіб, як за готівку, так і за безготівковий розрахунок;

3.5.18. Набувати майно (або право користування), майнові та немайнові права, а також забезпечувати юридичний захист усіх своїх прав та інтересів;

3.5.19. Вирішувати усі спірні питання шляхом переговорів, бути позивачем та відповідачем у суді, господарському суді, апеляційному суді, касаційному суді, третейському суді (арбітражі);

3.5.20. Виступати засновником та створювати філії, представництва, дочірні підприємства, інші товариства, офшорні фірми (компанії), вступати до спілок, конфернів, асоціацій, а також до громадських та благодійних організацій, інших юридичних осіб відповідно до законодавства України;

3.5.21. Відповідно до чинного законодавства вступати в будь-які правовідносини з державними або недержавними організаціями, укладати з ними будь-які угоди, які не суперечать діючому законодавству та Статуту Товариства;

3.5.22. Складати та виконувати усі передбачені законом види угод, контрактів та других юридичних актів, у тому числі актів купівлі - продажу, ліцензій, позик, застави, дарування, гарантії, посередництва, найму, транспортування, зберігання, з юридичними та фізичними особами, а також з філіями юридичних осіб;

3.6. Товариство при здійсненні господарської та іншої діяльності має право з власної ініціативи приймати будь-які рішення, що не суперечать законодавству України.

3.7. Товариство вправі надавати послуги, поставляти продукцію, виконувати роботи в кредит із сплатою покупцями (споживачами) процентів за користування цим кредитом. Для оформлення таких угод підприємство може застосовувати в господарському оборі векселі.

3.8. Комерційна таємниця Товариства:

Комерційною таємницею Товариства є відомості, пов'язані з виробництвом, технологічною інформацією, управлінням, фінансами та іншою діяльністю товариства, що не є державною таємницею, розголошення (передача, витік) яких може завдати шкоди його інтересам. Склад і обсяг відомостей, що становлять комерційну таємницю, порядок їх захисту визначаються засновниками Товариства.

Відповідальність за розголошення відомостей, які становлять комерційну таємницю Товариства, і порядок охорони таких відомостей встановлюються законодавчими актами України.

4. ДОДАТКОВІ ФОНДИ

4.1. Товариство може утворювати Резервний фонд у розмірі та у порядку, який визначається Загальними Зборами Учасників. В подальшому відрахування від прибутку Товариства будуть здійснюватися щорічно в сумах, необхідних для підтримання розміру Резервного фонду на встановленому рівні.

4.2. Резервний фонд згідно з рішенням Загальних Зборів Учасників може використовуватися для покриття збитків від діяльності Товариства або на будь-які інші цілі, на які можуть бути спрямовані активи Товариства відповідно до законодавства України.

4.3. Товариство за рішенням Загальних Зборів Учасників утворює необхідні додаткові фонди з прибутку, що залишився у розпорядженні Товариства. Розміри цих фондів та порядок відрахувань в ці фонди встановлюються Загальними Зборами Товариства відповідно до законодавства України.

5. ВИЩИЙ ОРГАН ТОВАРИСТВА

5.1. Загальні збори учасників

5.1.1. Загальні збори учасників є вищим органом товариства.

5.1.2. Кожен учасник товариства має право бути присутнім на загальних зборах учасників, брати участь в обговоренні питань порядку денного і голосувати з питань порядку денного загальних зборів учасників.

5.1.3. Кожен учасник товариства на загальних зборах учасників має кількість голосів, пропорційну до розміру його частки у статутному капіталі товариства, якщо інше не передбачено статутом.

5.2. Компетенція загальних зборів учасників

5.2.1. Загальні збори учасників можуть вирішувати будь-які питання діяльності товариства.

5.2.2. До компетенції загальних зборів учасників належать:

- 1) визначення основних напрямів діяльності товариства;
- 2) внесення змін до статуту товариства, прийняття рішення про здійснення діяльності товариством на підставі модельного статуту;
- 3) зміна розміру статутного капіталу товариства;
- 4) затвердження грошової оцінки негрошового вкладу учасника;
- 5) перерозподіл часток між учасниками товариства у випадках, передбачених цим Законом;
- 6) обрання та припинення повноважень наглядової ради товариства або окремих членів наглядової ради, встановлення розміру винагороди членам наглядової ради товариства;
- 7) обрання одноосібного виконавчого органу товариства або членів колегіального виконавчого органу (всіх чи окремо одного або декількох з них), встановлення розміру винагороди членам виконавчого органу товариства;
- 8) визначення форм контролю та нагляду за діяльністю виконавчого органу товариства;
- 9) створення інших органів товариства, визначення порядку їх діяльності;
- 10) прийняття рішення про придбання товариством частки (частини частки) учасника;
- 11) затвердження результатів діяльності товариства за рік або інший період;
- 12) розподіл чистого прибутку товариства, прийняття рішення про виплату дивідендів;
- 13) прийняття рішень про виділ, злиття, поділ, приспівання, ліквідацію та перетворення товариства, обрання комісії з припинення (ліквідаційної комісії), затвердження порядку припинення товариства, порядку розподілу між учасниками товариства у разі його ліквідації майна, що залишилося після задоволення вимог кредиторів, затвердження ліквідаційного балансу товариства;
- 14) прийняття інших рішень, віднесених законодавством до компетенції загальних зборів учасників.

5.4.4. Пропозиції учасника або учасників товариства, які в сукупності володіють 10 або більше відсотками статутного капіталу товариства, підлягають обов'язковому включенню до порядку денного загальних зборів учасників. У такому разі таке питання вважається автоматично включеним до порядку денного загальних зборів учасників.

5.4.5. Після надіслання повідомлення про проведення загальних зборів учасникам, забороняється внесення змін до порядку денного загальних зборів учасників, крім включення нових питань відповідно до частини сьомої цієї статті.

5.4.6. Виконавчий орган товариства зобов'язаний повідомити учасників товариства про внесення змін до порядку денного не менше ніж за 10 днів до запланованої дати загальних зборів учасників, якщо інший строк не встановлений статутом товариства, відповідно до частини четвертої цієї статті.

5.4.7. До порядку денного можуть бути внесені будь-які зміни за згодою всіх учасників товариства.

5.4.8. Виконавчий орган товариства зобов'язаний надати учасникам товариства можливість ознайомитися з документами та інформацією, необхідними для розгляду питань порядку денного на загальних зборах учасників. Виконавчий орган товариства забезпечує належні умови для ознайомлення з такими документами та інформацією за місцезнаходженням товариства у робочий час, якщо інший порядок не передбачений статутом товариства.

5.5. Проведення загальних зборів учасників

Загальні збори учасників проводяться в порядку, встановленому законодавством та статутом товариства.

5.6. Прийняття рішень загальними зборами учасників з питань порядку денного

5.6.1. Рішення загальних зборів учасників приймаються відкритим голосуванням.

5.6.2. Рішення з питань, передбачених пунктами 2, 3, 13 частини другої п. 5.2., приймаються трьома чвертями голосів усіх учасників товариства, які мають право голосу з відповідних питань.

5.6.3. Рішення загальних зборів учасників з питань, передбачених пунктами 4, 5, 9, 10 частини другої п. 5.2., приймаються одногласно всіма учасниками товариства, які мають право голосу з відповідних питань.

5.6.4. Рішення загальних зборів учасників з усіх інших питань приймаються більшістю голосів усіх учасників товариства, які мають право голосу з відповідних питань.

5.6.5. Заочне голосування

Учасник товариства може взяти участь у загальних зборах учасників шляхом надання свого волевиявлення щодо голосування з питань порядку денного у письмовій формі (заочне голосування). Справжність підпису учасника товариства на такому документі засвідчується нотаріально.

Такий документ долучається до протоколу загальних зборів учасників та зберігається разом із ним.

5.7. Рішення загальних зборів учасників, прийняте шляхом опитування

5.7.1. Рішення загальних зборів учасників може бути прийнято шляхом опитування згідно діючого законодавства.

5.7.2. Шляхом опитування не можуть прийматися рішення про:

- 1) обрання та припинення повноважень членів наглядової ради та виконавчого органу;
- 2) внесення змін до статуту товариства, прийняття рішення про здійснення діяльності товариством на підставі модельного статуту;
- 3) злиття, приєднання, поділ, виділення або перетворення товариства, затвердження статутів правонаступників;
- 4) ліквідацію товариства;
- 5) визначення розміру статутного капіталу та розмірів часток учасників товариства у випадках, передбачених цим Законом;
- 6) виключення учасника з товариства.

5.8. Особливості проведення загальних зборів учасників товариством, що має одного учасника

У товаристві, що має одного учасника, рішення з питань, що належать до компетенції загальних зборів учасників, приймаються таким учасником товариства одноособово та оформлюються письмовим рішенням такого учасника.

6. ВИКОНАВЧИЙ ОРГАН ТОВАРИСТВА

6.1. Виконавчий орган товариства здійснює управління поточною діяльністю товариства.

5.2.3. Питання, віднесені законом до компетенції вишого органу товариства, не можуть бути віднесені до компетенції інших органів товариства, якщо інше не передбачено законодавством.

5.2.4. До виключної компетенції загальних зборів учасників статутом товариства також може бути віднесено вирішення інших питань.

5.3. Скликання загальних зборів учасників

5.3.1. Загальні збори учасників скликаються у випадках, передбачених Законом або статутом товариства, а також:

- 1) з ініціативи виконавчого органу товариства;
- 2) на вимогу наглядової ради товариства;
- 3) на вимогу учасника або учасників товариства, які на день подання вимоги в сукупності володіють 10 або більше відсотками статутного капіталу товариства.

5.3.2. Річні загальні збори учасників скликаються протягом шести місяців наступного за звітним року, якщо інше не встановлено законом. До порядку денного загальних зборів учасників обов'язково вносяться питання про розподіл чистого прибутку товариства, про виплату дивідендів та їх розмір.

5.3.3. Якщо вартість чистих активів товариства знизилася більш як на 50 відсотків порівняно з цим показником станом на кінець попереднього року, виконавчий орган товариства скликає загальні збори учасників, які мають відбутися протягом 60 днів з дня такого зниження. До порядку денного таких загальних зборів учасників включаються питання про заходи, які мають бути вжиті для покращення фінансового стану товариства, про зменшення статутного капіталу товариства або про ліквідацію товариства.

5.3.4. У разі порушення обов'язку, передбаченого частиною третьою цієї статті, та визнання товариства банкрутом до закінчення трирічного строку з дня зниження вартості чистих активів, передбаченого частиною третьою цієї статті, члени виконавчого органу солідарно несуть субсидіарну відповідальність за зобов'язаннями товариства. Члени виконавчого органу, які доведуть, що не знали і не мали знати про таке зниження вартості чистих активів товариства або голосували за рішення про скликання загальних зборів учасників у зв'язку із зниженням вартості чистих активів товариства, звільняються від відповідальності за порушення цього обов'язку.

5.3.5. Вимога про скликання загальних зборів учасників подається виконавчому органу товариства в письмовій формі із зазначенням запропонованого порядку денного. У разі скликання загальних зборів учасників з ініціативи учасників товариства така вимога повинна містити інформацію про розмір часток у статутному капіталі товариства, що належать таким учасникам.

5.3.6. Виконавчий орган товариства повідомляє про відмову в скликанні загальних зборів учасників, які вимагали скликання таких зборів, письмово із зазначенням причин відмови протягом п'яти днів з дати отримання вимоги від таких учасників товариства.

5.3.7. Разом з питаннями, запропонованими для включення до порядку денного загальних зборів учасників особою, яка вимагає скликання таких зборів, виконавчий орган товариства з власної ініціативи може включити до нього додаткові питання.

5.3.8. Виконавчий орган товариства зобов'язаний вчинити всі необхідні дії для скликання загальних зборів учасників у строк не пізніше 20 днів з дня отримання вимоги про проведення таких зборів.

5.3.9. У разі якщо протягом 10 днів з дня, коли товариство отримало чи мало отримати вимогу про скликання загальних зборів, учасники не отримали повідомлення про скликання загальних зборів учасників, якщо інший строк не встановлено статутом, особи, які ініціювали їх проведення, можуть скликати загальні збори учасників самостійно. У такому випадку обов'язки щодо скликання та підготовки проведення загальних зборів учасників, покладаються на учасників товариства, які ініціювали загальні збори учасників.

5.3.10. Загальні збори учасників можуть прийняти рішення з будь-якого питання без дотримання вимог, встановлених цим Законом та статутом товариства щодо порядку скликання загальних зборів учасників та щодо повідомлень, якщо в таких загальних зборах учасники взяли участь всі учасники товариства та всі вони надали згоду на розгляд таких питань.

5.4. Порядок скликання загальних зборів учасників товариства

5.4.1. Загальні збори учасників скликаються виконавчим органом товариства. Статутом товариства може бути визначений інший орган, уповноважений на скликання загальних зборів учасників.

5.4.2. Виконавчий орган товариства скликає загальні збори учасників у порядку, передбаченому діючим законодавством.

5.4.3. Виконавчий орган товариства приймає рішення про включення запропонованих питань до порядку денного загальних зборів учасників.

6.2. До компетенції виконавчого органу товариства належить вирішення всіх питань, пов'язаних з управлінням поточною діяльністю товариства, крім питань, що належать до виключної компетенції загальних зборів учасників та наглядової ради товариства (у разі утворення).

6.3. Виконавчий орган товариства підзвітний загальним зборам учасників і наглядовій раді товариства (у разі утворення) та організовує виконання їхніх рішень.

6.4. Виконавчий орган товариства є одноосібним або колегіальним. Назвою одноосібного виконавчого органу є "директор". Назвою колегіального виконавчого органу є "дирекція", а його голова - "генеральний директор".

6.5. Обрання членів колегіального виконавчого органу та його голови здійснюється голосуванням щодо кожного кандидата окремо.

6.6. Для прийняття рішень з питань, які віднесені до компетенції виконавчого органу, але виходять за межі звичайної щоденної діяльності товариства, голова колегіального виконавчого органу зобов'язаний скликати засідання виконавчого органу. Статутом товариства можуть встановлюватися обмеження щодо суми, типу, предмета правочинів, для прийняття рішення щодо яких голова колегіального виконавчого органу має скликати засідання виконавчого органу товариства. Порушення вимог цієї частини головою виконавчого органу є підставою для розірвання з ним цивільно-правового або трудового договору (контракту).

6.7. Рішення колегіального виконавчого органу приймаються більшістю голосів усіх його членів.

6.8. Фізична особа, яка є членом колегіального виконавчого органу товариства або діє як одноосібний виконавчий орган, не може бути членом наглядової ради цього товариства.

6.9. Одноосібний виконавчий орган товариства, голова та члени колегіального виконавчого органу товариства може діяти від імені товариства без довіреності.

6.10. Договір, що укладається з членом виконавчого органу товариства, від імені товариства підписує особа, уповноважена на таке підписання загальними зборами учасників.

6.11. За рішенням загальних зборів учасників функції по керуванню Товариства можуть бути покладені на одного з учасників Товариства без призначення йому винагороди.

6.12. Директор (Генеральний директор) керує щоденною поточною діяльністю Товариства, стосовно якої вирішує усі питання, за винятком тих, що належать до виключної компетенції Загальних Зборів Учасників. Зокрема, Директор (Генеральний директор) має такі права та обов'язки:

6.12.1. Виконувати рішення Загальних Зборів та забезпечувати підготовку всіх фінансових планів, звітів, страхування майна, балансів, бухгалтерських документів та надання їх Загальним Зборам відповідно до цього Статуту;

6.12.2. Забезпечувати виконання усіх планів діяльності Товариства, прийнятих Загальними Зборами, організовувати виконання рішень Загальних Зборів та доповідати Зборам про їх виконання;

6.12.3. Застосовувати до працівників Товариства системи морального та матеріального заохочення, а також стягнення відповідно до чинного трудового законодавства;

6.12.4. Розпоряджатися майном Товариства лише за згодою Учасників Товариства;

6.12.5. Складати та підписувати від імені Товариства без доручення договори, угоди, контракти та інші юридичні акти за погодженням з Учасниками Товариства та забезпечувати їх виконання;

6.12.6. Представляти без доручення Товариство в його стосунках з установами, підприємствами, організаціями, товариствами, судами всіх видів та інстанцій, партнерами та фізичними особами, а також державними органами з питань, пов'язаних з діяльністю Товариства за виключенням правовідносин, пов'язаних з відчуженням, придбанням будь-якого майна.

6.13. Обов'язки та відповідальність членів виконавчого органу товариства

6.13.1. Члени виконавчого органу товариства повинні діяти добросовісно і розумно в інтересах товариства.

6.13.2. Члени виконавчого органу товариства несуть відповідальність перед товариством за збитки, заподіяні товариству їхніми винними діями або бездіяльністю.

6.13.3. Член виконавчого органу товариства звільняється від відповідальності, якщо доведе, що шкоду заподіяно не з його вини.

6.13.4. Відповідальність членів виконавчого органу товариства перед товариством відповідно є солідарною.

7. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ТОВАРИСТВА

7.1. Товариство має право:

7.1.1. Брати кредити на фінансування капітальних вкладень та оборотних коштів в фінансових установах України, в іноземних банках та у фірм з дотриманням порядку, встановленого для таких кредитів чинним законодавством;

7.1.2. Для забезпечення своїх майнових, кредитних та інших зобов'язань передавати в заставу своє майно, майнові права, а також майно, яке стане власністю Товариства після укладення договору застави, в тому числі продукцію, плоди, інші прибутки, землю, нерухоме майно, транспортні засоби, а також цінні папери, товари в обороті або у переробці (сировина, напівфабрикати, комплектуючі вироби, готова продукція тощо), а також використовувати взаємозаліки, вексельні розрахунки, уступку вимоги та переведення боргу;

7.1.3. Реалізовувати продукцію згідно з укладеними договорами, на ринку товарів та послуг за цінами та тарифами, які встановлюються самостійно;

7.1.4. Використовувати фінансовий резерв на оплату праці з наступним його поповненням;

7.1.5. Проводити прискорену амортизацію активної частини виробничих фондів;

7.1.6. Поповнювати оборотні кошти Товариства (у т.ч. тимчасово) за рахунок внесків Учасників або інших юридичних та фізичних осіб;

7.1.7. Видавати безвідсоткові позики, позички та надавати матеріальну допомогу своїм робітникам та Учасникам;

7.1.8. Видавати своїм працівникам споживчі кредити;

7.1.9. Надавати безвідсоткову поворотну фінансову допомогу (безвідсоткову цільову позику) фізичним та юридичним особам (резидентам та нерезидентам).

7.2. Прибуток Товариства утворюється з надходжень від господарської діяльності після покриття матеріальних та прирівняних до них витрат, витрат на оплату праці. Прибутком Товариства після сплати податків до державного бюджету та інших обов'язкових платежів згідно з чинним законодавством самостійно розпоряджається Товариство – Збори Учасників та уповноважені ними органи.

Частина чистого прибутку від діяльності Товариства розподіляється між Учасниками пропорційно їх часткам у майні Товариства в порядку і на умовах, передбачених Зборами Учасників Товариства.

7.3. Джерела формування фінансових ресурсів: прибуток, амортизаційні відрахування, кошти, отримані від продажу цінних паперів, внески Учасників, добровільні пожертвування юридичних та фізичних осіб, у т.ч. в іноземній валюті, інші джерела, не заборонені законодавством України.

8. ВИХІД УЧАСНИКА ТА ПЕРЕХІД ЧАСТКИ (ІІ ЧАСТИНИ) УЧАСНИКА У СТАТУТНОМУ КАПІТАЛІ ТОВАРИСТВА ДО ІНШОЇ ОСОБИ

8.1. Переважне право учасника товариства

8.1.1. Учасник товариства має переважне право на придбання частки (частини частки) іншого учасника товариства, що продається третій особі.

8.1.2. Якщо кілька учасників товариства скористаються своїм переважним правом, вони придбавають частку (частину частки) пропорційно до розміру належних їм часток у статутному капіталі товариства.

8.1.3. Учасник товариства, який має намір продати свою частку (частину частки) третій особі, зобов'язаний письмово повідомити про це інших учасників товариства та поінформувати про ціну та розмір частки, що відчужується, інші умови такого продажу. Якщо жоден з учасників товариства протягом 30 днів з дати отримання повідомлення про намір учасника продати частку (частину частки) не повідомив письмово учасника, який продає частку (частину частки), про намір скористатися своїм переважним правом, вважається, що такий учасник товариства надав свою згоду на 31 день з дати отримання повідомлення, і така частка (частина частки) може бути відчужена третій особі на умовах, які були повідомлені учасникам товариства.

8.1.4. Якщо учасник товариства, який має намір продати свою частку (частину частки) третій особі, отримав від іншого учасника письмову заяву про намір скористатися своїм переважним правом, такі учасники зобов'язані протягом одного місяця укласти договір купівлі-продажу пропонуваної до продажу частки (частини частки).

У разі ухилення продавця від укладення договору купівлі-продажу покупець має право звернутися до суду із позовом про визнання договору купівлі-продажу частки (ІІ частини) укладеним на запропонованих продавцем умовах.

У разі ухилення покупця від укладення договору купівлі-продажу продавець має право реалізувати свою частку третій особі на раніше повідомлених учасникам товариства умовах.

8.1.5. Учасник товариства має право вимагати в судовому порядку переведення на себе прав і обов'язків покупця частки (частини частки), якщо переважне право такого учасника товариства є порушеним. Позовна давність за такими вимогами становить один рік.

8.1.6. Якщо продаж частки (частини частки) у статутному капіталі товариства здійснюється на аукціоні (публічних торгах) відповідно до закону, переважне право учасника товариства не застосовується.

8.1.7. Переважне право учасника товариства не застосовується у разі, якщо це передбачено корпоративним договором, стороною якого є такий учасник.

8.2. Відчуження частки у статутному капіталі товариства іншим учасникам товариства або третім особам

8.2.1. Учасник товариства має право відчужити свою частку (частину частки) у статутному капіталі товариства оплатно або безоплатно іншим учасникам товариства або третім особам.

8.2.2. Учасник товариства має право відчужити свою частку (частину частки) у статутному капіталі лише в тій частині, в якій вона є оплаченою.

8.3. Особливості звернення стягнення на частку учасника товариства

8.3.1. Звернення стягнення на частку учасника товариства здійснюється на виконання виконавчого документа про стягнення з учасника грошових коштів або на підставі виконавчого документа про звернення стягнення на частку майнового поручителя, яка передана у заставу в забезпечення зобов'язання іншої особи.

8.3.2. Виконавець повідомляє товариство про намір звернути стягнення на частку учасника товариства (боржника) та надсилає постанову про накладення арешту на частку. Товариство повинне протягом 30 днів з дня одержання такого повідомлення надати відомості, необхідні для розрахунку вартості частки боржника відповідно до частини четвертої цієї статті.

8.3.3. З дня одержання повідомлення, передбаченого частиною другою цієї статті, товариство зобов'язане надавати виконавцю та боржнику доступ до документів фінансової звітності, інших документів, необхідних для визначення вартості частки боржника.

8.3.4. Протягом 15 днів з дня закінчення строку, визначеного пп 8.3.2, виконавець здійснює розрахунок вартості частки боржника станом на день, що передував накладенню арешту на частку.

8.3.5. Виконавець пропонує іншим учасникам товариства (крім тих, які письмово відмовилися від свого переважного права щодо частки) придбати частку відповідно до п. 8.1. Статуту.

8.3.6. Покупець повинен сплатити вартість частки протягом 10 днів з дня укладення договору купівлі-продажу. Виконавець передає частку покупцю протягом 10 днів з дня надходження оплати.

8.3.7. Якщо оплата, передбачена частиною шостою цієї статті, не буде здійснена у встановлений строк, договір купівлі-продажу вважається розірваним.

8.3.8. Якщо товариство не виконає обов'язків відповідно до частини другої чи третьої цієї статті, або учасники товариства не скористаються правом на придбання частки, або якщо договір купівлі-продажу вважатиметься розірваним, частка передається на реалізацію на аукціоні в загальному порядку.

8.4. Перехід частки до спадкоємця або правонаступника учасника товариства

8.4.1. У разі смерті або припинення учасника товариства його частка переходить до його спадкоємця чи правонаступника без згоди учасників товариства.

8.4.2. У разі смерті, оголошення судом безвісно відсутнім або померлим учасника - фізичної особи чи припинення учасника - юридичної особи, частка якого у статутному капіталі товариства становить менше 50 відсотків, та якщо протягом року з дня закінчення строку для прийняття спадщини, встановленого законодавством, спадкоємці (правонаступники) такого учасника не подали заяву про вступ до товариства відповідно до закону, товариство може виключити учасника з товариства. Таке рішення приймається без врахування голосів учасника, який виключається. Якщо частка такого учасника у статутному капіталі товариства становить 50 відсотків або більше, товариство може приймати рішення, пов'язані з ліквідацією товариства, без врахування голосів цього учасника.

8.5. Вихід учасника з товариства

8.5.1. Учасник товариства, частка якого у статутному капіталі товариства становить менше 50 відсотків, може вийти з товариства у будь-який час без згоди інших учасників.

8.5.2. Учасник товариства, частка якого у статутному капіталі товариства становить 50 або більше відсотків, може вийти з товариства за згодою інших учасників.

8.5.3. Рішення щодо надання згоди на вихід учасника з товариства може бути прийнято протягом одного місяця з дня подання учасником заяви.

8.5.4. Якщо для виходу учасника необхідна згода інших учасників товариства, він може вийти з товариства протягом одного місяця з дня надання такої згоди останнім учасником, якщо менший строк не визначений такою згодою.

8.5.5. Учасник вважається таким, що вийшов з товариства, з дня державної реєстрації його виходу. Вихід учасника з товариства, внаслідок якого у товаристві не залишиться жодного учасника, забороняється.

8.5.6. Не пізніше 30 днів з дня, коли товариство дізналося чи мало дізнатися про вихід учасника, воно зобов'язане повідомити такому колишньому учаснику вартість його частки, надати обґрунтований розрахунок та копії документів, необхідних для розрахунку. Вартість частки учасника визначається станом на день, що передував дню подання учасником відповідної заяви у порядку, передбаченому Законом України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань".

8.5.7. Товариство зобов'язане протягом одного року з дня, коли воно дізналося чи мало дізнатися про вихід учасника, виплатити такому колишньому учаснику вартість його частки.

8.5.8. Вартість частки учасника визначається виходячи з ринкової вартості сукупності всіх часток учасників товариства пропорційно до розміру частки такого учасника.

8.5.9. За погодженням учасника товариства, який вийшов, та товариства зобов'язання зі сплати грошових коштів може бути замінено зобов'язанням із передачі іншого майна.

8.5.10. Товариство виплачує учаснику, який вийшов з товариства, вартість його частки або передає майно лише пропорційно до розміру оплаченої частини частки такого учасника.

8.5.11. Товариство зобов'язане надавати учаснику, який вийшов з товариства, доступ до документів фінансової звітності, інших документів, необхідних для визначення вартості його частки.

8.5.12. Положення частин 8.5.8-8.5.11 цієї статті застосовуються також до відносин щодо наслідків прийняття загальними зборами учасників рішення про виключення учасника з товариства. Не пізніше 30 днів з дня прийняття загальними зборами учасників такого рішення товариство зобов'язане повідомити колишньому учаснику (його спадкоємцю, правонаступнику) вартість його частки. Вартість частки визначається станом на день, що передував дню прийняття загальними зборами учасників рішення про виключення учасника з товариства.

8.5.13. Правила цієї статті застосовуються також до відносин щодо виходу з товариства спадкоємця чи правонаступника учасника.

8.6. Набуття товариством частки у власному статутному капіталі

8.6.1. Товариство має право придбавати частки у власному статутному капіталі без його зменшення на розмір такої частки лише за умови, що на день такого придбання товариство сформує резервний капітал у розмірі ціни придбання викупленої частки, який не може використовуватися для здійснення виплат на користь учасників такого товариства.

8.6.2. Відплатний договір про набуття товариством частки у власному статутному капіталі укладається лише за одностайним рішенням загальних зборів учасників, у яких взяли участь всі учасники товариства.

8.6.3. Частки, що належать товариству, не враховуються при визначенні результатів голосування на загальних зборах учасників при розподілі прибутку товариства, а також при розподілі майна товариства у разі його ліквідації.

8.6.4. У разі придбання частки (частини частки) учасника самим товариством без зменшення статутного капіталу товариства воно зобов'язане здійснити відчуження такої частки відплатно не пізніше ніж через один рік з дня придбання частки (частини частки).

9. ПРИПИНЕННЯ ТОВАРИСТВА

9.1. Припинення діяльності Товариства відбувається шляхом його реорганізації (злиття, приєднання, поділу, виділення, перетворення, виділення) або ліквідації.

9.2. Реорганізація Товариства відбувається за рішенням Загальних Зборів. При реорганізації Товариства всі права, обов'язки та майно останнього переходять до правонаступників.

9.3. Товариство може бути ліквідоване за рішенням Загальних Зборів Учасників, а також за рішенням суду – у випадках, встановлених законом.

В разі ліквідації Товариства за рішенням його Учасників Загальні Збори призначають ліквідаційну комісію, яка, в свою чергу, повинна представити їм ліквідаційний баланс на

затвердження. Ліквідація Товариства у випадку банкрутства та припинення діяльності за рішенням суду або господарського суду проводиться ліквідаційною комісією, що призначається цими органами. Учасники повинні мати рівне представництво у ліквідаційній комісії. Дія повноважень Виконавчого органу зупиняється з дня призначення ліквідаційної комісії.

9.4. Товариство вважається ліквідованим з дня внесення до єдиного державного реєстру запису про його припинення. Про ліквідацію Товариства повинно бути оголошено у пресі.

10. ВНЕСЕННЯ ЗМІН ТА ДОПОВНЕНЬ ДО СТАТУТУ

Зміни та доповнення до Статуту вносяться за рішенням Зборів Учасників Товариства та реєструються у відповідних державних органах, визначених чинним законодавством України.

Цей Статут набуває чинності з дати його державної реєстрації. З усіх питань, що не обумовлені у цьому Статуті, застосовується чинне законодавство України.

ПІДПИС УЧАСНИКА:

[Handwritten signature]

Балкарей Сергій Ігорович

Місто Миколаїв Миколаївської області Україна.

Двадцять дев'ятого травня дві тисячі дев'ятнадцятого року

Я, Душейко О.М., приватний нотаріус Миколаївського міського нотаріального округу, завідую справністю підпису Балкарей Сергія Ігоровича, який зроблено у моїй присутності.

Особу Балкарей Сергія Ігоровича, який підписав документ, встановлено, його діяльність перевірено.

Зареєстровано в реєстрі за № 1044

Стягнуто плати згідно ст. 31 Закону України «Про нотаріат»

Приватний нотаріус

Облікова політика ТОВ «Клімаенерготрейд»

Общество с ограниченной ответственностью «КЛИМАЭНЕРГОТРЕЙД»

Приказ № 1

г. Николаев

02.01.2015

Об учетной политике предприятия

В соответствии с Законом от 16.07.99 г. №2 996-XIV «О бухгалтерском учете и финансовой отчетности в Украине», Положениями (стандартами) бухгалтерского учета и в целях соблюдения единых методов оценки, учета и процедур, используемых предприятием для составления и представления финансовой отчетности, ПРИКАЗЫВАЮ:

1. Учет необоротных активов вести в следующем порядке:

1.1. Для признания объектов необоротных активов, определения даты ввода в эксплуатацию, срока полезного использования и ликвидационной стоимости создать постоянно действующую производственную комиссию в составе:

- председатель комиссии - директор - Балкарей С.И.;
- члены комиссии:
  - главный бухгалтер - Кобец Н.Я.;
  - экспедитор - Драненко А.В.

2. Признавать основными средствами материальные активы, ожидаемый срок полезного использования которых больше одного года и стоимость которых превышает 5 000 грн

3. Установить методы начисления амортизации основных средств согласно следующему перечню:

№	Наименование группы основных	Метод начисления
1	2	3
1	Здания, сооружения и передаточные	Прямолинейный
2	Машины и оборудование	Производственный
3	Транспортные средства	Уменьшения остаточной стоимости
4	Инструменты, приборы, инвентарь	Прямолинейный
5	Прочие основные средства	Прямолинейный
6	Прочие необоротные материальные	Прямолинейный

1.4. Необоротные материальные активы, стоимость которых не превышает 5 000 грн., относят к малоценным необоротным материальным активам.

5. Амортизацию малоценных необоротных материальных активов согласно п. 27 П

(С)БУ 7 начислять в размере 100 % в первом месяце использования объекта.

6. Переоценку объектов основных средств проводить в случае, если остаточная стоимость отдельного объекта более чем на 10% отличается от его справедливой стоимости на дату баланса.

7. Первоначальная (переоцененная) стоимость объекта основных средств не подлежит увеличению на сумму индексации, проведенной в порядке, установленном налоговым законодательством.

8. Превышение сумм предыдущих дооценок объекта основных средств над суммой предыдущих уценок остаточной стоимости такого объекта по состоянию на 31 декабря в сумме, пропорциональной начислению амортизации, включать в нераспределенную прибыль с одновременным уменьшением дополнительного капитала.

9. Первоначальную (переоцененную) стоимость основных средств увеличивать на сумму расходов, связанных с улучшением и ремонтом объекта, определенную в установленном налоговым законодательством порядке.

10. Осуществлять начисление амортизации нематериальных активов прямым методом.

11. Переоценку нематериальных активов проводить, если остаточная стоимость отдельного объекта более чем на 10 % отличается от его справедливой стоимости на дату баланса.

11.2. Превышение сумм предыдущих дооценок объекта нематериальных активов над суммой предыдущих уценок остаточной стоимости такого объекта по состоянию на 31 декабря текущего года в сумме, пропорциональной начислению амортизации, включать в нераспределенную прибыль с одновременным уменьшением дополнительного капитала.

2. В учете запасов:

2.1. Единицей бухгалтерского учета запасов считать их наименование.

2.2. Учет транспортно-заготовительных расходов, связанных с приобретением запасов, вести на одноименном субсчете.

2.3. Остановить следующие методы оценки выбытия запасов:

- по цене продажи - при реализации товаров в розничной торговле;
- методу нормативных затрат - при списании производственных запасов в производство;
- методу ФИФО - при другом выбытии.

3. Относительно создания резервов и обеспечений:

3.1. Создать резерв сомнительных долгов по дебиторской задолженности за реализованные товары и продукцию с применением метода абсолютной суммы сомнительной задолженности на основании анализа платежеспособности отдельных дебиторов. Начисление суммы резерва осуществлять в конце отчетного года.

2. По дебиторской задолженности, не связанной с реализацией продукции и товаров, резерв сомнительных долгов не создавать.

3. Создавать на дату баланса резерв средств на обеспечение оплаты отпусков в размере 7 % от начисленного фонда оплаты труда, с учетом отчислений в Пенсионный

фонд України.

4. Создавать на дату баланса резерв средств на дополнительное пенсионное обеспечение в размере 6 % фонда оплаты труда.

3.5 Создать по утвержденному отделом сбыта на отчетный год нормативу резерв для выполнения гарантийных ремонтов.

4. В учете финансовых инструментов:

1. Финансовые активы, приобретенные в результате систематических операций, признавать на дату заключения контракта.

2. Распределять расходы по нескольким операциям с инструментами собственного капитала между этими операциями пропорционально сумме операции.

5. В учете доходов:

5.1 Доход, связанный с предоставлением услуг, признается исходя из степени завершенности операции по предоставлению услуг на дату баланса. Оценку степени завершенности такой операции производить путем определения удельного веса объема услуг, предоставленных на конкретную дату, в общем объеме услуг, которые должны быть предоставлены.

6. В учете расходов:

6.1. При калькулировании производственной себестоимости продукции применять нормативный метод.

6.2. Установить следующий перечень и состав статей калькуляции производственной себестоимости, продукции:

Перечень статей	Состав статей
Прямые материальные расходы	1. Сырье и основные материалы, 2. Покупные полуфабрикаты, 3. Покупные комплектующие изделия, 4. Вспомогательные материалы
Прямые расходы на оплату труда	1. Заработная плата производственных работников, 2. Прочие выплаты производственным работникам
Прочие прямые расходы	1. Отчисления на социальные мероприятия, 2. Плата за аренду производственного оборудования; амортизация производственного оборудования, 3. брак по технологическим причинам, 4. Расходы на исправление технически неизбежного брака. 5. Прочие прямые расходы

Переменные общепроизводственные расходы	<ol style="list-style-type: none"> 1. Расходы на обслуживание производственного процесса. 2. Внутризаводское перемещение материалов, деталей, полуфабрикатов, инструментов со складов в цеха и готовой продукции на склады. 3. Недостачи незавершенного производства.
Постоянные общепроизводственные расходы	<ol style="list-style-type: none"> 1; Заработная плата аппарата управления цехами, участками. 2. Отчисления на социальные мероприятия и медицинское страхование аппарата управления цехами, участками. 3. Амортизация основных средств общепроизводственного назначения. 4. Амортизация нематериальных активов общепроизводственного назначения; 5. Командировочные расходы персонала цехов, участков. 6. Расходы на совершенствование технологии и организации производства. 7. Расходы на отопление, освещение, водоснабжение и прочее содержание производственных помещений. 8. Охрана труда, техника безопасности и охрана окружающей природной среды. 9. Содержание, эксплуатация и ремонт основных средств общепроизводственного назначения. 10. Аренда основных средств общепроизводственного назначения.

7.3. За базу распределения переменных общепроизводственных расходов принять объем производства продукции предприятия (в натуральном выражении). За базу распределения постоянных общепроизводственных расходов на каждый объект расходов принять заработную плату работников основного производства при нормальной мощности 5 000 единиц продукции в месяц.

8. Формирование информации о связанных лицах:

1. Оценку активов или обязательств в операциях связанных сторон осуществлять по методу балансовой стоимости,
2. Считать связанными лицами следующих юридических лиц: ФЛП Балкарей С.И., ФЛП Балкарей И.С.

9. Относительно выделения сегментов:

1. Установить приоритетным хозяйственный вид сегмента,
2. Отчетными являются следующие виды хозяйственного сегмента:
  - оптовая торговля ;

- предоставление услуг предприятиям и населению.

9.3. Утвердить следующие принципы ценообразования во внутривозвратных расчетах между структурными подразделениями при взаимном отпуске материальных ценностей:

- готовой продукции - по фактической производственной себестоимости;
- товаров - по цене приобретения (покупной стоимости);
- производственных запасов, МБП - по первоначальной стоимости приобретения или изготовления;
- основных средств - по остаточной стоимости.

10. Отсроченные налоговые активы и отсроченные налоговые обязательства определять по состоянию на 31 декабря отчетного года. В промежуточной финансовой отчетности отсроченные налоговые активы и обязательства отражать в балансе в сумме указанных активов и обязательств, которые определены на 31 декабря предыдущего года, без их исчисления на дату промежуточной финансовой отчетности.

11. Контроль за выполнением этого приказа возложить на финансового директора и главного бухгалтера предприятия.

Настоящий приказ вступает в силу с 02.01.15 г.

Директор ООО «Климаенерготрейд»

С.И. Балкарей

С приказом ознакомлены:

[Handwritten signature]

Фінансовий аналіз діяльності ТОВ «Клімаенерготрейд» за 2015-2019 роки

Таблиця Г.1

Структура активів ТОВ «Клімаенерготрейд» за 2015-2019 рр.

Розділ активів балансу	2015		2016		2017		2018		2019	
	тис.грн	%	тис.грн	%	тис.грн	%	тис.грн	%	тис.грн	%
Необоротні активи	10,6	0,9	20,9	1,3	18,4	0,9	12,1	0,5	34,7	1,2
Оборотні активи	1203,4	99,1	1580,2	98,7	1996,9	99,1	2574,0	99,5	2924,4	98,8
Баланс	1214,0	100	1601,1	100	2078,7	100	2586,1	100	2959,1	100

Джерело: розроблено автором на основі даних фінансової звітності ТОВ «Клімаенерготрейд» (Додаток І)

Таблиця Г.2

Структура необоротних активів ТОВ «Клімаенерготрейд» за 2015-2019 рр.

І. Необоротні активи	2015		2016		2017		2018		2019	
	тис.грн	%	тис.грн	%	тис.грн	%	тис.грн	%	тис.грн	%
Незавершені капітальні інвестиції	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Основні засоби	5,6	47,2	19,9	95,3	18,4	100	12,1	100	34,7	100
Нематеріальні активи	5,0	52,8	1,0	4,7	-	-	-	-	-	-
Інші необоротні активи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього необоротних активів	10,6	100	20,9	100	18,4	100	12,1	100	34,7	100

Джерело: розроблено автором на основі даних фінансової звітності ТОВ «Клімаенерготрейд» (Додаток І)

**Структура основних засобів ТОВ «Клімаенерготрейд»
станом на 31.12.2019 рік**

Найменування основних засобів	Сума, тис. грн	Питома вага, %
Машини та обладнання	25,95	74,77
Інструменти, прилади та інвентар	8,75	25,23
Разом	34,7	100,00

Джерело: розроблено автором на основі даних фінансової звітності ТОВ «Клімаенерготрейд» (Додаток І)

**Структура оборотних активів ТОВ «Клімаенерготрейд»
за 2015-2019 рр.**

Оборотні активи	2015		2016		2017		2018		2019	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Запаси	1053,1	87,5	1518,5	96,1	1996,9	96,9	2449,0	95,1	2836,3	96,9 9
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари	10,8	0,9	46,8	2,96	20,3	0,99	29,1	1,13	10,3	0,35
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	-	-	-	-	0,8	0,04	-	-	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	66,1	5,5	4,9	0,31	42,0	2,04	58,3	2,26	20,4	0,7
Гроші та їх еквіваленти	3,0	0,2	9,9	0,63	0,3	0,01	30,2	1,17	11,6	0,4
Інші оборотні активи	70,4	5,8	0,1	0,01	-	-	7,4	0,29	45,8	1,57
Усього оборотних активів	1203,4	100	1580,2	100	2060,3	100	2574,0	100	2924,4	100

Джерело: розроблено автором на основі даних фінансової звітності ТОВ «Клімаенерготрейд» (Додаток І)

Структура пасивів ТОВ «Клімаенерготрейд» за 2015-2019 рр.

Розділи пасиву балансу	2015		2016		2017		2018		2019	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Власний капітал	591,0	48,7	1271	79,4	1651,7	79,5	1960,4	75,8	2216,1	74,9
Поточні зобов'язання і забезпечення	623,0	51,3	330,1	20,6	427,0	20,5	625,7	24,1	743,0	25,1
Баланс	1214,0	100	1601,0	100	2078,7	100	2586,1	100	2959,1	100

Джерело: розроблено автором на основі даних фінансової звітності ТОВ «Клімаенерготрейд» (Додаток І)

Структура поточних зобов'язань ТОВ «Клімаенерготрейд» за 2015-2019 рр.

Стаття балансу	2015		2016		2017		2018		2019	
	тис. грн.	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	163,6	26,3	171,5	51,95	106,3	24,89	264,3	42,24	204,9	27,58
розрахунками з бюджетом	19,8	3,2	19,4	5,88	10,1	2,37	13,7	2,19	26,2	3,53
розрахунками зі страхування	0	0	0	0	0	0	1,1	0,18	0	0
розрахунками з оплати праці	1,2	0,2	0	0	2,6	0,61	4,3	0,69	1,1	0,15
Інші поточні зобов'язання	459,4	73,7	139,2	42,17	308,0	72,13	342,3	54,71	510,8	68,75
Усього поточних зобов'язань	623,0	100	330,1	100	427,0	100	625,7	100	743,0	100

Джерело: розроблено автором на основі даних фінансової звітності ТОВ «Клімаенерготрейд» (Додаток І)

**Структура власного капіталу ТОВ «Клімаенерготрейд»
за 2015-2019 рр., у тис. грн**

Стаття балансу	2015	2016	2017	2018	2019
Зареєстрований (пайовий) капітал	952,5	952,5	952,5	952,5	952,5
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	(361,5)	318,5	699,2	1007,9	1263,6
Неоплачений капітал	(15,9)	-	-	-	-
Усього власний капітал	591	1271,0	1651,7	1960,4	2216,1

Джерело: розроблено автором на основі даних фінансової звітності ТОВ «Клімаенерготрейд» (Додаток I)

**Розрахунок показників фінансової стійкості ТОВ «Клімаенерготрейд»
за 2015-2019 рр.**

	Показники	Формула	2015	2016	2017	2018	2019	Нормати вне значення або тенденція
1	Коефіцієнт маневрності власних засобів, Км	$\frac{\text{рядок 1495 пасиву балансу} + \text{рядок 1595 пасиву балансу} - \text{рядок 1095 активу балансу}}{\text{рядок 1495 пасиву балансу}}$	0,9821	0,9836	0,9889	0,9938	0,9843	> 0,1
2	Коефіцієнт автономії, Ка	$\frac{\text{рядок 1495 пасиву балансу}}{\text{рядок 1900 пасиву балансу}}$	0,4868	0,7938	0,7946	0,7581	0,7489	> 0,5
3	Коефіцієнт фінансової залежності, Кф.з.	$\frac{\text{рядок 1900 пасиву балансу}}{\text{рядок 1495 пасиву балансу}}$	2,0541	1,2597	1,2585	1,3192	1,3353	< 3,33

Джерело: розроблено автором на основі даних фінансової звітності ТОВ «Клімаенерготрейд» (Додаток I)

**Розрахунок показників ліквідності на ТОВ «Клімаенерготрейд» за
2015-2019 рр.**

	Показники	Формула	2015	2016	2017	2018	2019	Нормативне значення або тенденція
1	Коефіцієнт поточної ліквідності	рядок 1195 активу балансу рядок 1695 пасиву балансу	1,93	4,787	4,8251	4,1138	3,9359	1,0-3,0
2	Коефіцієнт швидкої ліквідності	рядок 1165 активу балансу + рядок 1160 активу балансу рядок 1695 пасиву балансу	0,0048	0,03	0,001	0,0482	0,0156	0,5-1,1
3	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	рядок 1165 активу балансу рядок 1695 пасиву балансу	0,0048	0,03	0,001	0,0482	0,0156	0,1-0,2

Джерело: розроблено автором на основі даних фінансової звітності ТОВ «Клімаенерготрейд» (Додаток І)

Таблиця Г.10

**Аналіз формування валового прибутку ТОВ «Клімаенерготрейд»
за 2015-2019 рр.**

Показник	2015	2016	2017	2018	2019
	сума, тис. грн.	сума, тис. грн.	сума, тис.грн.	сума, тис.грн.	сума, тис.грн.
Чистий дохід від реалізації товарів, робіт, послуг	894,9	2217,8	1733,5	1623,8	1142,6
Собівартість реалізованих товарів, робіт, послуг	608,7	1316,4	1110,7	1029,7	637,1
Валовий прибуток	286,2	901,4	622,8	594,1	505,5

Джерело: розроблено автором на основі даних фінансової звітності ТОВ «Клімаенерготрейд» (Додаток І)

**Аналіз динаміки валового прибутку ТОВ «Клімаенерготрейд»
за 2015-2019 рр.**

Показник	2016/2015 р.		2017/2016 р.		2018/2017 р.		2019/2018 р.	
	Δ (+,-)	Темп зростання, %	Δ (+,-)	Темп зростання, %	Δ (+,-)	Темп зростання, %	Δ (+,-)	Темп зростання, %
Чистий дохід від реалізації товарів	1322,9	247,83	-484,3	78,16	-109,7	93,67	-481,2	70,37
Собівартість реалізованих товарів	707,7	216,26	-205,7	84,37	-81,0	92,71	-392,6	61,87
Валовий прибуток	615,2	314,95	-278,6	69,09	-28,7	95,39	-88,6	85,09

Джерело: розроблено автором на основі даних фінансової звітності ТОВ «Клімаенерготрейд» (Додаток І)

**Аналіз формування операційного прибутку ТОВ
«Клімаенерготрейд» за 2015-2019 рр.**

Показник	2015	2016	2017	2018	2019
	сума, тис. грн.	сума, тис. грн.	сума, тис. грн.	сума, тис. грн.	сума, тис. грн.
Валовий прибуток	286,2	901,4	622,8	594,1	505,5
Інші операційні витрати	148,5	223,4	205,0	285,4	249,8
Фінансові результати від операційної діяльності	137,7	678,0	417,8	308,7	255,7

Джерело: розроблено автором на основі даних фінансової звітності ТОВ «Клімаенерготрейд» (Додаток І)

**Аналіз динаміки операційного прибутку ТОВ «Клімаенерготрейд»
за 2015-2019 рр.**

Показник	2016/2015 р.		2017/2016 р.		2018/2017 р.		2019/2018 р.	
	Δ (+,-)	Темп зростання, %	Δ (+,-)	Темп зростання, %	Δ (+,-)	Темп зростання, %	Δ (+,-)	Темп зростання, %
Валовий прибуток	615,2	314,95	-278,6	69,09	-28,7	95,39	-88,6	85,09
Інші операційні витрати	74,9	150,44	-18,4	91,76	80,4	139,22	-35,6	87,53
Фінансові результати від операційної діяльності	540,3	492,37	-260,2	61,62	-109,1	73,89	-53,0	82,83

Джерело: розроблено автором на основі даних фінансової звітності ТОВ «Клімаенерготрейд» (Додаток І)

Таблиця Г.14

**Аналіз рентабельності операційної діяльності ТОВ «Клімаенерготрейд»
за 2015-2019 рр.**

	Показники	Формула	2015	2016	2017	2018	2019
1	Коефіцієнт валового прибутку	$\frac{\text{Рядок 2000 Ф.2} - \text{Рядок 2050 Ф.2}}{\text{Рядок 2000 Ф.2}}$	0,3198	0,4064	0,3593	0,3659	0,4424
2	Коефіцієнт чистого прибутку	$\frac{\text{Рядок 2350 Ф.2}}{\text{Рядок 2000 Ф.2}}$	0,1539	0,30570	0,241	0,1901	0,2238

Джерело: розроблено автором на основі даних фінансової звітності ТОВ «Клімаенерготрейд» (Додаток І)

Таблиця Г.15

Аналіз рентабельності витрат ТОВ «Клімаенерготрейд» за 2015-2019 рр.

	Показники	Формула	2015	2016	2017	2018	2019
1	Коефіцієнт собівартості реалізованих товарів	$\frac{\text{Рядок 2050 Ф.2}}{\text{Рядок 2000 Ф.2}}$	0,6802 0	0,5936	0,6407	0,6341	0,5576
2	Коефіцієнт витрат на реалізацію і управління	$\frac{\text{Рядок 2180 Ф.2}}{\text{Рядок 2000 Ф.2}}$	0,1659	0,1007	0,1183	0,1758	0,216

Джерело: розроблено автором на основі даних фінансової звітності ТОВ «Клімаенерготрейд» (Додаток І)

Таблиця Г.16

Аналіз прибутковості ТОВ «Клімаенерготрейд» за 2015-2019 рр.

	Показники	Формула	2015	2016	2017	2018	2019
1	Рентабельність оборотних активів	$\frac{\text{Рядок 2350 Ф.2}}{\text{(Рядок 1195 активу балансу на поч.періода + Рядок 1195 активу балансу на кін.періода)}} : 2$	0,1532	0,4873	0,2319	0,1332	0,093
2	Рентабельність активів (ROA)	$\frac{\text{Рядок 2350 Ф.2}}{\text{(Рядок 1300 активу балансу на поч.періода + Рядок 1300 активу балансу на кін.періода)}} : 2$	0,152	0,4818	0,2294	0,1324	0,0922
3	Рентабельність власного капіталу (BK)	$\frac{\text{Рядок 2350 Ф.2}}{\text{(Рядок 1495 пасиву балансу на поч.періода + Рядок 1495 пасиву балансу на кін.періода)}} : 2$	0,2678	0,7275	0,2896	0,1709	0,1224

Джерело: розроблено автором на основі даних фінансової звітності ТОВ «Клімаенерготрейд» (Додаток I)

Таблиця Г.17

Аналіз оборотності активів та пасивів ТОВ «Клімаенерготрейд» за 2015-2019 рр.

№	Показники	Формула	2015	2016	2017	2018	2019
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Оборотність активів	$\frac{\text{Рядок 2000 Ф.2}}{\text{(Рядок 1300 активу балансу на поч.періода + Рядок 1300 активу балансу на кін.періода)}} : 2$	0,9879	1,576	0,9518	0,6962	0,4121
2	Оборотність постійних активів	$\frac{\text{Рядок 2000 Ф.2}}{\text{(Рядок 1095 активу балансу на поч.періода + Рядок 1095 активу балансу на кін.періода)}} : 2$	123,43	140,81	88,22	106,48	48,83

1	2	3	4	5	6	7	8
3	Оборотність оборотних активів	<u>Рядок 2000 Ф.2</u> (<u>Рядок 1195 активу балансу на поч.періода</u> + <u>Рядок 1195 активу балансу на кін.періода</u>): <u>2</u>	0,996	1,594	0,97	0,701	0,416
4	Оборотність дебіторської заборгованості (ДЗ)	<u>Рядок 2000 Ф.2</u> (<u>Рядок 1125 + 1135 + 1155 активу балансу на поч.періода + Рядок 1125 + 1135 + 1155 активу балансу на кін.періода</u>): <u>2</u>	17,377	34,438	30,122	21,579	19,35
5	Середній період погашення дебіторської заборгованості	<u>365</u> Оборотність дебіторської заборгованості	21	10,599	12,118	16,915	18,86
6	Оборотність товарно-матеріальних запасів (по собівартості)	<u>Рядок 2050 Ф.2</u> (<u>Рядок 1100 активу балансу на поч. періоду + Рядок 1100 активу балансу на кін.періоду</u>): <u>2</u>	0,749	1,024	0,639	0,463	0,241
7	Оборотність кредиторської заборгованості (КЗ)	<u>Рядок 2000 Ф.2</u> (<u>Рядок 1610 + 1615 + 1620 + 1625 + 1630 пасиву балансу на поч.періода + Рядок 1610 + 1615 + 1620 + 1625 + 1630 пасиву балансу на кін.періоду</u>): <u>2</u>	5,929	12,512	11,188	8,071	4,432
8	Середній період погашення кредиторської заборгованості	<u>365</u> Оборотність кредиторської заборгованості	61,567	29,171	32,626	45,226	85,35

Джерело: розроблено автором на основі даних фінансової звітності ТОВ «Клімаенерготрейд» (Додаток І)

Аналітична записка

Результати аналізу майнового стану ТОВ «Клімаенерготрейд» свідчать, що у структурі активів найбільшу частину займають оборотні активи. Необоротних активів, утриманих для продажу та груп вибуття немає в активах взагалі. За досліджений період структура активів майже не змінилася (табл. Г.1).

Проаналізувавши структуру власного капіталу ТОВ «Клімаенерготрейд» (табл. Г.7), можна зробити висновок, що величина нерозподіленого прибутку починаючи з 2015 року постійно зростає за рахунок отримання щорічно чистого прибутку.

В порівнянні з 2016 р. власний капітал ТОВ «Клімаенерготрейд» у 2019 р. збільшився на 74%, а поточні зобов'язання – на 125 % (табл. Г.5).

Згідно з даними табл. Г.6 найбільшу частку в поточних зобов'язаннях ТОВ «Клімаенерготрейд» займають інші поточні зобов'язання, зокрема, аванси отримані від покупців за майбутні поставки товарів згідно договорів.

Результати оцінки фінансової стійкості підприємства приведені в табл. Г.8 та табл. Г.9

На підставі виконаних розрахунків (табл. Г. 8 та табл. Г.9) можна зробити такі висновки:

1. Відповідно до коефіцієнту маневреності власних засобів, ТОВ «Клімаенерготрейд» має достатньо власних фінансових ресурсів для повного фінансування необоротних активів та більшої частини оборотних активів. Адже при нормативному значенні коефіцієнту 0,1 і більше, на ТОВ «Клімаенерготрейд» він дорівнює 0,98 протягом досліджуваного періоду.

2. Коефіцієнт автономії ТОВ «Клімаенерготрейд» тільки в 2015 році мав значення нижче норми, в інші роки його значення було 0,74 і більше. Це означає, що підприємство не має залежності від зовнішніх джерел фінансування і є фінансово стійким.

3. Значення коефіцієнту фінансової залежності, який є оберненим до коефіцієнту автономії, свідчить про здатність ТОВ «Клімаенерготрейд» проводити прогнозовану діяльність в довгостроковій перспективі.

4. Значення коефіцієнту поточної ліквідності в 2015 році було в межах норми. Проте починаючи з 2016 року показник перевищує норму, що свідчить про неефективну структуру активів, тобто залучення зайвих оборотних активів.

5. Протягом досліджуваного періоду коефіцієнт швидкої ліквідності був завжди значно нижче норми, що обумовлює необхідність підприємству збільшувати суму високоліквідних активів.

6. У ТОВ «Клімаенерготрейд» коефіцієнт абсолютної ліквідності за значенням дорівнює коефіцієнту швидкої ліквідності. Це означає, що Товариство не може вчасно погасити власні борги у випадку, коли настане термін їх сплати. Товариству необхідно залучити додаткові кошти, реалізувати зайві активи, щоб збільшити суму найбільш ліквідних активів.

Наступним етапом фінансового аналізу є оцінка рентабельності діяльності ТОВ «Клімаенерготрейд».

Згідно даних табл. Г. 11 найменші темпи спаду валового прибутку були в 2018 році, а найбільший спад характерний для 2017 року.

Формування операційного прибутку ТОВ «Клімаенерготрейд» та його динаміка наведені в табл. Д.12 та Д.13.

Порядок формування валового прибутку ТОВ «Клімаенерготрейд» та його аналіз протягом 2015-2019 рр. представлено в табл. Г.10.

За результатами аналізу можна зробити наступні висновки :

1. Оборотність активів постійно зменшується, що свідчить про необхідність оптимізації їх величини.

2. Оборотність постійних активів є високою, отже підприємство активно використовує наявні основні засоби.

3. Оборотність оборотних активів є низькою та має тенденцію до подальшого зменшення, тому підприємству необхідно стимулювати збут товарів та знижувати суму запасів.

4. Оборотність дебіторської заборгованості, при нормативному значенні для підприємств оптової торгівлі 12 обертів, має величину вище норми, проте з 2016 року є тенденція до зменшення. Це означає, що дебітори вчасно закривають свої заборгованості перед підприємством.

5. Середній період погашення дебіторської заборгованості має нормативне значення менше 30 днів для оптових підприємств. У ТОВ «Клімаенерготрейд» значення коефіцієнта значно нижче норми. Отже підприємство має ефективну стратегію по роботі з клієнтами.

6. Для підприємств оптової торгівлі коефіцієнт оборотності товарно-матеріальних запасів (по собівартості) має нормативне значення 8-18 обертів. Товариство має значення показника значно нижче норми, запаси роблять менше 1-го обороту за рік. На підприємстві неефективна політика управління запасами, незабезпечена безперебійність процесу торгівлі.

7. Оборотність кредиторської заборгованості має нормативне значення 12 обертів. У ТОВ «Клімаенерготрейд» тільки у 2016 році показник був у межах норми, а потім почав зменшуватись і у 2019 році був втричі менше нормативного значення (4,4321 оберти). Такий рівень показника має декілька пояснень: це є хорошим явищем, адже підприємство може фінансувати свою діяльність за рахунок постачальників, проте якщо довго не буде гасити свої борги, то постачальники в подальшому включатимуть ризик непогашення в ціну товару.

8. Середній період погашення кредиторської заборгованості як і період погашення дебіторської заборгованості нормативним має значення до 30 днів. У ТОВ «Клімаенерготрейд» даний показник є вищим за норму та кожен рік зростає. Для підприємства це є добрим знаком, адже воно безкоштовно використовує гроші постачальників, проте в подальшому це може означати нарахування штрафів за несвоєчасне погашення заборгованості.

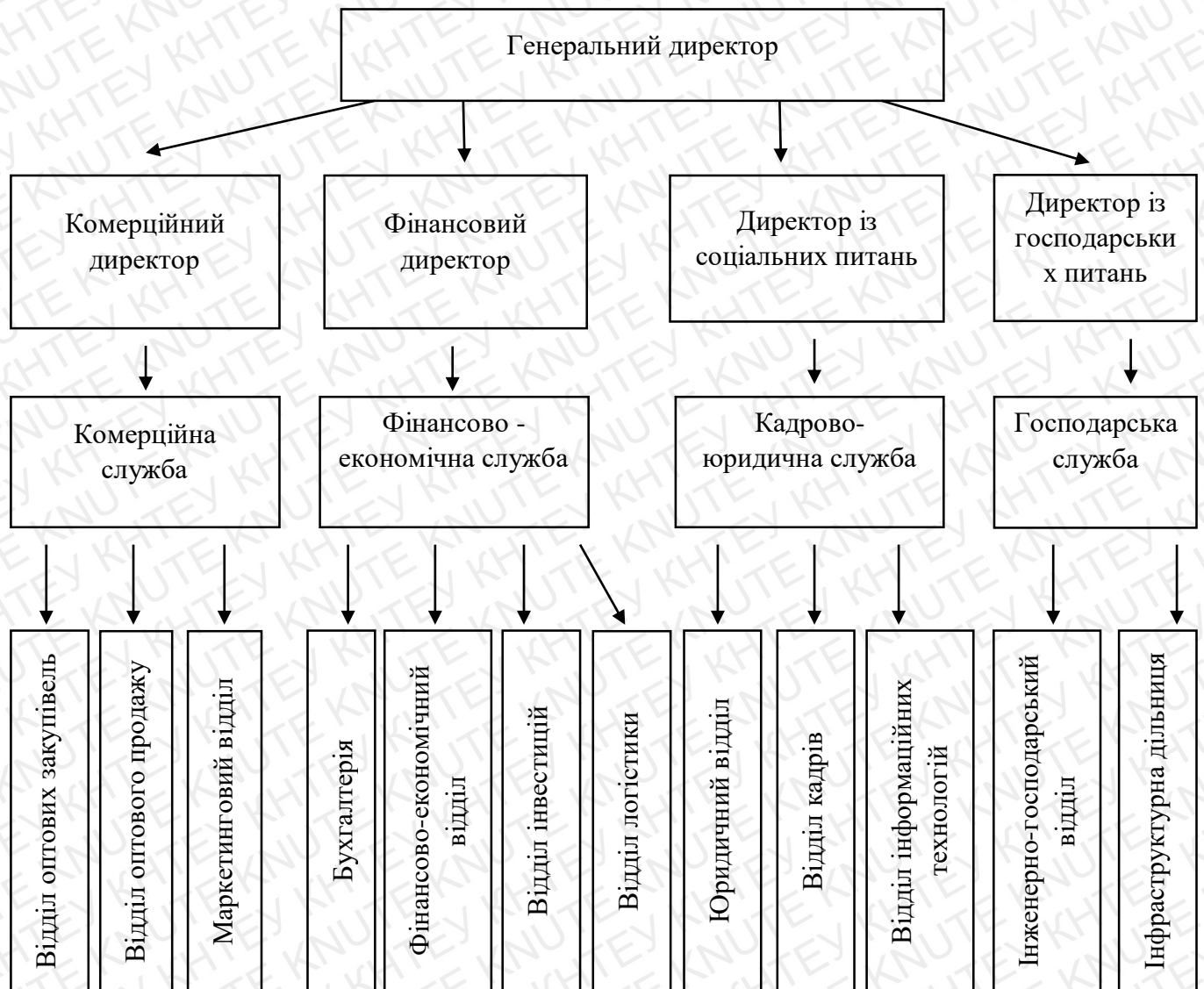

Рис. Є.1. Організаційна структура ТОВ «Клімаенерготрейд»

Джерело: розроблено автором на основі діяльності підприємства.

ТОВ «Клімаенерготрейд»

(підприємство, організація)

Типова форма № М-11

Затверджена
наказом Мінстату України
від 21.06.96 р. № 193

Ідентифікаційний код
ЄДРПОУ

4810136900
35835801

НАКЛАДНА-ВИМОГА
на відпуск /внутрішнє переміщення/ матеріалів

Номер документа	Дата складання	Код		
		виду операції	відправника	одержувача
101-Л	12.09.2019	2	3	5

Підстава – відпуск товару

Кому: ТОВ "ОНК-ГРУП"

Через кого: Кобець Н.Я.

Кореспондуючий рахунок		Матеріальні цінності		Одиниця виміру		Кількість		Ціна	Сума	Інвентарний номер	Номер пас-порта	Порядковий номер запису за складською картогокою
рахунок, субрахунок	код аналітичного обліку	Найменування, сорт, розмір, марка	номенклатур-код	код найменування	Відправлено (належить відпустити, затребувано)	Прийнято (відпущено)						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
281	01	Ostendorf	321	07	шт	3	3	31,256.00	93,768.00	-	-	1546

Всього відпущено *одне* найменувань, на суму *Дев'яносто три тисячі сімсот шістдесят вісім гривень 00 копійок*

Відпуск дозволив

Кобець Н.Я.

Головний бухгалтер

Прийняв (одержав)

Слюсенко О.Г.

Товари продані в 2019 році ТОВ «Клімаенерготрейд» за територією контрагента, цінами продажу та за кількістю у базових одиницях

Територія контрагента	Товари,	Сума продажу (з ПДВ) в (грн)	Кількість (у базових од.)
Європейський союз	AlcaPlast	23,036.95	46,000
Україна	Apator Pawogaz	336.30	1,000
Україна	Atlantic	12,795.69	4,000
Україна	Colombo - Будфарфор	5,309.31	3,000
Україна	Сантехніка Cersanit	12,328.43	18,000
Україна	Danfoss	12,582.76	3,000
Європейський союз	DJOUL Шафи	1,724.02	2,000
Китай	Drazice (Чехія)	25,492.30	1,000
Україна	Energy радіатори сталеві	32,723.02	15,000
Туреччина	Giacomini	156.00	1,000
Європейський союз	Herz,	86,930.22	1,426,000
Туреччина	ICMA запірна арматура	752.08	4,000
Україна	IDEA+SAMURAI,	47,174.00	4,000
Україна	MARIO рушникосушки	5,923.06	2,000
Європейський союз	MIDEA	18,675.00	2,000
Європейський союз	Optima насоси	4,197.78	8,000
Україна	Ostendorf каналізація	47,741.85	369,000
Російська Федерація	Purmo	18,554.59	6,000

Україна	Rigamonti	1,112.54	8,000
Туреччина	Solomon,	11,042.37	110,000
Україна	STALAR димаходи	34,902.72	32,000
Україна	Tianrun радіатори	389.38	4,000
Китай	TUCAI шланги водяні нержавіючі	530.96	3,000
Китай	Valtec	81,597.95	1,915,000
Україна	Valtec білий	41,136.71	1,145,000
Україна	VS труби и фитинги,	14,537.37	892,000
Україна	WAVIN Ekokplastik	126,602.54	4,017,930
Китай	Zilmet баки	1,753.56	1,000
Україна	Альтернативні джерела енергії	34,727.40	3,000
Україна	Ани Пласт	6,575.84	77,000
Україна	Бойлера	33,887.74	2,000
Україна	Запорнорегулююча арматура	14,135.61	121,000
Україна	Ізоляція,	4,674.95	547,500
Російська Федерація	Инсталпласт-ХВ ВК	9,396.60	399,000
Україна	Каналізаційні системи	10,495.81	21,000
Європейський союз	Комплектуючі до водяного ТП	649.80	50,000
Європейський союз	Кондиціонери	57,076.00	7,000
Україна	котли приналежності	6,181.58	33,000
Україна	Крепiж	555.80	320,000

Російська Федерация	Мембрані баки	142.40	1,000
Україна	Насоси	15,629.33	6,000
Україна	Устаткування для газу	120.72	20,000
Китай	Повітроводи кл. Н з тонколист. оцинк. з неперерв. ліній товщ. 0,7мм, прямок. перер., 300-1000мм, м кв.	91,892.69	186,710
Україна	Повітроводи класу Н з тонколист. оцинк. з неперерв. ліній сталі, 0,6 мм, кр. переріз, діам.250-450мм, м кв.	4,992.98	10,240
Європейський союз	прилади обліку	879.38	3,000
Україна	радіатори	14,326.49	105,000
Україна	Витратні матеріали	5,310.36	65,000
Україна	Сантехніка (санфаянс),	84,945.61	47,000
Туреччина	системи вентиляції	47,226.23	79,000
Україна	Смесителі+лейки+шланги+картридж,	145,488.94	117,000
Туреччина	Тепла підлога водяна	7,632.43	6,432,000
Україна	Тепла підлога - автонагрів	1,238.61	50,000
Європейський союз	Труби для опалення і водопостачання	45,048.90	177,000
Україна	Фільти,	153.68	1,000
Україна	Фітинги латунні, чавунні, сталеві	67.74	2,000
Україна	Хомути	19,896.50	2,372,000
Туреччина	Електрообладнання	2,532.90	7,010
Підсумок		1,335,922.48	21,304,390

Джерело: розроблено автором на основі діяльності підприємства

Оцінка витрат на реалізацію товарів у ТОВ «Клімаенерготрейд» у 2019 році

Планова інформація	Кондиціонери	Системи опалення та комплектація	Сантехніка	Вентиляція
Обсяг виробництва, од.	7 000	32 710	289 568	79 000
Ціна за одиницю, грн	7,00	9,00	2,70	0,5
Виробничі накладні витрати, грн	255 700,00			

Джерело: розроблено автором на основі даних фінансової звітності ТОВ «Клімаенерготрейд» (Додаток І)

Аналіз видів діяльності у ТОВ «Клімаенерготрейд» у 2019 році

Вид діяльності	Фактор витрат	Сума виробничих накладних витрат, грн
Організація діяльності	Час роботи персоналу, пов'язаний з організацією діяльності, год	112 410,00
Налагодження каналів купівлі	Кількість контрагентів закупок	49 960,00
Налагодження каналів збуту	Кількість контрагентів продажів	37 470,00
Реалізація, пакувальні операції	Кількість реалізації, доставок та пакування	49 960,00

Джерело: розроблено автором на основі даних фінансової звітності ТОВ «Клімаенерготрейд» (Додаток І)

Розподіл діяльності між товарами у ТОВ «Клімаенерготрейд» у 2019 році

Фактор витрат	Споживання діяльності товарами				
	Кондиціонери	Комплексні системи опалення	Клімат. комплекси	Вентиляція	Разом
Час роботи персоналу, пов'язаний з організацією діяльності, години	600	400	920	300	2220
Налагодження каналів купівлі	7	9	11	12	39
Налагодження каналів збуту	5	23	54	24	106
Реалізація, пакувальні операції	20	30	60	45	155

Джерело: розроблено автором на основі даних фінансової звітності ТОВ «Клімаенерготрейд» (Додаток І)

**Розрахунок бази розподілу АВС-калькулювання у
ТОВ «Клімаенерготрейд» за 2019 рік**

Вид діяльності	Сума виробничих накладних витрат, грн	Розподіл діяльності	База розподілу, грн (2:3)
1	2	3	4
Організація діяльності	112 410,00	2 220 год	50,64
Налагодження каналів купівлі	49 960,00	39 од.	1 281,03
Налагодження каналів збуту	37 470,00	106 од.	353,49
Реалізація, пакувальні операції	49 960,00	155 од.	322,32

Джерело: розроблено автором на основі даних фінансової звітності ТОВ «Клімаенерготрейд» (Додаток І)

**Оцінка розподілу АВС-калькулювання у ТОВ «Клімаенерготрейд» у
2019 році**

Показник	Кондиціонери	Системи опалення та комплектація	Сантехніка та комплектація	Вентиляція	Разом
Дохід від реалізації, грн	48 816,00	279 570,00	773 821,00	40 392,00	1 142 600,00
Собівартість реалізованої продукції	27 219,00	155 884,00	431 473,00	22 522,00	637 100,00
Накладні витрати: організація діяльності	30 381,00	20 254,00	46 584,00	15 191,00	112 410,00
налагодження каналів купівлі	8 967,00	11 529,00	14 091,00	15 372,00	49 960,00
налагодження каналів збуту	1 767,00	8 130,00	19 088,00	8 484,00	37 470,00
реалізація	6 446,00	9 670,00	19 339,00	14 505,00	49 960,00
Прибуток	(25 965,00)	74 103,00	243 245,00	(35 681,00)	255 700,00

Джерело: розроблено автором на основі даних фінансової звітності ТОВ «Клімаенерготрейд» (Додаток І)

Таблиця 3.1

Бюджет продажу у ТОВ «Клімаенерготрейд» у 2019 році

Види продукції	Запланований продаж, одиниці	Ціна (надбавка) *грн.	Сума продажу, грн.
Кондиціонери	7 500	7,50	56 250,00
Системи опалення та комплектація	33 000	9,00	297 000,00
Сантехніка та комплектація	300 000	2,00	600 000,00
Вентиляція	80 000	1,50	120 000,00
Разом			1 073 250,00

Джерело: розроблено автором на основі даних фінансової звітності ТОВ «Клімаенерготрейд» (Додаток 1)

Таблиця 3.2

Бюджет закупівель у ТОВ «Клімаенерготрейд» у 2019 році

Види продукції	Запланований продаж од.	Залишок ГП на початок періоду	Залишок ГП на кінець періоду	Плановий обсяг закупівель
Кондиціонери	7 500	500	1 500	8 000
Системи опалення та комплектація	33 000	5 000	2 300	30 000
Сантехніка та комплектація	300 000	10 000	100 000	320 000
Вентиляція	80 000	14 000	2 500	65 000

Джерело: розроблено автором на основі даних фінансової звітності ТОВ «Клімаенерготрейд» (Додаток 1)

Оскільки підприємство не є виробничим, то бюджету прямих витрат на матеріали та Бюджету виробничих запасів не передбачується.

Таблиця 3.3

**Бюджет прямих витрат на закупку товарів у ТОВ «Клімаенерготрейд» у
2019 році**

Види продукції	Заплановані закупівлі од.	Ціна (надбавка) *грн.	Сума закупівлі грн.
Кондиціонери	8 000	6,00	48 000,00
Системи опалення та комплектація	30 000	4,50	135 000,00
Сантехніка та комплектація	320 000	1,50	480 000,00
Вентиляція	65 000	0,50	32 500,00
Разом			695 500,00

Джерело: розроблено автором на основі даних фінансової звітності ТОВ «Клімаенерготрейд» (Додаток І)

Фінансова звітність ТОВ «Клімаенерготрейд» за 2015 – 2019 рр.

Додаток 2
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25
"Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва"

СПРОЩЕНИЙ ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ суб'єкта малого підприємництва

Підприємство	Дата (рік, місяць, число)	КОДН
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "КЛІМАЕНЕРГОТРЕЙД"	за ЄДРПОУ	2020 01 01
Територія МІКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСТЬ, М. МІКОЛАЇВ, ЦЕНТРАЛЬНИЙ Р.Н.	за КОАТУУ	35835801
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю за КОПФГ	4810137200
Вид економічної діяльності	Неспеціалізована оптова торгівля за КВЕД	240
Середня кількість працівників	1	46.90
Одиниця виміру	тис. грн. з одним десятковим знаком	
Адреса, телефон	54055 вул. Чапаєва 98Б/3, м. Миколаїв	0512592002

Баланс на 31.12.2019 р.

Форма № 1-мс Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Основні засоби	1010	12.1	34.7
первісна вартість	1011	93.3	69.5
знос	1012	(81.2)	(34.8)
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	12.1	34.7
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	2 449.0	2 836.3
Поточна дебіторська заборгованість	1155	87.4	30.7
Гроші та їх еквіваленти	1165	30.2	11.6
Інші оборотні активи	1190	7.4	45.8
Усього за розділом II	1195	2 574.0	2 924.4
Баланс	1300	2 586.1	2 959.1
Пасив			
I. Власний капітал			
Капітал	1400	952.5	952.5
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	1 007.9	1 263.6
Усього за розділом I	1495	1 960.4	2 216.1
II. Довгострокові зобов'язання, пільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
товари, роботи, послуги	1615	264.3	204.9
розрахунки з бюджетом	1620	13.7	26.2
розрахунками зі страхування	1625	1.1	-
розрахунками з оплати праці	1630	4.3	1.1
Інші поточні зобов'язання	1690	342.3	510.8
Усього за розділом III	1695	625.7	743.0
Баланс	1900	2 586.1	2 959.1

2. Звіт про фінансові результати за Рік 2019

Форма № 2-мс Код за ДКУД 1801007

Актив	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 142.6	1 623.8

Продовження додатку І

Інші доходи	2100	-	-
Разом доходи (2000+2100)	2780	1 142,8	1 623,8
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	(637,1)	(1 029,7)
Інші витрати	2165	(249,8)	(285,4)
Разом витрати (2050+2165)	2285	886,9	1 315,1
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2790	255,7	308,7
Податок на прибуток	2300	( )	( )
Витрати (доходи), які зменшують (збільшують) фінансовий результат після оподаткування	2310		
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300 - (+) 2310)	2350	255,7	308,7

Керівник _____ **Бажарев Сергій Ігоревич**
(підпис) (підпис, прізвище)

Головний бухгалтер _____ **Кобець Н.Я.**
(підпис) (підпис, прізвище)

Додаток 2
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 23
"Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва"

СПРОЩЕНИЙ ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ суб'єкта малого підприємництва

Підприємство	Дата (рік, місяць, число)	КОДІ
ТОВАРИСТВО з ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "К.ІНМАНЕДЖМЕНТ ГРЕЙД" за ЄДРПОУ	31.12.2018	35835801
Територія - МІКОЛАЙВЬСКА ОБЛАСТЬ, М. МІКОЛАЙВ, ЦЕНТРАЛЬНИЙ Р.Н. за КОАТУУ		4810137200
Організаційно-правова форма господарювання - Товариство з обмеженою відповідальністю за КОПФІ		240
Вид економічної діяльності - Невласні жвавіна оптова торгівля за КВЕД		46.90
Середня кількість працівників	2	
Однина виміру - тис грн з одним десятковим знаком		
Адреса, телефон	54955 вул. Чкалова 98В/3, м. Миколаїв	0512591002

Баланс на 31.12.2018 р.

Актив		Форма № 1-мо Код за ДКУД 1801006	
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Основні засоби	1010	18,4	12,1
первісна вартість	1011	81,4	95,3
амортизація	1012	(63,0)	(81,2)
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	18,4	12,1
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	1 996,9	2 449,0
Поточна дебіторська заборгованість	1155	63,1	87,4
Гроші та їх еквіваленти	1165	6,3	30,2
Інші оборотні активи	1190	-	7,4
Усього за розділом II	1195	2 066,3	2 574,0
Баланс	1300	2 078,7	2 586,1
Пасив		Код рядка	
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Капітал	1400	952,5	952,5
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	699,2	1 087,9
Усього за розділом I	1495	1 651,7	1 960,4
II. Долговстроковий зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
товари, роботи, послуги	1613	106,3	264,3
розрахунки з бюджетом	1620	10,1	13,7
розрахунками зі структурними підрозділами	1623	-	1,1
розрахунками з оплати праці	1630	2,6	4,3
Інші поточні зобов'язання	1690	300,0	342,3
Усього за розділом III	1695	427,0	625,7
Баланс	1900	2 078,7	2 586,1

2. Звіт про фінансові результати за рік 2018

		Форма № 2-мо Код за ДКУД 1801007	
1	2	3	4
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 623,8	1 733,5

Закінчення додатку І

Відсотки доходу	2160	-	-
Разом доходи (2000+2160)	2280	1 623.8	1 733.5
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1 029.7)	(1 110.7)
Відсотки витрати	2165	(285.4)	(205.0)
Разом витрати (2050+2165)	2285	1 315.1	1 315.7
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	308.7	417.8
Податок на прибуток	2300	( )	( )
Витрати (доходи), які зменшують (збільшують) фінансовий результат після оподаткування	2310	-	-
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300 - (+) 2310)	2350	308.7	417.8

Керівник

(підпис)

Бальсарей Сергій Ігоревич

(ім'я та прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

Кобель Н.Я.

(ім'я та прізвище)